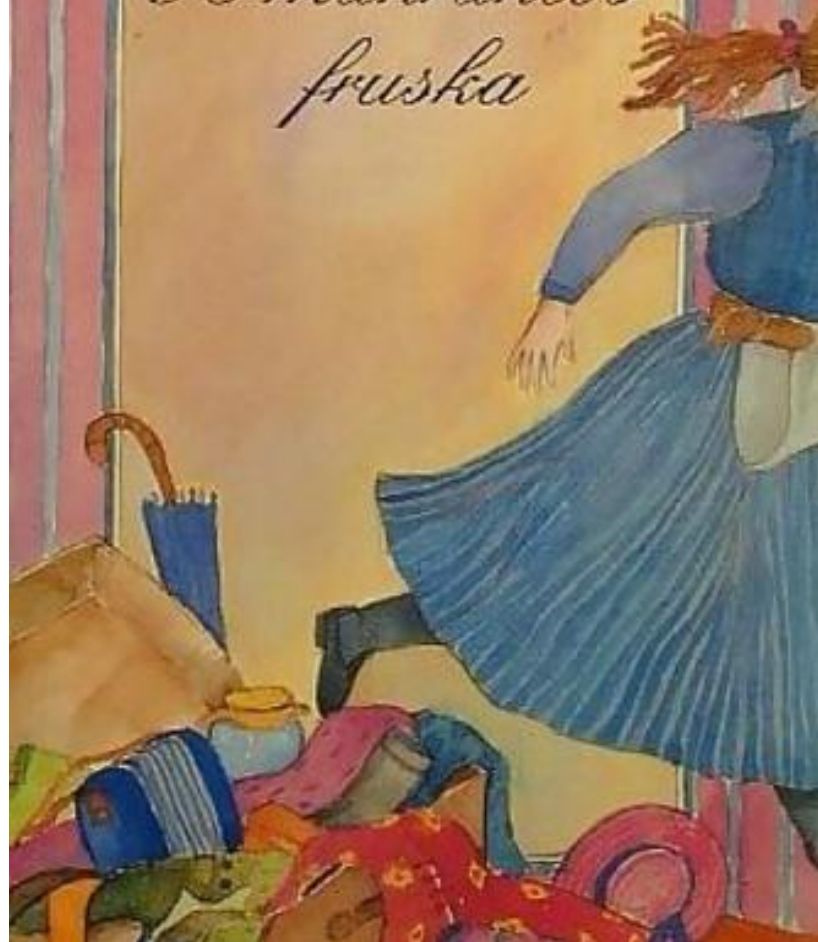

EMMY VON RHODEN

*A makrancos
fruska*

Ilse kisasszony, a makrancos fruska történetét nagymamáink, sőt dédmamáink is megkönnyezték – megmosolyogták. És amíg vannak lázadó kamasz lányok és őket nehezen megértő felnőttek, ez a könyv mindig olvasóra talál.

EMMY VON RHODEN

*A makrancos
fruska*

MÓRA KÖNYVKIADÓ

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Emmy von Rhoden: Der Trotzkopf

Verlag Carl Ueberreuter 1982

BALASSA ANNA FORDÍTÁSA

A FEDÉL NAGY KRISZTA MUNKÁJA

Hungarian translation

©Balassa Anna, 1993

ISBN 963 11 7028 4

A kiadásért felel a kiadó igazgatója

Alföldi Nyomda Rt. (8986.66-15-2), Debrecen, 1993

Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő: Petrovác István

Műszaki vezető: Török Károlyné

Képszerkesztő: Zigány Edit

Műszaki szerkesztő: Lienérth Anna

Terjedelem: 9,56 (A/5) ív. IF 6667

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Rt., Budapest, 1993

– Apa, Dianának megszülettek a kölykei!

Tizenötéves-forma, karcsú lány viharzott be a szobába, ahol a megszólított, annak nejen és a helybéli papon, Wollert nagytiszteletű úron kívül vendégek is voltak éppen: a szomszédos birtokos család, Schäffer úr, a felesége meg a fiuk.

Valamennyien derűsen nézték a kislányt, aki nem jött zavarba a nagy társaságtól, odaszaladt az édesapjához, hogy részletesen beszámoljon a fontos eseményről.

– Négy kiskutya lett – mesélte izgalomtól kipirult képpel –, és mind a négy barna, pont olyanok, mint Diana. Gyere, nézd meg őket, rettentő aranyosak! A mellső mancsukon fehér folt van. Gyorsan szereztem nekik egy kosarat, és beletettem a kispárnámat, mert a kicsiknek melegre van szükségük!

Macket úr átkarolta egy szem leánykája vállát, kisimította az elszabadult göndör fürtöket izzadt homlokából – szemmel láthatólag gyönyörködött a bájos jelenségben. Pedig Ilse külseje nem sok okot adott a gyönyörködésre, különösen így, a vendégek mustráló tekintete előtt. Agyonmosott kék kartonruháját széles bőrvö fogta össze derékban, amire szükség is volt, mert a bő ingruha kényelmesnek igen, ám elegánsnak aligha volt mondható, s a bizonytalan eredetű foltok és szakadások sem igen emelték a megjelenés fényét. A rövid ruha alól előterpeszkedő hosszú szárú lovaglósizma sűrű szürke a ráakódott portól, alig látszik, hogy az eredeti színe fekete.

Macket földbirtokos urat, a vidék nagy tiszteletben álló körjegyzőjét azonban mindez cseppet sem zavarta, ő csak Ilse

vidáman csillogó szemét látta, a nagyon is kifogásolható külsőt észre sem vette. Már indult is, hogy teljesítse kedvencének kívánságát – azaz megnézzze a kiskutyákat, amikor közbelépett a felesége. Nyugodt természetű, de határozott, energikus asszony. Felállt az asztal mellől, s odalépett Ilsehez.

– Ilse, drágám – mondta kedves hangon, kézen fogva a leányt –, szeretnék valamit mondani neked. Bejönnél egy percre a szobámba?

A kérdés inkább felszólításnak hangzott, Ilse megértette, hogy az ellenállásnak semmi értelme. Vonakodva bár, de követte.

– Mit akarsz mondani, anya? – kérdezte, s szemében máris ott volt az ellenkezés.

– Semmi mást, csak annyit, hogy azonnal menj a szobádba, és öltözz át. Nyilván nem tudtad, hogy vendégeket várunk.

– De tudtam, csak egy csöppet sem érdekel! – hangzott a kurta válasz.

– Engem viszont igen. Nem hagyhatom, hogy ilyen öltözékben mutatkozz a vendégek előtt. Nem vagy már gyerek, betöltötted a tizenötödik évedet, gondold csak meg, húsvétkor már konfirmáltál! Egy jó házból való ifjú hölgynek adnia kell a külsejére. Mit fog szólni a Schäffer fiú? Még képes, és kinevet!

– Az a tökfilkó?! – replikázott Ilse. – Mit érdekel, hogy ő nevet-e vagy sem? Ha ő kinevet engem, én is kinevetem őt. Adja a nagyot a szarukeretes szemüvegével, pedig még iskolába jár!

– Nemsokára érettségizik, tizenkilenc elmúlt. Na, vedd elő a józan eszed, kislányom, és öltözz át! Rendben van?

– Nem öltözöm. Nem akarok másik ruhát felvenni!

– Ahogy gondolod. De akkor arra kérlek, maradj a szobádban, és ott fogyaszd el a vacsorádat is. Macketné asszony most sem emelte föl a hangját.

Ilse keményen összeszorította a száját, nem szólt semmit. Sarkon fordult, és kisietett. Mi tagadás, nem valami gyengéden tette be az ajtót maga után. Fent a szobájában lerogyott egy székre, az ablakpárkányra könyökölt, és szabad folyást engedett keserű könnyeinek: „Szörnyű így az élet! Elviselhetetlen! Miért is kellett apának újra megnősülnie? Olyan jó volt, amíg csak mi voltunk ketten, senki más! Nem akarok úrihölgy lenni! Nem és nem! Ha ezerszer mondja, akkor sem!”

Igaz, ami igaz, amíg csak ketten voltak, Ilse élete szabad volt és vidám. Senki sem állított eléje szigorú követelményeket, senki sem nyesegette hibáit. Úgy élt, ahogy neki tetszett. A tanulást sem vette komolyan, fölösleges és unalmas koloncnak tartotta, s a sűrűn változó nevelőnők vagy alávetették magukat az ő akaratának, vagy odébbálltak. Ha valamelyikük panaszt tett rá az édesapjánál, s Macket úr elhatározta, hogy most már végképp ideje ráncba szedni a kislányt, Ilse a nyakába borult, összevissza csókolta, és „édes egyetlen pici apucijának” nevezte – jóllehet Macket úr jól megtermett, mondhatni, tagbaszakadt férfiember volt –, ettől aztán mindjárt odalett az atyai szigor.

„Tudom, mit akarsz mondani, és igazad is van. De hidd el, megváltozom! Becsszóra megváltozom!” – Ilyen és ehhez hasonló ígéretekkel lágyította meg az apja szívét. Igaz, nem is volt erős az ellenállás. Macket úr nem tudott szigorú lenni egyetlen gyermekéhez. Hiszen rajta kívül nem volt senkije.

Mielőtt Ilse édesanyja meghalt, az ő karjába tette az ártatlan, gyámoltalan csecsemőt. Ilse derűs pillantású barna szeme mindig őt idézi fel benne, a korán eltávozott s oly nagyon szeretett, drága lényt. Ha Ilse rámosolyog – mintha az ő mosolya volna.

Macket úr hosszú éveken át egyedül élt, s nem volt más társa, csak a gyermek. Aztán megismerte a mostani feleségét. Gyengéd, okos, tapintatos asszonynak találta. Olyannak, akit érdemes a házába vezetnie.

Anne asszony azzal a szent elhatározással lépte át férje házának küszöbét, hogy a kislánynak nem mostohája, hanem elvesztett édesanyja helyett szerető anyja lesz, azonban minden közeledési kísérlete megtört Ilse makacs ellenállásán. Csaknem egy évet töltött már új otthonában, de mindeddig nem sikerült elnyernie Ilse szeretetét.

A vendégeket ott marasztalták vacsorára a moosdorfi birtokon. Amikor Macket úr asztalhoz invitálta a társaságot, Anne asszony fölküldte a szobalányt, hívja vacsorázni a kisasszonyt.

Ilse bezárkózott, a szobalány dagadtra kopogtatta az ujját, mire nagy kegyesen az ajtóhoz méltóztatott fáradni.

– Kisasszonykám, le kell jönnie vacsorázni, azt parancsolta a nagyságos asszony – mondta a szobalány, és jól megnyomta a *kell* és a *parancsolta* szavakat.

– Lehet, hogy kell, de én akkor sem megyek, mert nem akarok! – rázta meg a fejét Ilse. – Megmondhatod a nagyságos asszonynak!

– Igenis – bólintott Katharine, a szobalány, igen elégedetten a válasz hangnemével. Ugyanis neki sem volt ínyére, hogy újra asszony van a háznál, aki véget vetett az édes szabadságnak. Levonult az ebédlőbe, és szó szerint átadta Ilse üzenetét.

Macket úr tanácstalan pillantást vetett a feleségére, nem tudta mire vélni a választ.

A ház úrnője nagyon is jól értette, de egy percre sem jött zavarba.

– Ilse nem érzi jól magát, Richard, kedves. Panaszkodott, hogy fáj a feje. Katharine nyilván félreértette vagy rosszul adta át az üzenetét.

Valamennyien nyomban rájöttek, hogy Anne asszony udvarias kifogással próbálja menteni a helyzetet, csupán Macket úr vette komolyan.

– Mit gondolsz, nem kéne orvosért küldenünk? – kérdezte gondterhelten.

A választ maga Ilse adta meg. Jókedvűen nevetve szaladt ki a kertbe, kezében labda, nyomában Tyras, a vadászkutya. Hangos viháncolásuk behallatszott az ebédlőbe.

Macket úr arca elkomorodott. Felállt, s a kertre nyíló szárnyas ajtóhoz lépett.

Ki akart szólni Ilsének, hogy jöjjön be, de Anne asszony visszatartotta. – Ne szólj neki, Richard, nagyon kérlek – mondta halkán, aztán a vendégekhez fordult:

– Nagyon sajnálom, hogy meg kell mondanom az igazságot, de Ilse viselkedése kényszerít rá.

És beszámolt az iménti szóváltásról, amennyire csak lehet, enyhítve, tompítva a dolgot.

A vendégek nevettek rajta, Schäffer úr megjegyezte: – Nahát, micsoda temperamentum, kár, hogy nem fiúnak született! –, Schäfferné asszony azonban nemigen értett egyet a férjével, ő elég kiábrándítónak találta, ha egy fiatal leány ilyen önfejtű.

Amikor a vendégek elmentek, Wollert nagytiszteletű úr még maradt egy kicsit. Modem felfogású, józanul gondolkodó öregúr volt, aki csecsemőkora óta ismerte és szerette Ilsét. Ő keresztelte meg annak idején, a szeme előtt cseperedett nagylánnyá. Mióta az utolsó nevelőnő is felmondott, leckeórákat is adott Ilsének.

A csend kezdett kínossá válni. Macket úr némán szívta a szivarját, Anne asszony elővette a kézimunkakosarát, és szorgos munkához látott, a tiszteletes pedig komolyan töprengő arccal járkált a szobában fel-alá.

Végül is megállt Macket úr előtt.

– Hiába, kedves barátom, itt nem segít a hallgatás, ki kell böknöni végre – mondta. – Ez így nem mehet tovább; úgy látszik, mi nem tudjuk már kordában tartani ezt a zabolátlan gyermeket. Rég a fejünkre nőtt.

A körjegyző úr döbbenten nézett rá.

– Hogy érti ezt? – kérdezte. – Mégis, mire gondol?

– Kimondom kereken, bár nehezemre esik: intézetbe kellene adni a kislányt.

– Ilsét intézetbe? De hát miért? Nem követett el semmi jóvátehetetlent! – Macket urat szemmel láthatólag meghökkentette a javaslat.

– Nem, azt tényleg nem! De hát miért kellene megvárni, amíg egy gyermek valami jóvátehetetlent követ el, ahhoz, hogy intézetbe küldjék? Nem börtön az! Hallgasson végig, kedves

barátom! – A nagytiszteletű úr nyugtatólag a körjegyző vállára tette a kezét a heves tiltakozás láttán. – Tudja, mennyire szeretem Ilsét, s hogy csak a legjobbat akarom neki. Nos, hosszasan fontolgattam a dolgot, míg arra a következtetésre jutottam, hogy maga, Anne asszony meg én nem vagyunk elég erőskezűek a kislány neveléséhez. Ilse az ujjá köré csavar bennünket, és mindhármunk akaratával szembeszegül. Épp most szolgáltatott rá napnál világosabb példát.

A körjegyző idegesen dobolt a dohányzóasztal lapján.

– Egyszerűen nevetlenség volt, amiért meg fogom büntetni – ellenkezett. – De semmi rosszat nem találok benne. Édes istenem, hiszen még olyan fiatal, majdnem gyermek! Hadd tombolja ki magát, a korával jár. Azért, mert egy kislány kicsit akaratos, nem kell csak úgy ripsz-ropsz intézetbe adni. Te mit szólsz hozzá, Anne? – fordult a feleségéhez. – Ugye, neked is ez a véleményed?

– Én is ezen a véleményen voltam – mondta szelíd ellenkezéssel a hangjában Anne asszony – egy évvel ezelőtt, amikor a házadba jöttem. Most más a helyzet, most már a nagytiszteletű úrnak kell igazat adnom. Ilsét bizony nem könnyű nevelni. Hiába kedves, jószívű kislány, ha többnyire az ellenkezőjét csinálja, mint amit mondanak neki. Ha kérem, hogy írja meg a leckéjét, vagy úgy tesz, mintha nem hallaná, vagy ímmel-ámmal előveszi a könyvét, ledobja az asztalra, mellételepedik, és valami egészen mással kezd babrálni. Pár perc múlva feláll – s már ott sincs! Nem használ se szép szó, se szidás. Kérdezd csak meg a nagytiszteletű urat, milyen változékony az érdeklődése, és milyen kritikán aluli például a helyesírása!

– Ugyan minek egy lánynak az a sok tanulás? – dohogott Macket úr. – Úgyse lesz belőle professzor. Ha meg tud írni egy levelet, és tudja az egyszeregyet, az már elég.

A nagytiszteletű úr nevetett.

– Ezt maga se gondolja komolyan, kedves barátom. Mit szólna hozzá, ha a lányát ostoba és unalmas teremtésnek tartanák, olyannak, akivel két percig se lehet értelmesen beszélgetni? Pedig Ilse jó képességű, csak nincs kedve és kitartása a tanuláshoz. De majd megjön mind a kettő a hozzá hasonló korú lányok társaságában. A közös munka felébreszteni a becsvágyát is.

Macket úr megingott az érvek súlya alatt, kezdte belátni, hogy a nagytiszteletű úrnak igaza van. De továbbra is elviselhetetlennek tartotta a pusztá gondolatot is, hogy el kell válnia Ilsétől.

Anne asszony megérezte, mi mehet végbe a férje lelkében, s gyöngéden megfogta a kezét.

– Ne gondold, Richard, hogy a szívtelenség beszél belőlem, ha egyetértek kedves barátunk javaslatával. Ilse most van a gyermekkor és a felnőttkor határán, még pótolni tudja, amit elmulasztott, még meg lehet szelídíteni féket nem tűrő természetét.

– Tudok egy jó internátust W. városkában – ajánlotta a nagytiszteletű úr. – A legjobb szívvel javasolhatom. Jól ismerem az igazgatónőt, igazán nagyszerű, okos asszony. Nála jó kezekben tudnánk Ilsét. És a hely sem akármilyen... körülötte hegyek... az a kristálytisza levegő...

– Igen, igen – szakította félbe Macket úr –, elhiszem, ha mondja. De kérem, hagyjon egy kis időt. Ez olyan nagy horderejű döntés, alaposan meg kell fontolni.

Másnap korán reggel találkozott újra a leánykájával, aki éppen szénáért indult a mezőre. Lóhátról kiáltott jó reggelt.

– A kaszálóra megyünk, apuskám! Az intéző úr azt mondja, délre vihart kapunk, addigra be kell hordani a szénát. Megyek segíteni.

Macket úrnak eszébe jutott az esti beszélgetés. Ilse e pillanatban bizony inkább parasztgyerkőcnek látszott, semmint ifjú hölgynek. Férfi módra ülte meg a lovat, rövid ruhája fölcsúszott, kilátszott alóla a ráncot vetett színes pamutharisnya meg a kitaposott, magas szárú bőrcsizma, ami aznap se látott tisztítókefét. A leányzó igazán nem nyújtott vonzó látványt.

– Szállj le a lóról, Ilse – mondta Macket úr, s odalépett, hogy lesegítse a nyeregből –, most nem mész sehová, leülsz tanulni!

Először fordult elő Ilse életében, hogy édesapja ilyen keményen szólt hozzá. Meg is lepődött rajta, de esze ágában sem volt engedelmeskedni. Összecsapta a kezét, és hangos nevetésben tört ki.

– Még hogy tanulni? Édes, egyetlen apuskám, mi ütött beléd? Vicces ötleteid vannak! Na, ne vágj ilyen dühös képet! Így olyan vagy, mint a Mademoiselle, tudod a legutóbbi francia kisasszony, mikor haragudott valamiért. „Ilse kisasszony, menni álószobájába, mais tout de suite! Vagyok megértve?” És közben összeráncolta a homlokát, és felhúzta a szemöldökét, így ni! – És mutatta, hogyan. – Jaj, olyan mókás volt! Hát, akkor légy jó, apuskám, tízóraira itthon leszek!

Cuppanósat pusztította a levegőbe, s gödröcskés arcán huncut mosollyal elgaloppozott.

Macket úr csak állt, és a fejét csóválta. Most valahogy kevésbé találta elviselhetőnek az internátus gondolatát. Beballagott a házba, aztán az ebédlőből kilépett a szőlőlugassal övezett verandára, ahol Anne asszony a reggelire terített asztal mellett várt rá. Macket úr szokása ellenére kedvetlen volt és hallgatag.

– Valami kellemetlenség? – kérdezte Anne asszony, miközben kitöltötte a kávéját.

– Á, semmi – mondta Macket úr, s egy pillanatra megállt, mintha nehezebbre esne folytatni. – Elgondolkodtam a tegnapi beszélgetésünkön, és döntésre jutottam. Ilsét július elsején beadjuk az internátusba. Össze tudsz addigra készíteni mindent, amire szüksége lesz? Ma június 12-e van.

– Persze hogy össze tudom készíteni, Richard, drágám, de ne haragudj, nem sietted el egy kicsit a döntést? Nem fogod megbánni? Hadd töltsen Ilse itthon a nyarat, hadd élvezze ki kedvére, ráérnének ősszel elküldeni. Akkor talán neki sem fájna annyira a búcsúzás.

– Nem, az időpontra nem változtatok! – jelentette ki Macket úr. Nyilván attól félt, ha távolabbi határidőt tűz ki, nem lesz elég erős, és megmásítja elhatározását. – Amit mondtam, megmondtam: július 1-jére bejelentjük Ilsét az intézetbe.

Tízórára Ilse valóban megjött, jókedvűen, kipirult arccal. Úgy, ahogy volt, még a kezét se mosta meg, lehuppant a karosszékbe.

– Itt vagyok! – szólt be a házba. – Sokáig elmaradtam? Én mondom, apa, csudajó lett a széna! Egy csöpp esőt se kapott. Meglátod, örülni fogsz neki! Az intéző azt mondja, évek óta nem volt ilyen sima a be-hordás.

– Hagyd már a szénát – szakította meg a szóáradatot Macket úr –, és figyelj rám! Szeretnék mondani valamit.

Minden bizonnyal nehezebbre esett, hogy közölje a döntését, a hangja komolyan csengett. Ilse azonban nemigen törődött apja hangjának csengésével, teljes figyelmét a terített asztalra összpontosította. Farkaséhes volt.

– Készítsek neked egy vajjas zsemlet? – ajánlotta Anne asszony kedvesen.

– Nem kell, magam is boldogulok vele – mondta Ilse, fogta a kést, és lekanyarított egy jókora karéj fekete kenyeret. Ujjnyi vastagon megkente vajjal. Aztán a markába fogott egy egész szál kolbászt, s jót harapott belőle. Szemmel láthatóan, sőt hallhatóan nagyon ízlett neki.

– Azt hiszem, mondani akartál valamit, apuskám. Mondd gyorsan, furdal a kíváncsiság!

Macket úr egy pillanatig habozott. Most még visszavonhatja. Most még nem késő. Aztán erőt vett magán, és közölte Ilsevel, milyen döntésre jutott.

Ha azt hitte, hogy terve viharos ellenkezést fog kiváltani, hát tévedett. Igaz, Ilsének a meglepetéstől és elképedéstől a szó szoros értelmében torkán akadt a falat, de a tekintete Anne asszonyra villant, akitől feltételezése szerint az ötlet származott, és nem akarta, hogy mostohaanyja észrevegye, mennyire fáj, hogy el kell hagynia otthonát, szülőföldjét és édesapját, akit a

világon a legjobban szeret. Apuska? Nem, neki sosem jutott volna eszébe ilyen szörnyű gondolat.

– Szóval, hallgatsz? – kérdezte Macket úr. – Talán magad is belátod, hogy nem árt pótolnod, amit a tanulásban eddig mulasztottál. Így van, kislányom?

– Egyáltalán nem láttam be semmit! – fakadt ki Ilse szenvedélyesen. – Te magad mondtad, hogy egy lánynak nem tesz jót a túl sok tanulás, okosabb úgyse lesz tőle. Most meg egyszerre másképp beszélsz. De nem baj, elmegyek én, ha azt akarjátok. Sőt örülök, ha mehetek! Bárcsak máris július elseje volna!

Ilse felpattant a karosszékből, a kenyér meg a kolbász maradékát az asztalra dobta, s fölrohant a szobájába. Ott aztán előtörtek nagy nehezen visszatartott könnyei, s csuromvizesre áztatták a kék kartonruha ujját.

Anne asszony szívesen utánament volna, tudta, mit érezhet a kislány, de sejtette azt is, hogy Ilse dacosan visszautasítaná a vigasztalást. Így inkább maradt.

Az elutazásig hátralévő két hét gyorsan elröppent. Anne asszonynak rengeteg munkájába került, míg Ilse holmiját összekészítette. Az intézet igazgatónője ugyanis postafordultával válaszolt Macket úr levelére: szívesen fölveszi és örömmel várja a kedves leányát, egyidejűleg van szerencséje megküldeni egy listát azokról a felszerelési tárgyokról, amelyeket az internátus minden tanulójának belépéskor magával kell hoznia.

Ilse nem is tudta, sírjon-e vagy nevensen a végeérhetetlen lista láttán. Mennyi fölösleges kacat! Különösen a fél tucat házikötény háborította fel.

– Ilyen idétlenséget úgysem veszek fel, fölösleges becsomagolnod – mondta, amikor Anne asszony a bőröndbe valót kezdte összekészíteni.

– Pedig ott neked is azt kell majd viselned, amit a többieknek – vetette ellen Anne asszony. – Különben sem idétlen; kék-fehér csíkos kötény, szépen körbehorgolva, díszére válik egy fiatal lánynak, aki hasznossá akarja tenni magát a háztartásban.

– Én viszont nem akarom hasznossá tenni magam a háztartásban! – nyelvelt Ilse. – Még csak az hiányzik! Remélem, nem képzelitek, hogy mosogatni vagy takarítani fogok? A kötényt pedig nem fogom fölvenni. Nem akarom, és kész!

– Ne lovald bele magad, Ilse! – intette Anne asszony. – Ha annyira nem állhatod a kötényt, engedélyt kérhetsz az igazgatónőtől, hogy ne kelljen hordanod. Hátha beleegyeznek.

– Ilyesmi miatt nem fogok az igazgatónőhöz szaladgálni. Az én dolgom, nem tartozik rá.

És megkérte az édesapját, hadd vigyen magával még egy kis bőröndöt. De azt ő maga csomagolja be, ne segítsen senki, ne is kérdezze senki, mit tesz bele.

– Nagyon jó gondolat, kicsim! – helyeselt Macket úr. – Vidd csak magaddal, amiben örömet leled! – És nyomban rendelt Ilsének egy vadonatúj útitáskát. Amikor Ilse megkapta az ajándékot, és örömeben a nyakába borult, végre újra édes apucijának nevezte, Macket úr annyira ellágyult, hogy titokban még a szemét is meg kellett törölgetnie.

Elutazása előtti nap Ilse bezárkózott a szobájába, hogy összepakolja a „saját” bőröndjét. Először is a kedvenc kék ingruhát dobta be, meg a széles bőrövet. Aztán következett a

kitaposott lovaglócsizma, amúgy porosan, ahogy előkerült, aztán egy régi tangóharmonika, igaz, hogy már csak egy-két billentyűje ép, de amúgy nagyon kedves, majd egy vadonatúj kutyanyakörv jó pár méter pórázzal, egy kitömött kanárimadár, legvégül egy befőttesüveg. A befőttesüveg egy levelibéka lakhelyéül szolgált. Ilse elővett egy szép, hímzett batiszt zsebkendőt, bekötötte vele az üveg száját, aztán a biztonság kedvéért még papírral is befedte. Gondosan átluggatta a dupla fedelet, s a lyukakon begyömöszölt néhány döglött legyet. „Így ni – sóhajtott elégedetten –, most már nyugodt lehetsz, kis békám, nem fogsz éhen halni a hosszú úton.”

A befőttesüveget már nem volt könnyű beszorítani a bőröndbe, de Ilse nem ismert lehetetlent. Végül is nagy ügyelbajjal le tudta csukni a fedelet. Igaz, a zár semmiképpen sem akart bekattanni, de Ilse rátérdelt, s úgy mindjárt sikerült a dolog. Ráfordította a parányi kulcsot, aztán kivette, fekete zsinórra fűzte, s a zsinórt a nyakába akasztotta.

Vacsora után, amikor a felnőttek még az asztalnál ültek, Ilse kiment az udvarra, és végigjárta az ólakat, istállókat. Elbúcsúzott kedvenceitől: a tyúkoktól, galamboktól, tehenektől, lovaktól. A kutyáktól volt a legnehezebb búcsút vennie. Diana kölykei éppen a legaranyosabb korukban voltak, összenyaldosták a kezét, a vállához simultak, nem csoda, hogy kibuggyantak szeméből a könnyek.

Ott állt mellette az öreg Johann, aki születésétől fogva ismerte, és nagyon szerette.

– Mire visszajön hozzánk a kisasszony, felnőtt hölgy lesz már – mondta panaszosan, keze fejével törölgetve a szeme alját. –

Bizony, bizony, Ilse kisasszony, elmúltak a boldog idők. Nagyon fog hiányozni nekünk. Hát még a kutyáknak! Mert azok mindent megértének. Tudja, milyen okos állat a kutya. Majdnem, mint az ember. Lássá, most is hogy hízelegnek, mintha tudnák, hogy holnap elutazik a mi kisasszonyunk.

– Johann, megkérlek valamire – hüppögte Ilse. – Viseld gondjukat a kicsiknek! És tegyél meg nekem még egy utolsó szívességet! – Itt megállt, körülnézett, nem hallja-e valaki. – Holnap reggel, mikor kiviszel minket a vasúthoz, hozd magaddal Bobot – ezt a nevet adta Diana legkisebbik kölykének. – De titokban! Meg ne lássa senki! Magammal akarom vinni. A nyakörvet meg a pórázt már elcsomagoltam.

A kocsis boldog volt, hogy szívességet tehet kis úrnőjének. Cinkosan rákacsintott, és megígérte, olyan ügyesen felcsempészi Bobot a kocsira, hogy teremtett lélek se veszi észre.

Másnap már korán reggel ott állt a kocsi a kapu előtt, hogy Ilsét és az édesapját kivigye az állomásra. Macket úr egészen W.-ig elkíséri egyetlen gyermekét, hogy saját kezűleg adja át az internátus igazgatónőjének, Raimar kisasszonynak. Mielőtt otthagyja a messzi idegenben, legalább maga is láthassa a kislány új otthonát.

Anne asszony búcsúzóul gyöngéden, szeretettel ölelte magához Ilsét?, de a lány durcás arccal kivonta magát a karjából, odavetett egy kurta „Isten veled!”-et, és felpattant a kocsira.

Amikor Ilse és az édesapja már fölszálltak a vonatra, és elfoglalták a helyüket, akkor jelent meg az ablakuk alatt Johann, hóna alatt a gombolyagnyi kiskutyával.

– Minden jót kívánok, Ilse kisasszony, érezze jól magát, és jöjjön haza mihamarabb! – mondta. – A kutyáknak gondjukat viselem, ne féljen! Ezt meg itt vigye magával, hogy ne legyen olyan egyedül abban az intézetben!

Ilse alig fért a bőrébe örömeiben. Átvette a kutyát, simogatta, becézgette, aztán kezét nyújtott az öreg Johann-nak.

– Isten veled, Johann! És nagyon köszönöm. Legalább lesz egy kiskutyám.

– De hát ezt nem lehet, Ilse, ez nem fog menni! – szólt közbe Macket úr, amint magához tért a meglepetésből. – Nem vihetsz kutyát az internátusba! Lásd be, kislányom, hogy ez lehetetlen, és add vissza a kiskutyát Johann-nak!

Ilsének azonban esze ágában sem volt visszaadni.

– Ezt az örömet hagyd meg nekem, édes apuskám! Vagy azt akarod, hogy teljesen egyedül maradjak csupa idegen közt? Ha Bob velem marad, legalább lesz egy barátom! Ugye, Bobikám, te sem akarsz itt hagyni engem? – fordult most a kutyushoz, az meg mintha érténé, összegömbölyödve fúrta magát Ilse ölébe. – Látod, velem akar maradni!

Macket úrnak nem volt szíve hozzá, hogy hatalmi szóval oldja meg a kérdést. Végül is Ilse érvelt meggyőzőnek találta.

Az út hosszú volt és meglehetősen unalmas. Jobbára egyhangú sík vidék, csak a legvégén jöttek a hegyek. Ilsének mégis érdekes volt minden, hiszen először járt ilyen távol az otthonától.

Késő este érkeztek W.-be, s egy szállodában éjszakáztak, Ilsének másnap kellett jelentkeznie az internátusban.

Reggel, amikor kilencet ütött az óra, Ilse már útra készen állt. Szürke kosztümjében, elegáns sportcipőjében igazán csinos volt. Fehér szalmakalapja alól vidáman bodorodtak elő barna fürtjei, a szeme azonban cseppet sem volt vidám.

– Valami baj van? – kérdezte Macket úr gondterhelten. – Olyan sápadt vagy, kicsim. Talán rosszul aludtál?

A kedves szavakra Ilse szeméből előtörttek a könnyek. Apja nyakába borult, és csak zokogott, zokogott.

– Na de kicsim – vigasztalta Macket úr –, nem maradsz itt örökké! Egy év hamar elszáll, karácsonyra pedig hazajössz látogatóba. Ne keseregj, inkább írd majd hosszú leveleket! Anya meg én mindennap írunk neked, és beszámolunk mindenről, ami érdekel.

Elővette a zsebkendőjét, azzal törölgette Use könnyeit.

– Nem megyek haza karácsonyra. És anya ne írjon – tört fel a kislányból csukladozva. – Csak a te leveleidre vagyok kíváncsi! És amit én írok, azt se olvassa el! Az csak neked szól!

– Ilse, nem szabad ilyet mondanod – csóválta a fejét Macket úr. – Anya szeret téged, és csak jót akar neked.

– Szép kis szeretet, mondhatom! Ha szeretne, nem dobott volna ki otthonról!

– Még hogy kidobott? Kislányom, nem tudod, mit beszélsz! És rettentő igazságtalan vagy anyádhoz.

– Nekem nem anyám, csak mostohám! – vágott vissza Ilse hevesen.

– Úgy viselkedsz, mint egy kisgyerek – mondta. Macket úr. – De jegyezd meg, Ilse, hogy soha, soha többé nem akarok tőled ilyen szavakat hallani! Tudhatnád, hogy milyen rosszul esik

nekem. Most pedig gyere, ideje indulnunk – tette hozzá békülékeny hangon.

Ilse karjára vette a kiskutyát.

– A kutyát pedig egyelőre hagyd itt – rendelkezett az édesapja. – Előbb megkérdezzük, szabad-e magaddal vinned.

Ilse azonban megmakacsolta magát.

– Akkor pedig én sem megyek! Bob nélkül nem vagyok hajlandó az intézetben maradni!

Macket úr engedett, nehogy újabb sírásroham következzen. De elég kínosnak tartotta a dolgot. Mit fog szólni Raimar kisasszony?

Alig negyedóra múlva apa és leánya ott állt Raimar kisasszony intézetének kapujában. Barátságos, kétemeletes ház, a városka szélén, zöld parkocskával körülvéve.

Macket úr szétnézett.

– Nézd csak, Ilse, milyen takaros ház! És micsoda kilátás szemben a hegyekre!

De Ilsét egyáltalán nem érdekelte a hegyi panoráma. Gyászos hangulatában a bánat völgyének látta az egész világot:

– Nem tudom, mi szépet találsz ezen a házon, apa. Olyan, mint egy börtön.

Macket úr nevetett rajta.

– Gondolod, hogy a börtönöknek ilyen szép nagy ablakaik vannak?

– Én mindenesetre rabnak fogom érezni benne magam. És te magad zárod rám a kaput.

– Kis bolondom – simította meg Macket úr Ilse vállát, véget vetve a kínos beszélgetésnek.

Fölment a kapuhoz vezető széles kőlépcsőn, és meghúzta a csengő zsinórját. Nyomban kinyílt az ajtó, s egy lány a fogadószobába vezette őket.

Áthaladtak a lépcsőházon és egy hosszú folyosón, ahonnan két ajtó nyílt a szép tágas udvarra. Éppen tízórai szünet volt, mindenféle kisebb és nagyobb lányok zibongtak, csiviteltek. Ám azonnal elült a zsvaj, amint meglátták az újonnan érkezőket. Minden szem Ilsére tapadt, mindenki őt figyelte. Az új lányt. Nem csoda, hogy Ilse megkönnyebbült, mikor becsukódott mögötte a fogadószoba ajtaja, s kettesben maradt az édesapjával.

Körülnézett az elegáns berendezésű, nagy teremben, s egyszeriben igazat kellett adnia az édesapjának a kutya ügyében. Bob ugyanis türelmetlenül fészkelődött a karjában, azt akarta, hogy tegyék le. De hová? A méregdrága perzsaszőnyegre?

Kinyílt az ajtó, belépett Raimar kisasszony. Szívélyesen üdvözölte Macket urat, majd acélszürke szemének szigorú, komoly, mégis megnyerő pillantásával végigmérte Ilsét. A kislány apjához hátrált, és megfogta a kezét.

– Isten hozott, gyermekem! – üdvözölte az igazgatónő Ilsét, és kezét nyújtott neki. – Remélem, hamarosan otthon fogod érezni magad nálunk. – Aztán, a kutyát látva megkérdezte: – Elkísért a kiskutyád is?

Ilse segélykérően nézett az édesapjára, akiit is vette a szót.

– A kislányom nem akart elválni a kutyájától. Azt remélte, hogy Raimar kisasszony lesz olyan jó, és fölveszi az intézetbe vele együtt a kis pajtását is.

Az igazgatónő mosolygott.

– Sajnálom, körjegyző úr – mondta –, hogy Ilse első kérését el kell utasítanom, de meg fogja érteni, hogy nem tehetek másként. Képzeld csak el, kedvesem, mi lenne, ha minden tanítványunk ezzel a kívánsággal állna elő! Akkor huszonnégy kutyát kellene az internátusban tartanunk. Micsoda lármát csapnának! De ha a kutyádat a közeledben szeretnéd tudni, lenne egy javaslatom. Fivérem, a város polgármestere, ha szépen megkérem, biztosan magához veszi a kedvencedet, s akkor mindennap meglátogathatod.

Macket úr jónak tartotta az ötletet, és megköszönte Raimar kisasszony segítőkészségét.

Ilse azonban a fejét rázta.

– Idegenekhez adjam Bobot? Szó se lehet róla. Akkor inkább vidd vissza Moosdorfba!

Macket úr meglehetősen kínosan érezte magát leánykája udvariatlan válasza miatt, Raimar kisasszony azonban ügyesen átvette a beszélgetés irányítását. Nemhiába a tapasztalat, azonnal felismerte, hogy akaratos, „csakazértis” lánykával áll szemben, s úgy tett, mintha észre sem vette volna Ilse neveletlenségét.

– Igazad van – jegyezte meg barátságosan –, tényleg az lesz a legjobb, ha édesapád hazaviszi a kiskutyát. Amúgy sem lenne szerencsés, ha minden idődet vele töltenéd. Ha kívánja, körjegyző úr, a szolgáló visszaviszi a kutyát a szállodába.

– Magam akarom visszavinni, megengeded, apuskám? – Ilse félve szorította magához Bobot.

– Nem szeretném, ha te vinnéd vissza, Ilse, kedvesem – fordult hozzá az igazgatónő. – Jó lenne, ha itt maradnál ebédre,

hogy bemutatthassalak a többi növendéknek. Így lesz a leghelyesebb.

– Nem, nem! – kiáltotta az izgalomtól reszketve Ilse. – Most még nem maradok itt! Együtt akarok lenni a papámmal, míg el nem utazik. Ugye, veled maradhatok, apuskám?!

Macket úrnak ismét nehéz lett volna válaszolnia, ha Raimar kisasszony ki nem segítette volna.

– Hát persze, kedvesem, úgy lesz, ahogy kívánod. Megkérhetem, körjegyző úr, hogy legyen a vendégem a mai ebédre? Nagyon örülnék.

Ilse esdeklő pillantást vetett a papájára, amely körülbelül ezt jelentette: „Ne maradj itt, inkább vigyél el engem! Nem akarok itt maradni ennek a gonosz nőszemélynek a hatalmában, aki biztosan kínozni fog!”

Macket úr azonban félreérthette a pillantást, azt hihette, néma kérelem, hogy fogadja el a meghívást – hát elfogadta.

Az igazgatónő felállt, és meghúzta a csengő zsinórját. A belépő lányt elküldte Güssow kisasszonyért, aki hamarosan jött is.

Güssow kisasszony az intézet bennlakásos vezető tanárnője. Sokkal fiatalabb volt az igazgatónőnél, mindössze huszonhat éves, kecses, szeretetre méltó jelenség.

– Lenne olyan szíves, és felkísérné Ilsét a szobájába, hogy letehesse a kalapját? – mondta az igazgatónő a kölcsönös bemutatkozás után.

– Hogyne – válaszolta a fiatal tanárnő, és kézen fogta Ilsét. – Gyere csak velem, kedvesem, megmutatom a szobádat. Szép nagy szoba. Nem egyedül fogsz lakni benne, lesz egy

szobatársnőd: Ellinor Grey, nagyon aranyos kislány. Gondolom, szeretnél megismerkedni vele?

Ilse nem is hallotta a kérdést. Le nem vette a szemét a papájáról, és félve kérlete: – De ugye, nem mész el? Ugye, nem? – S csak amikor Macket úr megnyugtatta, akkor volt hajlandó követni Güssow kisasszonyt.

A kisasszony megbocsátó mosollyal nézte, ahogyan Ilse a karjában tartja a kutyáját.

– Anyira szereted? – kérdezte, míg fölfelé mentek a lépcsőn.

– Nagyon-nagyon szeretem – felelte Ilse –, de nem tarthatom itt magammal. – Arcát a kutyushoz simította, és a könnyeivel küszködött.

– Ne keseregj, kislányom, meglátod, nem érdemes – vigasztalta Güssow kisasszony. – Találsz itt más barátot. Huszonkét lány van az intézetben, biztosan akad köztük, akit majd megkedvelsz. Vannak testvéreid?

– Nincsenek. Egyedül vagyok – mondta Ilse, aki máris bizalmába fogadta Güssow kisasszonyt.

– Na látod, hiányzik neked a társaság. Add csak vissza a kutyát a papádnak! Nem sokáig fogsz bánkódni utána.

Fenn az emeleten a közös előtérből több ajtó nyílt. A tanárnő kinyitott egyet, s Ilsevel együtt belépett egy tágas, kertre néző szobába. A nyitott ablakon csaknem behajlott egy almafaág.

A berendezés nem túl elegáns, de csinos, derűs és célszerű. Bútor csak a legszükségesebb: két ágy, két komód, két ruhásszekrény, egy jókora asztal és néhány szék.

Amikor beléptek, az ablak mellől fölállt egy lány, könyvvel a kezében – éppen olvasott. Karcsú, törékeny alkatú, kék szemű,

olyan tizenhétéves-forma. Aranyszőke haja kontyba tűzve. Ahogy Ilsére mosolygott, huncut gödröcskék jelentek meg az arcán. Ellinor Grey volt, az angol lány.

– Itt hozom neked, Nellie, az új kislányt. Ilse Macketnek hívják. Fogadd szeretettel!

– Ó, nagyon fogom én őt szeretlek! – mondta Nellie, és kezét nyújtott a jövevénynek. – Marad a kutya is itt?

– Nem – felelte Güssow kisasszony.

– Ó, de kár, nagyon arányos kutyus! – mondta Nellie, és megsimogatta Bobot.

Kifacsart német beszéde olyan mulatságosan hangzott, és maga Nellie is olyan vidám jelenség volt, hogy nyomban megnyerte Ilse szívét. Elhallgatta volna még egy darabig, de mennie kellett, Güssow kisasszony meg akarta mutatni a tantermeket is. Hát itt kell majd ülnie mozdulatlanul napestig, hiába szeretne fölállni, kiszaladni a kertbe, nem szabad! Szörnyű! Kibírhatatlan. Ilsére rátört a félelem.

– Elhoztad a füzeteidet? – kérdezte Güssow kisasszony. – És hogy állsz a nyelvekkel? A franciával és az angollal nyilván nem lesz problémád, úgy tudom, mostanáig angol és francia nevelőnőid voltak.

Odalentről harangszó hallatszott. Ez éppen kapóra jött Ilsének. A tanulmányaira vonatkozó kérdések ugyanis lassan kezdtek kellemetlenné válni. Azt mondta, nem tudja, hogy áll a nyelvekkel, a francia talán menni fog.

– Tudod, mit, hagyjuk még ma a tanulást! – ajánlotta a kisasszony. – A holnapi vizsgán úgylis kiderül, miben vagy

tudós. Most menjünk le az ebédlőbe, asztalhoz szólít a harang. A kutyát addig hagyd itt a szobában.

Az igazgató és Macket úr már az ebédlőben várta őket. Raimar kisasszony ismertette vendégével az étkezésre vonatkozó házirendet, melynek értelmében az újonnan jött növendék helyét a magáé mellett jelölte ki. Elmondta azt is, hogy minden héten két-két lány az asztalfelelős, ők terítenek, ők gondoskodnak arról, hogy ne hiányozzék semmi, s minden edény és asztalnemű makulátlanul tiszta legyen. A legfiatalabb növendék mondja az asztali imát. A házirend megnyerte a körjegyző úr tetszését, de még inkább az asztalt körbe ülő lányok – csupa egészséges, vidámságot sugárzó arc.

Ilse is az asztaltársait nézte, de az ő figyelmét nem az egészséges, vidám arcok kötötték le, hanem azok a bizonyos házikötények. Minden lány ilyet viselt, és Raimar kisasszony egyáltalán nem látszott olyanak, aki vele hajlandó lenne kivételt tenni.

Ima után fölszolgálták az ebédet. Minden fogás bőséges volt és jóízű, Macket úr meggyőződhetett róla, hogy lánykája élelemben nem fog szüksége szenvedni.

Ebéd után a körjegyző úr elbúcsúzott, Ilse mégis engedélyt kapott, hogy elkísérje. Nellie, amint ezt meghallotta, már szaladt is föl a szobába, s egy szempillantás alatt lehozta Ilse kalapját, kesztyűjét meg Bobot, a kiskutyát.

Ilse meglepetten köszönte meg a szívességet, s Macket úr is meleg kézfogással búcsúzott tőle:

– Isten áldja, kedves kisasszony, és legyen türelemmel az én kis vadócom iránt!

– Jaj, én nagyon szívesen elfoglalkozom őt! – lelkesedett Nellie, s ezen aztán mindnyájuknak nevetniük kellett.

Ilse a vonathoz is ki akarta kísélni az édesapját, de Macket úr nem engedte.

– Inkább visszakísérlek az intézetbe, és egyedül megyek ki az állomásra. Az lesz a legjobb. És ígérd meg, hogy rendesen fogsz viselkedni! Meglásd, hamar megszokod!

– Én? Soha! Úgyis megszököm innét! Vagy olyan kiállhatatlan leszek, hogy a gonosz Raimar kisasszony kiteszi a szűrőmet!

Macket úr tudta ugyan, hogy Ilse szavait nem kell komolyan venni, mégis elszomorította, hogy ilyen nekikeseredett hangulatban kell itt hagynia egyetlen gyermekét. Hát még, amikor megállt a kocsis, és Ilse könnyek közt ölelte át a nyakát, s csak nagy nehezen tudott elszakadni tőle!

Aztán a lovak továbbporoszkáltak, s Ilse csak nézett, nézett a távolodó konflis után. Úgy érezte magát, mintha egyedül maradt volna egy lakatlan szigeten.

Egy darabig még álldogált az intézet kapuja előtt, nem tudta elszánni magát, hogy becsengessen. De nem is volt rá szükség, a kapu magától kinyílt, és Güssow kisasszony állt előtte. Az emeleti ablakból figyelte az érkező, majd távolodó kocsit, s lesietett Ilse fogadására.

– Most már hozzánk tartozol – mondta kedvesen, és megfogta a kezét. – Ne sírj! És ne félj, itt valamennyien szeretni fogunk téged.

Ilse nem válaszolt. Olyan boldogtalannak érezte magát, hogy a fiatal tanárnő kedves szavai sem vigasztalták meg.

– Szeretnél fölmenni a szobádba? – kérdezte Güssow kisasszony.

Ilse némán bólintott, még mindig a szemét törölgetve zsebkendőjével.

– Nellie! – kiáltott Güssow kisasszony. – Menj fel Ilsével, és segíts neki kicsomagolni. Ugye, te is szeretnéd rendbe rakni a dolgaidat, Ilse, kedvesem?

Tudta persze, hogy Ilsének most egészen máson jár az esze, de azt is tudta, hogy szívbeli bánat ellen a tevékenység a legjobb orvosság.

A két lány fölment a szobába. Ilse leült egy székre, és kibámult az ablakon. Még a kalapját-kesztyűjét se tette le. Az pedig, hogy kicsomagoljon, eszébe sem jutott.

Nellie csöndesen kinyitotta a szekrényt, és kihúzta a komód fiókjait. Aztán várakozón Ilsére nézett.

– Add ide a kulcsokat! Én kinyitom a bőröndök – ajánlotta. – Ki kell csomagolni.

Ilse kelletlenül felállt, levette a kalapját, s hogy rosszkedvét levezesse, a szoba közepére hajította.

– Miért kellene mindent kicsomagolnom? Még azt sem tudom, hogy egyáltalán itt maradok-e. Nem tetszik nekem itt semmi.

Nellie fölemelte a kalapot, s az egyik ágyra tette.

– Ne félj, majd megszoksz! – mondta kedvesen. – Mind úgy vagyunk, mikor megjövünk. Te csak ne lógasd a tiéd fejed. Hanem add a kulcsokat, hogy kinyitni tudjam bőröndök!

Ilse dacosságá ellen nem is lehetett volna jobb fegyvert találni Nellie derűs kedvességénél. Persze hogy odaadta a kulcsokat. Nellie kezdett kirámolni, Ilse csak nézte.

– Te magad rakjad be a holmi a szekrénybe. Én majd nyújtogatom – mondta.

Ilsének semmi kedve nem volt hozzá. A rendet csak hírből ismerte. Fogta a piros szalaggal összekötött, ropogósra vasalt, tiszta fehérneműt, és bevágta a fiókba – ahogy esik, puffan.

Nellie egy ideig nézte, mit művel, aztán elnevette magát.

– Mit csinálsz, te lány! Zsebkendők, gallérok, kötények egymás hegye hátán! Szépen egymás mellé kell lerakni őket, így ni! – és sorra kihúzogatta a saját fiókjait, hogy megmutassa, milyen szép rendben sorakozik ott minden.

– Ehhez én nem értek – vont a vállát Ilse. – Meg nem is érdekel. Minek ennyit teketóriázni ezekkel a vackokkal!

– Ezek vackok? Ilse, hogy mondatsz ilyet? Finom, hímzett zsebkendők, cucci kis kötények, te meg teszel nehéz könyveket órájuk! Jaj, azt ne! – rémüldözött Nellie, látván, hogy Ilse éppen a cipőit akarja a fehérnemű tetejére dobni. – Inkább én megcsinálom neked!

Ilsének nem kellett kétszer mondani. Egykedvűen nézte, hogyan rakja be az angol kislány az ő cipőit a szekrény aljába, hogyan talál megfelelő helyet minden ruhadarabjának.

– Jaj, de szép könyv! – lelkesedett Nellie, amikor egy barna bőrbe kötött, elegáns album került elő a bőröndből. Borítóján finom véset: *Ilse naplója*.

Ilse kikapta a könyvet Nellie kezéből, és csodálkozva vette szemügyre. Miféle könyv ez? Nem is tudott róla. Elforgatta a

zárban a lakat mellé fűzött picinyke kulcsot, a könyv kinyílt, s egy levélke hullott belőle a lába elé. Felemelte, és ezt olvasta:

Kedves Kislányom!

Legyen ez a könyv hű barátod a messzi idegenben! Ha nehéz a szíved, vedd elő, s áruld el neki, mi bánt! Nyugodt lehetsz, a napló néma lesz, sosem fog visz-szaélni a bizalmaddal.

Gondolj jó szívvel
szerető Anyádra

Ilse szótlánul tette félre a könyvet. Nem érzett semmi örömet, nem hatotta meg Anne asszony kedvessége.

– Nem is örülsz neki? – csodálkozott Nellie.

Ilse megrázta a fejét.

– Mit kezdjek vele? Sosem fogok beleírni egy sort sem. Éppen elég lesz nekem az írásbeli lecke. Szorgalmi feladatra nem vagyok kapható.

– Én pedig hogy örülnék, ha lenne nekem egy mamám, aki ilyen szép ajándékot adna – mondta bánatosan Nellie.

– Meghalt a mamád? – kérdezte résztvevőn Ilse.

– Ó, már nagyon-nagyon régen. Amikor én még pici baby voltam. A papám is meghalt – egészen egyedül vagyok. Nem szeret engem senki egész szívéből.

– Szegényke! – suttogta Ilse, és megfogta a kezét. – De testvéred csak van?

– Testvérem sem nincs. Teljesen egyedül vagyok. Egy öreg bácsikám van, ő fizet a tanítás, és ha már jól megtanultam a német nyelvet, leszek nevelőnő.

– Nevelőnő? – lepődött meg Ilse. – De hát ahhoz még túl fiatal vagy! Nevelőnőnek csak a vénkisasszonyok mennek!

Ez a furcsa vélemény úgy megnevettette Nellie-t, hogy szomorkás hangulatának nyoma sem maradt. A felhők elszálltak, s megint kisütött a nap.

Ilst azonban mélyen meghatotta az angol kislány magányossága.

– Hadd legyek a barátnőd! – fordult hozzá gyermeki nyíltsággal. – Meglásd, nagyon foglak szeretni.

– Én is akarom, hogy barátnő legyünk – mosolygott rá Nellie. – Az első pillanattól, hogy megláttalak.

A nagy bőrönd már kiürült, most a kicsi került volna sorra, de amikor Nellie ki akarta nyitni, Ilse kiragadta a kezéből.

– Éz zárva marad! Te sem láthatod meg, mi van benne!

– Húha, de szörnyű dühös szemeket csinálsz! – mondta meglepetten Nellie. – Vannak mindenféle titkozatosságok tiéd bőröndben? Biztosan sütemény meg kolbász!

És olyan mókás képet vágott hozzá, hogy Ilse nem tehetett mást – elnevette magát. Egyébként is bánta már a hevesességét.

– Undok voltam, ne haragudj! Ha nem árulsz el, megmutatom, mi van benne. De tudsz titkot tartani?

Nellie a szájára tette a mutatóujját, a másik kezét pedig esküre emelte. Erre Ilse levette a kulcsot a nyakából, és már éppen nyitni akarta a bőröndöt, amikor megszólalt a vacsorához hívó harang.

– De kár! – sajnálkozott Nellie. – Most kell lemenni vacsorázni, csak lefekvés után tudunk kirámolni.

– Lefekvés után? De hát akkor már ágyban leszünk!

– Csitt! – mondta Nellie és ismét a szájára tette az ujját. – Ez az enyém titkom.

Az ebédlőben Ilse leült az igazgatónő melletti helyre. Másik oldalán egy élénk, barna szemű, fekete hajú, pisze orrú orosz szépség: Orla foglalt helyet. Tizenhét éves volt, de többnek látszott. Folyékonyan beszélt németül.

Ilse szívesebben ült volna Nellie mellett, aki az elmúlt néhány óra alatt olyan közel került hozzá, de erre nem volt lehetőség – az angol lánynak az asztal túlsó végén volt a helye, és különben sem ült le, hanem a hetesnek segített a teát tölteni.

Ilse rettentő éhes volt. Ebédre alig evett valamit, s mostanra már erősen követelődött a gyomra. Egyszerre négy zsömlét vett ki a kenyérkosárból, s telitömte a száját. Alig kapott levegőt, de ez cseppet sem zavarta, megszokta, hogy nagyokat harapjon. A csészét két marokra fogta, úgy ivott az asztalra könyökölve.

Raimar kisasszony csak akkor figyelt fel rá, amikor elfojtott kuncogást hallott. Melanie és Grete, az ikrek, akik Ilsével átellenben ültek, kitűnően szórakoztak az „új lány” neveletlenségén. Könyökükkel bökdösték szomszédjukat, a mit sem sejtő Ilsére mutogatva.

Az igazgatónő szigorú pillantással utasította rendre őket. Nem szerette, ha a növendékei mások hibáin gúnyolódnak. Ő maga nem szólt Ilsére, nem akarta megszégyeníteni a többiek előtt.

Fél nyolcig tartott a vacsora, aztán kilencig a lányok szabad időt kaptak. Kilenckor pedig – takarodó!

– Gyere velem – húzta Ilsét Nellie –, menjünk ki a kertbe sétálgatni! Csak előbb a szalvétát hajtsd össze szépen.

– Nem hajtom! – makacskodott Ilse. – Az a személyzet dolga. Otthon sosem szoktam ilyesmivel foglalkozni.

– Hát itt fogsz szokni! Mi is mind azt csináljuk.

És tényleg, minden tányér mellett ott feküdt a szalvéta, összehajtva, gyűrűbe húzva, csak Ilse asztalkendője hevert csomóba gyűrve a terítéke mellett. Sebtében összehajtotta, és ráhúzta a szalvétagyűrűt.

– Nem így! – elégedetlenkedett Nellie, és ügyes mozdulatokkal újrahajtogatta a szalvétát. – Látod, így kell!

Aztán karon fogta Ilsét, s kísérték a kertbe.

Nagyon szép kert volt, persze nem olyan nagy és vadul burjánzó, mint az otthoni. Viszont mindenhol látni lehetett a szemközti erdők koronázta hegyeket.

– Hát nem szép? – kérdezte Nellie. – Nálatok is vannak ilyen szép hegyek?

– Nem, hegyek mifelénk nincsenek, de nekem mégis jobban tetszik a mi vidékünk. Olyan szabadnak érezheti magát az ember, messzire-messzire ellátni. Kerítésünk sincs a park körül, csak élősövény. Az sokkal szebb.

Nellie egy vén hársfa alá vezette Ilsét, amelynek messzi nyúló ágai árnyas rejteket fogtak körül.

– Cuki hely, nem igaz? – kérdezte lelkesen, a zöld lombátorra mutatva. – Itt szoktuk tartani ebéd utáni pihenőt. Öreg fa, sok mindent tudna elmesélni, hogyha akarna. Annyi sok titkot tud.

Nellie fecsegése közben gyorsan telt az idő. Ilse, aki reggel még olyan boldogtalan volt, s délben sem hitte volna, hogy túléli, ha el kell válnia édesapjától, egyre gyakrabban nevetett Nellie mókás beszédén. Ahogy a maga jellegzetes módján bemutatta a többi lányt.

– Hogy hívják azt a lányt, aki az asztalnál mellettem ül?

– Az a rövid hajú, pisze orrú? Orla Szaszovics a neve. Csuda okos. Egy picit mind félünk tőle, mert mindig belemond igazság a szemünkbe.

– Igaza van, úgy is kell! – vélekedett Ilse.

– Na persze, ha az igazság van kellemes. De ha fáj, akkor senki se hall szívesen. Ő se örül, ha én mondanám neki: „Orla, miért cigizel?“, pedig tudom, hogy cigiz, mert benéztem kulcslyuk keresztül, és láttam füstös felhőket.

Megálltak egy szomorúfűz előtt. Nellie rést nyitott a földig nyúló ágak függönyén.

– Most pedig bemutatom neked a miénk költőnőnket – mondta nevetve.

A lombok alatti pádon nyúlánk, szőke lány üldögélt, arca szeplős, mint a pulykatojás, térdén kék fedelű, vastag füzet. Elmélyülten írt, föl se pillantott.

Ilse nem is gondolta volna, hogy a tizenhét éves lányok ilyesmivel is foglalkoznak.

– Regényeket ír – folytatta Nellie. – Szívekről, amik össze vannak törve. Flóra, hagyd abba, egész sötét van, rontod el a szemed!

Flórát, aki eddig észre sem vette a jövevényeket, most elfutotta a méreg.

– Nagyon kérlek, Nellie, hagyj békén! Éppen eszembe jutott egy nagyszerű gondolat, és most elvesztettem a fonalat.

– Nem baj, én megkeresem. – És Nellie lehajolt, mint aki éppen keresi az elvesztett fonalat.

– Kiállhatatlan vagy! – háborodott fel Flóra. – És fogalmad sincs az igazi költészetről. Még németül se beszélsz rendesen.

– Ez bizony igaz – ismerte el Nellie, és Ilsébe karolva faképnél hagyta a múzsák vérig sértett kegyeltjét.

Melanie és Grete, az ikerpár jött velük szembe. Egy harmadik lányt fogtak közre, csinos, kedves arcú teremtést, barna haja simára fésülve, egyetlen rakoncátlan hajtincs sem éktelenítette a frizurát. A lány kedvesen mosolygott Ilsére és Nellie-re, miközben az ikrek némán, kritikus pillantással méregették a jövevényt.

– Az ikreket ismered már – jegyezte meg Nellie. – Szemben ülnek neked az asztalnál. Frankfurtból jöttek. Bezzeg Rosit még nem ismered. Ő nálunk a mintakép. Olyan neveletes! És mindig első az órán, és sose csinál buta viccek. Szóval, Rosi Möller a Bezzeg!

– Kin köszörülöd a nyelved már megint, csak nem a Bezzeg-Rosin? Nellie, Nellie, rossz vége lesz ennek! – hangzott mögöttük egy vidám hang.

– Nem köszörülök senkit, csak Ilsének mutatom be a társaság – nevetett vissza Nellie.

– Hát ez ki volt? – kérdezte Ilse, amikor a göm-bölyded leányzó Orlába karolva továbbsétált.

– Ez Annemarie von Bosse, de mindenki Gerlének hívja, mert mindig nevet. Ha elkezdi, nem tud abbahagyni. Muszáj vele

nevetni, olyan ragadványos. Na, most már ismersz mindenkit, aki velünk korú. A többi lány vagy sokkal kisebb, vagy angol. Azokról meg nincs mit mondani, unalmasak, és még rosszabbul beszélnek német, mint én.

Kilenckor minden növendéknek be kellett mennie a házba. Lefekvés előtt valamennyien beköszöntek az igazgatónőhöz jóéjt kívánni, s Raimar kisasszonynak mindenkihez volt egy-két dicsérő vagy korholó szava. Ki hogy érdemelte.

Ilsét megkérte, hogy maradjon még néhány percre, szeretne valamit mondani neki. Amikor kettesben maradtak, szóba hozta, hogyan illik viselkedni étkezés közben.

– Ne fogd két kézzel a csészét, és ne könyökölj! Nem is hiszed, kislányom, hogy az milyen csúnya. És ne harapj az ételből olyan nagyokat! Úgy csak a kisgyerekek esznek, de őket is figyelmezteti érte a mamájuk.

Ilse arcát vörösre gyújtotta a szégyen és a felháborodás. Dacosan összeszorította a száját, és nem válaszolt. S amikor Raimar kisasszony búcsúzóul homlokon akarta csókolni, elrántotta a fejét. Az igazgatónő elfordult, de nem tett megjegyzést.

Ilse lélekszakadva rohant fel a hálósobájukba, hevesen bevágta az ajtót, és rátolta a reteszt, ami az intézeti szabályzat szerint szigorúan tilos.

– Ne zárd be az ajtó! – figyelmeztette Nellie. – Azt itt nem szabad csinálni. Ha lefeküdtünk, Güssow kisasszony még bejön ellenőrizni.

Ilse rá se hederített, csak levetette magát az ágyára, és hangos zokogásban tört ki.

– Jaj, mi baj van veled? – döbönt meg Nellie.

– Nem maradok itt egy napig sem! Holnap reggel elutazom!
Ha a papám tudná, hogy bánnak velem!

Nellie hosszas kérdezősködéssel lassacskán kiszedte belőle, mi történt.

– Hogy csúnyán eszem! Nagyokat harapok, és marokra fogom a bögrét! Odahaza nem szól bele senki, úgy eszem, ahogy nekem tetszik! Haza akarok menni!

Nellie szeretettel simogatta Ilse haját.

– Nem szabad bánkódni ilyen semmiség miatt! Raimar kisasszony igazságos, és jót akarja. Mindenki ilyen. Na gyere, feküdni le szépen, aztán, mikor Güssow kisasszony benézte hozzánk, felkelünk, egészen halkán, mint kettő egérkék, és kirámoljuk a kicsi bőrönd.

Ilst azonban nem lehetett ilyen könnyen lecsillapítani.

– Szó se róla! A kis bőrönd zárva marad. Holnap úgylis elmegyek!

Kapkodva vetkőzött, a ruhadarabjait szerteszórta, és még mindig hüppögve, csukladozva bújt az ágyba. Nellie szép csendben összeszedte a széthányt holmit, a szürke kosztümöt vállfára akasztotta, a többit összehajtogatva a székre rakosgatta. Aztán ő is lefeküdt. De előbb még elmondott egy rövid imádságot, és jó éjszakát kívánt Ilseinek.

– Csak ne sírjál! Tudod, minden kezdet nehéz...

Reggel hatkor Ilse harsány vezényszóra ébredt. Felkelni! De mit tegyen, ha egyáltalán nem akaródzott kibújni az ágyból. Otthon

megszokta, hogy hol korán, hol később kel, amint éppen kedve tartja, Anne asszony minden rendszerteremtő igyekezete ellenére.

Nellie már felöltözve állt az ágya előtt.

– Kelj már fel, Ilse, fél hétkor reggeli!

– Ilyen korán? De ha egyszer még álmos vagyok!

– Niksz álmos vagyok! Tíz perced van, siess, én majd segítek.

Hol a fésűd?

Ilse az ablakpárkányra mutatott, ott volt a fésű meg a kefe papírba csomagolva.

– Ez így nem szép, nem tetszik nekem. Varrjál neki helyes kis tartályt szürke posztó belőle piros szegéllyel, abba tegyük fésűt-kefét. Látod, az enyém milyen?

Ilse nem sokat teketóriázott a hajával. Pár mozdulattal végighúzta rajta a fésűt meg a kefét, ezzel kész. A természetes hullámok maguktól is lokniba göndörödtek. Nellie választékot fésűlt bele, és kék szalaggal két copfba fogta össze.

– Most jön a kötény. Semmi ellenmondás, kötény nélkül nincs reggeli – tette hozzá, Ilse heves tiltakozását látva. – Na, most már szép vagy. A kék hímzett kötény cuki, te pedig kapsz egy pusztit.

Nellie a maga vidám módján el tudta érni, amit akart.

Az étkezőbe ők érkeztek utoljára. Raimar kisasszony a reggelin nem szokott részt venni, Güssow kisasszonyra bízta a felügyeletet. Ilse tehát őmellette ült.

Amikor kitöltötték a kávé, Ilse a csésze fülét úgy fogta meg, ahogy illik, és igyekezett minél kisebbeket harapni. Viszont

rettentő hangosan szürcsölt. Ezzel megint magára vonta a közfigyelmet.

Az asztalszomszédja, Orla nem is hagyta szó nélkül:

– Mindig ilyen koncertet szoktál adni reggelente? Nem valami kellemes asztali muzsika, nekem elhiheted!

Ilse sértődötten csapta le a csészét, felugrott, és kirohant a kertbe.

– Ez nem volt szép tőled, Orla. Nem lett volna szabad a többiek előtt megszégyenítened – jegyezte meg Güssow kisasszony, és Ilse után sietett, hogy visszahívja.

– Hová szaladsz, Ilse, gyere vissza! Nem illik félbeszakítani az étkezést, csak akkor állunk fel, ha befejeztük. Gyere, idd meg a kávédat!

– Nem akarok reggelizni – makacskodott Ilse. – És nem megyek vissza! Senkinek semmi köze hozzá, hogyan eszem és iszom! Úgy csinálom, ahogy jólesik. Nekem ne parancsolgasson senki!

– Nem folytatom a beszélgetést, amíg meg nem nyugszol, és jobb belátásra nem térsz – mondta Güssow kisasszony nagyon komoly hangon. – Azt pedig nem tűrhetem, hogy ilyen hangnemet használj velem szemben.

A szavak szigorúan csengtek, de a hangjából melegség és jóindulat sugárzott. Ezt Ilse is megérezte. Lehajtotta a fejét, s talán egy kissé el is szégyellte magát.

A tanárnő kiolvasta arcából a gondolatait.

– No, add a kezed, szélvész kisasszony, és béküljünk ki! De ígérd meg, hogy felhagysz a pukkanszkodással, és nem fogod többé a pillanatnyi hangulataidat követni, még akkor sem, ha azt

hiszed, igazad van. Most viszont nem is volt igazad, mert tényleg gusztustalanul ittál. Orla okkal figyelmeztetett, nem szabad haragudnod rá. Még mindig jobb, ha most tanulod meg, mi illik és mi nem, felnőttkorban az ilyesmit már nehezebben bocsátják meg. Belátod, Ilse?

Talán belátta, de egy világért sem ismerte volna el. Güssow kisasszony azonban ennyivel is beérte, a hallgatást beleegyezésnek vette.

– Most pedig menjünk vissza az ebédlőbe!

Ilse nem mert ellentmondani. Lesütött szemmel követte a tanárnőt, előre rettegett a többiek elítélő pillantásaitól.

Ám amikor beléptek, már üres volt az étkezőterem, a reggeli véget ért. Ilse számára ez maga volt a megváltás.

– Még valamit, Ilse! Raimar kisasszony szeretné látni a munkafüzeteidet, mielőtt szóbeli vizsgát teszel. Egy óra múlva légy az igazgatói szobában. Mindjárt meg is ismerkedhetsz néhány leendő tanároddal.

– És mind le akar vizsgáztatni? – aggodalmaskodott a kislány.

– Ne félj, csak végighallgatják, amíg Raimar kisasszony vizsgáztat. Aztán majd megtudod, melyik osztályba kerülsz. Holnap reggel már részt kell vened az órákon.

Ilse fölment a szobájába, hogy összeszedje a füzetait. Hát, nem voltak éppen kifogástalan állapotban. A német fogalmazásfüzetben paca paca hátán, ráadásul a borítóján jókora zsírfolt csúfoskodott. A franciafüzet pedig végképp kritikán aluli. Ezt még Ilse is belátta, és megpróbálta kitépni a legrondább lapokat, amitől aztán a többi lap is kihullott.

Nellie, akinek éppen lyukasórája volt, dermedten nézte, mit művel.

– Mit csinálsz? Csak nem akarod a füzetek így megmutatni Raimar kisasszony előtt? Azt sehogy nem szabad! Add ide gyorsan, átbugyolálom kék papírba. Úgy rendes lesz, és nem látni lehet a régi foltokat.

– Jó ez így is! – ellenkezett Ilse. – Nekem ugyan édes mindegy, meglátja-e a foltokat Raimar kisasszony vagy sem.

– Nem úgy van az, Ilse! Talán neked van vicces, ha Raimar kisasszony ujja hegyével felemeli a füzetet, és megmutat minden tanárnak? Nem volna az vicces, se nem mindegy. Hát még ha Althoff doktor úr, a némettanárunk rád néz a szeme csücskéből azzal a gúnyos mosolyával, és megkérdez: „Szabad tudnom, hány éves a kisasszony?”

S bár Ilse tovább erősködött, hogy fölösleges ennyit bajlódni pár ócska füzettel, Nellie keresztülvitte akaratát. És csak amikor már az utolsó füzetet is új, kék borítópapírba kötötte, akkor sóhajtott föl:

– Most már mehatsz. És köszönjél meg nekem, amit csináltam.

– Te olyan rendes vagy, Nellie, és olyan türelmes! Én sose leszek ilyen.

– Dehogynem leszel. Egész szelíd kicsi madár lesz belőled, majd meglátod.

Tizenegy órakor Ilse belépett az igazgatói irodába. Ott ült már jó pár tanár és tanárnő. Raimar kisasszony néhány kedves szóval bemutatta az új növendéket, aztán elkérte a füzeteit.

Elsőként a fogalmazásfüzet került a kezébe. Belelapozott, és a fejét csóválta.

– Egész érdekes, jó gondolatok – jegyezte meg a mellette ülő némettanár, Althoff doktor felé fordulva –, de a helyesírás és ez a külalak! Nálunk ilyen szarvas hibákat már a legkisebbek sem követnek el.

Kérdések következtek, minden tantárgyból. A válaszok néha meglepően jók, néha viszont csapnivalók voltak. És nemegyszer előfordult, hogy Ilse felelet helyett csak hallgatott, dacosan összeszorított szájjal.

Franciából minden a legjobban ment. Monsieur Michael, a franciatanár, kedélyes, ősz hajú, idős úr, franciául szólította meg, s Ilse kitűnő kiejtéssel, hibátlanul válaszolt.

Miss Leadnél, az angoltanárnőnél kevésbé meggyőzően szerepelt, akadozott, dadogott.

– Most elmehetsz, kislányom, az ismerkedést befejeztük – mondta Raimar kisasszony. – Később majd tudatom veled, hová nyertél felvételt.

Rövid tanácskozás után a tanári bizottság arra a döntésre jutott, hogy Ilse franciából a legfelsőbb csoportba léphet, a többi tantárgyból viszont csak a középsőbe.

– Azt hiszem, lesz még veled gondunk – mondta az igazgató. – Akaratos és hirtelen természetű, és a legkisebb bírálatot is igen rosszul tűri.

– Jó szíve van – vetette ellen Güssow kisasszony. – Bizonyítani nem tudnám, de az ilyesmit megérzi az ember. Úgy vélem, a szigorúság nála nem vezet eredményre. Inkább szeretettel és határozottsággal lehet megszelídíteni.

– Pontosan így gondolom én is – csatlakozott hozzá Monsieur Michael. – Meglátják, hölgyeim és uraim, Ilse kisasszony még díszére válik az internátusnak. Milyen elegánsan, milyen választékosan beszél franciául! Valódi tehetség!

– Tiszta szívemből kívánom, hogy igazuk legyen – zárta le a vitát az igazgatónő. – Szeretettel és következetességben nálunk nem lesz hiány, remélem, célt érünk vele.

Este, Güssow kisasszony ellenőrző körútja után, amikor leoltották a lámpákat, és a házban minden elcsöndesedett, Nellie halkán megszólalt:

– Ilse, ébren vagy még?

– Igen. Mi baj van?

– Semmi, csak kelj fel szép halkán. Most kicsomagolhatunk a kicsi bőrönd.

– De hát sötét van!.

– Ne félj, nekem van világítóm!

Nesztelenül kiszállt az ágyból, s lábujjhegyen a szekrényéhez lopódzott. Óvatosan kihúzta a felső fiókját, és elővett egy gyertyacsonkot. Meggyújtotta, s egy könyvvel eltakarta, nehogy meglássák az ajtó felől.

– Jó ötlet, ugye? Na, siess már! Hol tartasz a kulcsot?

– Itt van a párnám alatt. Várj, majd én kinyitom!

Nellie világított a gyertyával, s közben kíváncsian hajolt a bőrönd fölé: várta, miféle kincsek kerülnek elő. De semmi olyasmi nem volt a csomagban, ami őt érdekelte: édesség,

sütemény, efféle. Pedig a szabad kezével végigtapogatta a bőrönd belsejét.

– Au, mi ez?! – szisszent fel ijedten. – Valami belém szúrt!

És tényleg, a kisujjából kibuggyant egy vércsepp.

Ilse nem tudta, mitől származhatott a sérülés, de megpróbálta kideríteni. Szent ég, a befőttesüveg! Igen, az üveg, a levelibéka egykori lakhelye, ezer darabra tört. Annak a szilánkjá szúrta meg Nellie kezét.

– De hol lehet a béka? – kérdezte Ilse rosszat sejtve.

– Micsoda? Egy igazi béka? Becsomagoltad a bőröndbe? Hogy tehetél ilyen szegény kicsi állattal? Levegő nélkül biztos megfulladta magát!

Ilse meg is találta a kis levelibékát, persze már csak a tetemét.

Nellie szemrehányón mondta:

– Meggyilkoltad a szegény kicsi békát! Vége van az életének! És nem is élődik fel újra soha. Holnap reggel eltemetjük őt a nagy hársfa alatt.

Ilse szeméből kibuggyant a könny.

– Hogy is lehettem ilyen szamár! Nem gondoltam rá, hogy megfulladhat szegény!

A temetés gondolata azért némiképp megvigasztalta.

– Csinálunk egy kicsike domb – ajánlotta Nellie –, és ültetünk bele virágot. És egy pici kereszt tűzünk bele fából, és ráírjuk: „Itt nyugszik Ilse Békája. Kiadta ifjú életét, mert nem kapta levegőt.”

Ettől aztán felszáradtak Ilse könnyei, sőt még mosolyogni is tudott.

A kitömött kanári is elég siralmas állapotban került elő a bőröndből. A feje oldalra bicsaklott, egyik szárnya lefittyedt.

Nellie valahogy visszaigazgatta. Aztán a kék ingruha került a kezébe.

– Hát ezt a szörnyű holmit miért csomagoltad el? Meg a piszkos lovaglócsizmákat? Mit kezdel velük?

Ezt Ilse maga sem tudta. Mindenesetre dühösen kikapta legdrágább kincseit barátnője kezéből.

– Ezt te nem érted! A legkedvesebb ruhám. A többit ki nem állhatom. Alig kapok bennük levegőt.

– Hadd próbáljam föl! – kérte Nellie. – Lássam, hogyan áll?

Ezt Ilse nem tagadhatta meg. Még segített is az öltözködésben. Az eredmény minden várakozást felülmúlt. A ruha túl rövidnek bizonyult, kikandikált alóla Nellie hosszú, fehér hálóinge. Mellrészén jókora lyukak tátongtak, az egyiket Nellie ujjkivágásnak vélhette, mert azon dugta ki a kezét, így a ruha válla valahol a háta közepén púposodott. Karcsú derekán lötyögött a vastag bőrv. A csizmát nem vette föl, túl piszkosnak találta.

– Szó se róla, kényelmes kosztüm! És levegős! – mondta, miközben egy kis kézítükörben nézegette magát, mókásan oldalra, hátratekeredve.

Ilséből kipukkant a nevetés. Olyan hangosan kacagott, hogy Nellie kénytelen volt a tenyerével betapasztani a száját.

– Nem szabad ilyen hangosan nevetni! Még elárulod bennünket!

– Nem tehetek róla, halálisan nézel ki. Szörnyű mulatságos!

– Csak azt tudnám, hogy tudod ilyen förtelmes holmit szépnek találni!

Ilse visszarámolta kincseit a kis kofferba, lezárta a fedelét, aztán elfújták a gyertyát. Egy perc sem telt bele, és mind a két lány édesen aludt.

Két hét múlt el. Ilsének ez az idő egy örökkévalóságnak tetszett. Sokszor sírdogált, s nemegyszer fogott tollat, hogy megkérje édesapját, vigye őt haza. De ilyenkor mindig eszébe jutott új mamája, és inkább letette a tollat. Az otthonról kapott részletes beszámolókra csak kétszer válaszolt, azt is röviden, mentegetőzve, amiért hosszabb levélre nem futja az idejéből.

Végül egy vasárnap délelőtt, amikor a többiek is ezzel foglalatostkodtak, ő is rászánta magát a levélíráásra. Túl nagy kedve nem volt hozzá, de azért leült az asztalhoz, és elővette a levélpapírmappáját. Kiválasztott egy szép rózsaszín lapot, tintába mártotta tollát, és firkálgatni kezdett egy papírfecnyire. Aztán mégis nekilátott, de pár sor után összegyúrta és eldobta. Nem tetszett. Elővett egy újabb lapot. Aztán egy harmadikat. Végül a negyedik levélpapírnak megkegyelmezett, végigírta, egészen a lap aljáig, sőt még egy ötödiket is elővett. Ha egyszer már belejött, nem tudta abbahagyni. Mindig eszébe jutott még valami fontos. Amikor befejezte, maga elé tette és végigolvasta a hosszú episztolát.

Édes Apuskám!

Ma vasárnap van. Az idő nagyon szép, és a kertben nyílnak a rózsák (tényleg, most jut eszembe, az én rózsám, a sárga Marschall Niel, tudod, amit tavasszal ültetett a kertész, hozott

már virágot? Írd meg feltétlenül!), és a madarak is olyan vidámak. Csak a te Ilséd ül itt a szobában, nem csavaroghat kedvére a szabadban. Édes Apuskám, ez ugye, elég szomorú? Néha úgy érzem magam, mint a kis mopszlink, mikor torkoskodott, és büntetésből bezártuk a szobába. Legszívesebben az ajtót kaparnám, és kiabálni volna kedvem: nyissátok ki! Ki akarok menni! Pocsék dolog, ha bezárják az embert! Otthon azt tehettem, amit akarok, szabadon csatangolhattam a kertben és a mezőkön vagy az istállókban, és mindenhová elkísértek a kedvenc kutyáim. Maga volt a mennyország. Hogy van Bob? És Diana meg a mopszlink? Ó, ha itt lehetnék velem!

Az intézet szörnyű szigorú, mindenre van valami szabály. Ébresztő, reggeli, tanulás, étkezés, minden az előírt időben. Ez rémes! Reggel még olyan álmos vagyok, de föl kell kelni, amikor hatot üt az óra. Néha úgy szeretnék kiszaladni a kertbe, de nem lehet, mert abban a rémes iskolapadban kell ülni. Az iskola egyébként is szörnyű!

Nem is tanulok semmit, édes kicsi Apuskám, mert én olyan buta vagyok. Nellie meg a többi lányok sokkal többet tudnak, mind okosabbak nálam. És Nellie olyan szépen rajzol! Épp most készült el egy krétarajzzal, egy kutyafej, de olyan tökéletes, hogy majdnem ugat. És Nellie zongorázni is tud. Olyan szépen játszik, mint egy igazi művész – én meg semmihez sem értek.

Bárcsak inkább otthon maradhattam volna! Akkor nem tudom meg soha, milyen ostoba vagyok. Nellie vigasztal, azt mondja, hogy a tudás nem pottyanik az égből, kezd csak el, majd belejössz, de hiába kezdtem el, nem jövök bele.

A legszörnyűbbek a szerda délutánok. Akkor háromtól ötig az ebédlőben gubbasztunk, és a ruháinkat javítgatjuk. A kertajtó nyitva van, legszívesebben felugranék és kiszaladnék, de nem lehet, ott kell rostokolni és harisnyát stoppolni. Güssow kisasszony nagyon csodálkozott, hogy nem tudok kötni. De hát a harisnyát úgylis a boltban vesszük, ez sokkal egyszerűbb, akkor meg mire való a kötéssel kínlódni. úgylis pocsékul megy, folyton leejtem a szemeket.

Melanie Schwarz, aki nagyon szép lány, de beképzelt és nagyszájú, és mindenre azt mondja, hogy szörnyű csinos, szörnyű aranyos meg szörnyű ronda, legutóbb is azt mondta a kötésekre, hogy szörnyű pocsék. Látod, Apuskám, nem értek én semmihez.

Estéknként hol franciául, hol angolul szoktunk beszélgetni. Franciául még megértetem magam, de az angol nagyon rosszul megy, olyan rosszul, hogy inkább ki se nyitom a számat. Nellie nagyon rendes, foglalkozik velem, néha ha kettesben vagyunk, angolul beszélünk.

Kérdezed, édes Apuskám, hogy van-e már barátnóm. Nyolcan vagyunk barátnők, Nellie, én és még hat lány. De Nellie-t szeretem a legjobban. Legközelebb majd írok a többiekéről is, de ha most elkezdeném, sose érnék a levél végére. Azt mindenesetre elárulom, hogy van köztük egy írónő is.

Minden vasárnap járunk a templomba, de nekem egyáltalán nem tetszik. Egy csomó vadidegen ember, a pap meg nagyon öreg bácsi, semmit se lehet érteni abból, amit mond. Mennyire más Moosdorfban! Ott a saját padunkban ülünk, és ha körülnézek, mindenki ismerős. A tanító úr olyan gyönyörűen

orgonál, a lányok énekelnek, és a mi drága nagytiszteletű urunk. olyan szépen prédikál, hogy az embernek egészen elszorul a torka.

Itt Ilse kénytelen volt egy kis szünetet tartani az olvasásban, hogy letörölje a könnyeit.

Aztán folytatta az írást:

Üdvözlök mindenkit, édes Apuskám, Anyát is üdvözöltetem. A naplónak, amit becsomagolt a bőröndömbe, sajnos nem veszem hasznát, nincs időm írni bele. De azért köszönöm. Hát akkor, Isten veled, édes egyetlen Apuskám! Ezer puszi! Kérlek, puszild meg a nevemben Bobot is, és Johann-nak is add át az üdvözletem.

Nagyon-nagyon szerető kislányod:

Ilse

Ps. Szeretnék rajzórákat venni Schneider tanár úrtól. Ugye, megengeded? Holnap kezdeném.

Ps. Majdnem elfelejtem: küldjél, légy szíves, egy láda ennivalót, süteményt meg kolbászfélét, Nellie mindig olyan éhes este lefekvés előtt, és én is folyton ennék.

Ps. Apuskám, édes, annyit szidnak, hogy csúnyán eszem, írd meg, légy szíves, hogy igazuk van-e. De erről ne szólj Anyának, jó? Ígérd meg! – Güssow kisasszonyt egyébként nagyon szeretem.

Ilse szülei éppen a verandán ültek a délutáni kávé mellett, Wollert nagytiszteletű úrral, mikor megjött a levél. Macket úr nyomban felbontotta és felolvasta. A levél egy-egy mondata úgy felkavarta, hogy alig tudta folytatni a felolvasást.

– Visszahozom azt a szegény gyereket! – mondta. – Ha egyszer ennyire boldogtalan! Nem látom be, miért kellene megkeserítenünk az egyetlen leányunk életét! Mit gondolsz, Anne, és ön mit gondol, nagytiszteletű úr, nem az lenne a legjobb?

A nagytiszteletű úr arca azonban elégedettnek látszott.

– Nem osztozom a véleményében, kedves barátom. Ilse a legjobb úton van, hogy belássa, tanulnia kell. Összehasonlítja magát a barátnőivel, felismeri a hibáit és hiányosságait, ez több, mint amit remélhattünk ilyen rövid idő alatt.

– A honvágy pedig egészen természetes – csatlakozott Anne asszony. – Gondold csak el, milyen nehéz lehet egy ilyen szabadsághoz szokott teremtésnek beletörnie az intézeti rendbe. Ártani viszont nem árt Ilsének, csak hasznára válik, ha egy kis rendszert és önfegyelmet tanul, engedelmesebbé és simulékonyabbá válik.

A körjegyző urat elkedvetlenítette, hogy nem akarják megérteni. Nem győzték meg sem a nagytiszteletű úr, sem Anne asszony józan érvei. Ő csak a szívére hallgatott, és gyötrődött, amiért szeretett leánykája szenvedni kényszerül.

Ilse kívánsága teljesült. Süteményt sütöttek, és előhozták a füstölőkamrából a legszebb sonkát, kolbászt. Macket úr saját kezűleg csomagolt be mindent egy ládikába. Mindenesetre még

némi nyalánkságot is hozzácsomagolt. „Legalább ne éhezzen az a szegény gyermek.”

Anne asszony nem szólt semmit, csak kedvesen mosolygott.

Ez is egy bizonyos szerda délután történt, de már augusztusban. A nagyobb lányok az ebédlőben ülve stoppoltak, foltozgattak, és más kézimunkákkal foglalatoskodtak. Nagyon meleg volt, vihar előtti fülleltség, a kitárt ajtószárnyakon nem jött be semmi levegő.

Ilse valami kötéssel bajlódott, kínlódva szedte át a félig kész harisnya szemeit egyik kötőtűről a másikra. A keze izzadt, nyirkossá tette a kötőtűt is, a szemek szorultak, sehogy sem akartak csúszni.

– Nem megy! – sóhajtott fel Ilse. – Úgy ragad a tű, hogy egyszerűen lehetetlen kötni vele.

– Mosd meg a kezed – javasolta Güssov kisasszony. – Meglátod, úgy menni fog.

– Az se segít – adta föl Ilse, és letette a kötést.

Éppen akkor lépett be Raimar kisasszony. Egyik növendékétől a másikhöz lépett, mindenkinek megnézte a munkáját, s mindegyikről volt egy-két értékelő szava.

– Hát neked hogy megy, Ilse? Készen van már az a harisnya? Mutasd, hadd nézzem!

Ilse úgy tett, mint aki nem hallotta.

– Látni szeretném a munkádat, Ilse! Nem értetted? – Raimar kisasszony hangja keményen csattant. – Megszoktam, hogy ha kérek valamit, a növendékeim engedelmeskednek. – Erélyes

mozdulattal kivette a kötést Ilse öléből, s ujjai közé csippentve, a magasba tartotta. – Nos, mit szóltok hozzá? Olyan ez, mint egy majdnem felnőtt nagylány munkája?

Minden szem Ilsére és a szerencsétlen, félkész harisnyára tapadt. S egyesek az igazgatónő szavai után úgy érezték, kedvükre köszörülhetik a nyelvüket társnőjükön.

– Az ötéves kishúgom is szebbet csinál! – mondta az ikrek egyike, történetesen Grete.

– Olyan, mint egy krumpliszák – tódította Flóra, a kitűnő formaérzéssel megáldott költőnő.

Mire Annemarie, a kacagó Gerle hangos és megállíthatatlan nevetésre fakadt.

Ilse csak azt érezte, hogy mindenki rajta csúfolódik, mindenki rajta nevet, ő pedig még védekezni sem tud. Tehetetlen dühében az öklébe harapott, mégis kicsordult a könnye.

Raimar kisasszony kivonult a teremből, de nem csukta be az ajtót, még ott maradt egy kicsit a hűvös folyosón. Azt hitte, hogy a nyilvános megszégyenítéssel sikerült elérnie célját, megtörte Ilse dacos ellenállását.

Güssow kisasszony, aki jobban megértette Ilsét, igyekezett enyhíteni a helyzeten.

– Ne nevéssétek ki Ilsét! Másan gúnyolódni csúf dolog.

Egyedül Nellie állt a barátnője mellé. Felvette az asztaláról a harsinyakezdeményt, és azt mondta, ne féljen, ő majd rendbe hozza.

Ilse azonban, akiben már robbanásig feszült a düh, kikapta a kezéből, a falhoz vágta, csak úgy csörögtek a kötőtűk. Az

elszabadult gombolyag pedig a lendülettől kirepült az ajtón, s éppen az igazgatónő lába elé gurult.

Raimar kisasszonnyal, mióta csak az intézet élén állt, soha nem esett meg ehhez hasonló.

– Menj a szobádba, és maradj is ott – parancsolta Ilsének –, a többit majd meglátjuk!

Ilse szótlánul felállt, és felment a szobába. Ott azonban kitört belőle az addig nagy keservesen visszatartott indulat. Lerogyott egy székre, és csak úgy rázta a zokogás. Olyan elhagyatottnak érezte magát, mint még soha. „Engem nem szeret senki! – mondta magában újra meg újra, s egyre keserűbben. – Egyedül csak az édesapám! De jó volna most ott lenni mellette!”

Haza kell mennie, vissza Moosdorfbá. A gondolat egyre határozottabbá vált benne. Már kezdte is előszedegetni a holmiját a szekrényből, s éppen meg akart kérni valakit, hogy hozzák föl a bőröndjét a földszinti tárolóból, amikor Güssow kisasszony és Nellie léptek a szobába.

A tanárnő döbbsen nézte a szerteheverő ruhákat.

– Mit jelentsen ez?!

Válasz helyett Ilse eltakarta az arcát, és újra felzokogott.

Güssow kisasszony várt egy kicsit, hadd sírja ki magát, aztán gyengéden elvonta a kislány kezét az arca elől.

– Nyugodj meg, kedvesem! – mondta barátságos hangon. – Aztán beszélni szeretnék veled.

– Nem tudok! – zokogta Ilse. – El akarok menni innen!

– Erőt kell venni magadon, kicsim. Tudom, hogy nehéz úrrá lenni az önfejtéseden, de most okosnak kell lenned. Nem látod be, hogy nevetlenül és sértőn viselkedtél?

Ilse a fejét rázta.

– Mindenki rajtam gúnyolódott. Raimar kisasszony nevetségessé tett a többiek előtt!

– Tévedsz! – ellenkezett Güssow kisasszony. – Nem az igazgatónő volt, aki nevetségessé tett, te tetted azzá magad. De hogyha holnapra jobb belátásra térsz, elfelejtik az egészet. Hiszen a lányok szeretnek téged!

– Nem szeret engem senki! Tudom én azt jól! Buta vagyok és ügyetlen, mit szeretnének rajtam? Vissza akarok menni a papámhoz!

– Ha így beszélsz, nem maradok itt. Tudod, hogy kedvellek, de az ilyen gyerekes beszédet nem hallgatom tovább. Szóval, kimenjek, vagy megpróbálsz lehiggadni?

Ilse hallgatott. A fiatal tanárnő az ajtó felé indult. Már a kilincsen volt a keze, amikor Ilse odaszaladt hozzá.

– Ne menjen el! Kérem!

– Nagyon szívesen maradok, hogyha nyugodtan végighallgatsz.

Leült az ablak elé, és megfogta Ilse kezét.

– Csupa forróság vagy! Nellie, hozz egy pohár vizet, ha iszik egypár kortyot, az jót tesz.

– Nos, mik a terveid? – kérdezte Usét, amikor végre kissé lehiggadt.

– Még ma el akarok utazni. Itt semmiképpen nem maradhatok.

– Szóval még mindig fejjel mész a falnak. Eszedbe sem jut, hogy esetleg bocsánatot kérhetnél. Megbántottad Raimar kisasszonyt. Nem gondolod, hogy ki kéne engesztelni?

– Nem! – vetette hátra a fejét Ilse. – Raimar kisasszony bántott meg engem, miért én kérjek bocsánatot?! Különben is, én sosem kértem még bocsánatot senkitől. Most se fogok!

– Soha nem kértél bocsánatot? Látod, ez meglep. Sosem mondtál egy engesztelő szót a papádnak, ha dühös volt rád, és megszidott?

– Az én papám sosem volt dühös rám. Ő mindig jó volt hozzám, mert szeret engem. És én mindig azt csinálhattam, amit akartam.

– Vagy úgy – mondta csendesen Güssow kisasszony. Lám, megtalálta a kulcsot, mitől olyan önfejű, olyan akaratos a kislány. Ha az édesapja ilyen engedékeny! – És a mamád? Ő is mindig elégedett azzal, amit csinálsz? Őt sem bántottad meg soha? Légy őszinte!

Ilse elgondolkodva nézett maga elé. Nem tagadhatta, hogy Anne asszonyt bizony gyakran bosszantotta az ő dacossága.

– De, azt hiszem, őt igen – suttogta bizonytalanul.

– És olyankor sem mondtad neki, hogy ne haragudj, vagy hogy bocsáss meg?

Ilse a fejét rázta.

– Nem. Sosem mondtam. De a mamám nem is kíván ilyet tőlem. Tudja, hogy nem kérek bocsánatot.

– Látod, Ilse, pedig bocsánatot kérni tudni kell. Különösen egy leánynak. Próbáld meg, kedvesem, tanulj meg uralkodni önmagadon! Hidd el, a dac és a keménység haszontalan gyom az ember szívében, és képes elnyomni benne a jót, a szépet. Menj le, és kérj bocsánatot Raimar kisasszonytól! Ha most az egyszer sikerül legyőzni a makacsságodat, örökre nyert ügyed van.

Ilse különös módon megfogták Güssow kisasszony szavai, de a bocsánatkérésre nem tudta elszánni magát.

– Nem tudom megtenni! – mondta halkan, de határozottan.

– Tudnád, de nem akarod! – ellenkezett Güssow kisasszony hevesen. – Hiába, úgy látszik, nem adod fel az ellenállást. Tudod, mit? Űlj ide mellém! Elmesélek neked egy igaz történetet. Hallgasd meg, azután dönts magad.

A meggyőző szavak elérték a megfelelő hatást. Ilse engedelmesen leült a fiatal tanárnővel szemben, és várakozón nézett rá. A vad, dacos kifejezés eltűnt az arcáról, ha valaki most látja, el se hitte volna, hogy ez ugyanaz a kis vadóc, aki alig egy órája falhoz vágta a kézimunkáját.

Güssow kisasszony az ablakpárkányra könyökölt, és a kertet nézte. Sápadt arca kissé kisimult, de a szája sarkában megjelent egy keserű vonás. Látszott rajta, hogy nehezebbre esik hozzákezdeni. Egyszer csak felállt.

– Olyan nyomott és fülledt az idő! – mondta és kitérte az ablakot.

Heves léghullám tört be a szobába. A szél sziszegve ingatta a fák lombjait, s a távolból mennydörgés hallatszott.

– Ó, de jó – sóhajtott föl a fiatal tanárnő –, majd megfojtott már a hőség! Hány éves is vagy most, Ilse? – szakította félbe önmagát kissé szórakozottan.

– A jövő hónapban leszek tizenhat.

– Tizenhat – ismételte elmerengve. – Akkor gondolom, elég idős és érett vagy hozzá, hogy végighallgasd egy fiatalkori barátnőm szomorú történetét. Figyelj rám!

Volt egyszer egy vidám, fiatal lány, éppen tizenhat éves, aki azt hitte, hogy csak akarnia kell, s meghódíthatja az egész világot. Apja és anyja korán meghalt, így a kis árvát a nagymamája nevelte, nagy-nagy szeretettel. Luzie – nevezzük így a lányt – sosem tanult meg engedelmeskedni, se alkalmazkodni, csupán egyetlen akaratot ismert el: a sajátját. Ez neki sem volt túl jó, mert sok rokonszenves tulajdonsága mellett volt egy nagy hibája: az önfejűség.

Nagyanyjának gyönyörű háza volt, szép nagy kerttel, egy lankás hegyoldalban. Csak a kis kertajtót kellett kinyitni, s Luzie máris ott volt az erdőben, a legszebb erdőben, amit ember elképzelhet. Csak néha vetődött arrafelé egy-egy kiránduló a közeli városkából, Luzie birodalma volt az egész vidék. Gyorsan kisétált a kiskapun, s felkapaszkodott a hegycsúcsra, vagy még inkább behúzódott valamelyik kedvelt rejtekhelyére. Ilyenkor könyvet is vitt magával: elnyúlva a puha mohán, belefeledkezni egy jó könyvbe: ez volt számára a legnagyobb boldogság.

Egy napon éppen ezt tette, kedves tölgyfája árnyékába húzódva. Forró és fülledt volt az idő, ilyenkor kétszeresen jólesett a hűvös erdei levegő. Kinyitotta a könyvét, és olvasni kezdett. Nemsokára annyira belemerült, hogy minden másról megfeledkezett. Egyszer csak egy férfihang riasztotta fel. Körülnézett, bosszantotta, hogy megzavarták, de egy kedves, mosolygós képű fiatalember állt előtte, ecsettel és festőpalettával a kezében.

– Csodálatos látvány – mondta a férfi kedvem volna lefesteni. Ne mozduljon, maradjon ebben a pózban! – kiáltott rá,

látván, hogy fel akar állni. – Csak néhány pillanatig. De ne ilyen morcos ábrázattal, hanem úgy, ahogy az imént.

– Mit képzeld?! – méltatlankodott Luzie, és talpra ugrott. Közben a könyv kiesett a kezéből. Le akart hajolni érte, de a fiatalember megelőzte. Mielőtt visszaadta volna, megnézte a címlapját.

– A *Werther szenvedései*. Gondolhattam volna... Persze hogy tiltott olvasmányt fal a kisasszony az erdei magányban. Vagy talán a kedves papa megengedte, hogy ilyesmit olvasson?

Luzie kikapta a kezéből a könyvet, de fülig vörösödött.

– Megtiltom, hogy ilyen megjegyzéseket tegyen! – toppantott dühösen. – Különben is, ki engedte meg, hogy engem bámuljon?

– Engedély nélkül vettem hozzá a bátorságot – mondta a festő, és mosolyogva meghajolt. – Elnézését kérem. Épp egy facsoportot akartam lefesteni, amikor megláttam magát. Gondolhatja, hogy nem tudtam ellenállni a csábításnak, s ha már így hozta a véletlen, kedvemre kigyönyörködtem magam.

A lány sarkon fordult, s egyetlen szó nélkül faképnél hagyta a fiút. Bosszantotta az eset, de azért kicsit tetszett is neki.

– Csinos volt a fiú? – kérdezte Nellie.

– Igen, csinos volt. És okos meg gyengéd. Erről hamarosan módja volt meggyőződni Luzie-nak, mivel a festő valamilyen ürüggyel látogatást tett a nagyanya házában. Aztán mindennapos vendég lett, az idős hölgy annyira megszerette.

Hogyan nyerte meg végül Luzie szívét, azt most nem mesélem el, lényeg az, hogy nemsokára eljegyezték egymást. Kurtinak – így hívták a festőt – nem volt könnyű rábírnia a lányt,

hogy mondja ki az igent. Ha Luzie egyik nap beleegyezett, másnap visszavonta. Végül azért győzött a férfi kitartása.

Gondoljátok, hogy Luzie ettől fogva megváltozott? Hogy a boldogság és a szerelem lágyabbá, megértőbbé tette? Nagy tévedés. Épp az ellenkezője történt. Teljes szívéből szerette a férfit, mégsem tudott vagy nem is akart úrrá lenni szeszélyein. Egyre hevesebb volt benne az ellenállás. Hogy be kell bizonyítania: ő az erősebb. Hányszor kérlelte a férfi, gyengéd szeretettel, hogy próbálja legyőzni önmagát! Ő mindig megígérte, aztán minden maradt a régiben. Pedig mennyi szívfájdalomtól és keserűségtől kímélte volna meg magát!

A fiatal tanárnő egy kis szünetet tartott. Ilse némán, elgondolkodva ült vele szemben. Az elmondottak nagyon mélyen és nagyon közelről érintették.

– Luzie menyasszonysága a vége felé járt, már csak egy hónap volt hátra az esküvőig – folytatta a történetet Güssow kisasszony. – Egy gyönyörű májusi reggelen a fiatalok a ház előtti verandán üldögéltek, és a jövőről ábrándoztak. Azt tervezték, hogy egész nyáron Svájcban és Olaszországban fognak utazgatni, s ahol a legjobban tetszik, ott maradnak télire. Tiszta, kék ég borult fölējük, körülöttük minden csupa virág és madárcsicsergés, semmi sem zavarta a csodálatos reggelt. Luzie arról beszélt, hogyan fogja berendezni majdani lakásukat. Szeretett mindent, ami az életet széppé és kellemessé teszi, a fantáziája pedig gazdagabb volt a kelleténél, nem csoda, hogy vágyai az eget verdesték.

A vőlegénye mosolyogva hallgatta a csacsogást, nem szólt közbe. Aztán véletlen ötlettől vezetettve föltett egy szerencsétlen kérdést:

– Kíváncsi lennék, Luzie, kedvesem, hogyan viselnéd el, ha nem telne szép bútorra, ha nem tudnánk utazgatni, ha szűkölködnünk kéne. Egyszóval: hogyan viselnéd a szegénységet?

– A szegénységet? – kérdezett vissza meghökkenten a lány. – Az bizony szörnyű lenne!

– Azt kérdezem, szívem, szeretsz-e annyira, hogy osztoznál velem a bajban és szükségben?

Luzie-t bosszantotta, hogy vőlegénye ostoba kérdéseivel elrontja a hangulatát.

– Hagyd már ezt a számárságot! – tért ki a válasz elől. – Nekem szép vagyonom van, neked jó áron fogynak a képeid.

– Sosem tudhatjuk, mit hoz a sorsunk – vetette ellen a férfi komolyan: – Persze bizonyos vagyok a válaszban is. Az én kicsi feleségemnek lenne elég ereje hozzá, hogy megossa velem a gondokat, s társam maradna akkor is, ha rosszat hozna a sorsunk. Ezt joggal el is várhatom tőle. Nincs igazam?

– Nincs! – csattant fel Luzie, és kivonta a kezét a férfi kezéből. – A nyomorúság engem boldogtalanná tenne. És miért kellene boldogtalanná lennem? Akkor inkább nem is megyek férjhez!

A férfi elsápadt a lány szavaira, de még mindig nem akarta komolyan venni.

– Nem hiszem, drágám, hogy tényleg ez a véleményed. Csak megint beléd bújt az ellentmondás ördöge. Nézz csak rám,

a szemed majd megadja az igazi választ! Ugye, szeretsz? És visszavonod, amit az előbb mondtál?

– Eszemben sincs! – makacsolta meg magát Luzie.

– Ez az utolsó szavad? – kérdezte Kurt, kétségbeesetten, mint a fuldokló, aki szalmaszálba kapaszkodik.

Luzie sarkon fordult, és beszaladt a szobába.

Az ő hangulata sem volt irigylésre méltó. Kétségek gyötörték, vajon helyesen tette-e, amit tett. De sikerült meggyőznie magát.

„Igazam volt. Csakis ő a hibás. Minek gyötör fölösleges kérdésekkel. Minek keserítsem magam a jövő árnyképeivel? Ő meg miért fúj fel ennyire egy ilyen csekélységet? Még hogy vonjam vissza, amit egyszer kimondtam! Bocsánatot ne kérjek?! Mindennek egyedül ő az oka.”

S noha a szívében valami azt súgta: „Légy okos, és engedj, különben elveszíted őt!”, Luzie nem hallgatott a belső hangra. Sőt annyira meggyőzte magát a saját ártatlanságáról, hogy azt várta: Kurt jöjjön hozzá bocsánatot kérni.

El is jött, még aznap, bezörgetett az ajtón.

– Nyisd ki, Luzie! Beszélünk kell egymással!

A kettőnk boldogsága forog kockán.

A lány szívében ismét megszólalt a figyelmeztetés: „Beszélj vele, és minden jóra fordul!”, de erősebb volt benne a sértett önérzet.

– Nincs mit mondanunk egymásnak – felelte hidegen, és nem nyitott ajtót.

– Akkor elmegyek! Gondold meg, mit teszel! Isten veled!

Ezek voltak az utolsó szavai.

Lázás nyugtalanságban átvirrasztott éjszaka után jött el a másnap. Luzie lelkében enyhült a dac, valami elégedetlenség váltotta fel. Még mindig nem ismerte el, hogy nem volt igaza, de úgy gondolta, most már meghallgatja a fiút, ha újra eljön. Mert úgy eljön, abban bizonyos volt. De hiába reménykedett.

Elmúlt a következő nap is, Kurt nem jelentkezett. Luzie összerezett, valahányszor nyílt az ajtó, de sosem ő érkezett. Harmadnap este levelet hoztak.

A lány behúzódtott a szobájába, hogy zavartalanul olvashassa: végre, végre hírt ad magáról, akit annyira várt! Izgatottan tépte föl a borítékot, pár soros levél volt benne.

– Megpróbálom szó szerint felidézni, mi állt a levélben – mondta Güssow kisasszony. – Elég sokszor láttam, Luzie megengedte, hogy elolvassam.

„Nem hívtál vissza, pedig teljes szívemből azt reméltem. Ha úgy szeretted volna, ahogy én téged, nem esett volna nehezedre kimondani egy gyengéd, békítő szót.

Így hát Isten veled, Luzie! El kell válnunk egymástól. Én ugyanis nem ígérhetem, hogy csupa boldogság és napfény lesz az életünk. Mi jogon is követelhetnék ilyet a sorstól? Éljen boldogul! Nagyon szerettelek.”

Luzie azt hitte, belepusztul a fájdalomba. Nem gondolta volna, hogy idáig fájul a dolog. Nem volt szándékában, hogy pattanásig feszítse a húrt. De hiába, sem a megbánás, sem az önvád nem hozta vissza szerelmesét.

Nagyanyja, látván Luzie kétségbeesését, tudta nélkül elküldött valakit Kurt szállására. A küldönc azzal a hírrel tért

vissza, hogy a fiatalúr néhány órája elutazott. Luzie tehát örökre elvesztette, akit szeretett.

– Szegény, szegény Luzie! – suttogta Nellie könnyek közt. – Az a gonosz ember nem is szeretette igazából!

– De, nagyon szeretete – mondta halkán Güssow kisasszony. – Csak hát igazi férfi volt, nem tűrhette el Luzie makacs ellenállását.

– És mi lett Luzie-val?

– Luzie? – A tanárnő kissé tétovázott. – Neki bizony rosszra fordult a sorsa. Alig egy év múlva nagyanyja elvesztette szinte minden vagyonát, s az elkényeztetett, félrenevelt leány kénytelen volt kenyérkereset után nézni.

Ilse tágra nyílt szemmel nézett rá.

– Csodálkozol? Pedig így esett, ahogy mondtam. De azért nem volt olyan nehéz, mint először hitte. Attól a naptól fogva, hogy az élettől megkapta a keserű leckét, Luzie nagyon megváltozott. Csendesebbé és komolyabbá vált. Fejébe vette, hogy tanítónő lesz. Le is tette a vizsgákat, s a nagyanyja halála után Londonba költözött, ott tanít egy internátusban.

– És a festő? Vele mi lett? Szegény Luzie nem is hallott róla többé?

– De hallott róla, és minden kiállítását megnézte. Találkoznia azonban nem találkoztak.

Ilse csak ült, ölébe ejtett kézzel, s egy szót se szólt. A történet a lelke mélyéig fölkavarta. Tudta, hogy hasonló helyzetben ő ugyanúgy viselkedett volna, mint Luzie, ő se vonta volna vissza a szavát, ha a boldogságával kell is fizetnie érte. Egy pillanatig habozott, aztán megragadta Güssow kisasszony kezét.

– Bocsánatot akarok kérni Raimar kisasszonytól! – suttogta, mintha maga előtt is szégyellné, amit mond.

– Menj csak, kislányom! – mondta meghatottan a fiatal tanárnő. – És ha megint megszállna a dacoskodás szelleme, gondold mindig Luzie szomorú históriájára!

Az igazgatónő ajtaja előtt Ilsét elfogta a szorongás. Sehogy se tudta rászánni magát, hogy bekopogjon. Kétszer is nekiveselkedett, de hiába. Már majdnem visszafordult, amikor odafentről meghallotta Güssow kisasszony lépteit. Mi lesz, ha még mindig itt találja őt, az ajtó előtt, dolgavégezetlenül? Vett egy mély lélegzetet, és benyitott.

Raimar kisasszonyt az íróasztalánál találta. Mikor Ilse belépett, ő is felállt.

A kislány szíve úgy dobogott, hogy majd kiugrott a helyéről. Szeretett volna megszólalni, de mintha erős marok szorítaná a torkát. Ha most megnyílik alatta a föld, s ő elsüllyedhet nyomban, mennyei jótéteménynek tartotta volna. De semmi ilyesmi nem történt, s ő még mindig ott állt némán Raimar kisasszony előtt. Úgy érezte, hogy egy örökkévalóság telt el.

– Nos? – törte meg az igazgatónő a hosszú hallgatást.

Ilse egy utolsó kísérletet tett, hogy megszólaljon, de hiába, kitört belőle a zokogás. Alig érthetően, hüppögve, szipogva nyögte ki végre:

– Ne tessék haragudni!

Raimar kisasszonynak az volt a szándéka, hogy szigorú büntetést szab a magáról megfélemezett növendékére. De most, hogy látta az őszinte megbánást, megenyhült iránta.

– Most az egyszer megbocsátok. Látom, hogy magad is rájöttél, milyen bántó volt a viselkedésed. Máskor ne forduljon elő! Ha mégis előfordulna, kénytelen leszek hazaküldeni téged a szüleidhez.

Ilse csaknem megfélekedezett minden jószándékáról, már-már száján volt a válasz: „Küldeni azért nem hagyom magam! Elmegyek én a magam jószántából is!” Ám ekkor eszébe jutott Luzie figyelmeztető példája, s elfogadta Raimar kisasszony feléje nyújtott kezét.

– Nem fog előfordulni – lehelte alig hallhatóan.

Raimar kisasszony meg volt győződve az ígért őszinteségről.

– Nos, akkor menj, és nyugodj meg. Ha látom rajtad, hogy igyekezel megváltozni, elfelejtem azt, ami ma történt.

A lépcsőn fölfelé menet Ilse olyan könnyűnek érezte magát, mint még soha. Valami eddig ismeretlen felszabadultsággal töltötte el a tudat, hogy sikerült legyőznie önmagát.

Elmúlt a július, az augusztus, beköszöntött a szeptember, Ilse egyre inkább megszokta az internátust, már rég nem érezte magát idegenül. Megszokta a korai kelést, a rendszeres munkát, a pontosságot, bár egyáltalán nem ment könnyen, s ki tudja, sikerült volna-e valaha, ha nincs mellette Nellie, aki örökvidám természetével átsegítette barátnőjét a nehézségeken.

A tanárok Ilse képességeiről és fejlődéséről nagyon is eltérő véleménnyel voltak. Ez a legutóbbi konferencián is világosan megmutatkozott. A számtantanár és a természetrajz tanára

egybehangozóan állították, hogy Ilsének se tehetsége, se szorgalma nincs a tanuláshoz. Mások ezzel szögesen ellentétes nézetet vallottak. Güssow kisasszony, aki irodalmat és Althoff doktor, aki német nyelvet, történelmet és francia irodalmat tanított, minden tekintetben elégedett volt Ilse tudásával és előmenetelével. Schneider úr, a rajztanár különösen dicséretesnek tartotta a szorgalmát és kitartását, határozottan állította, hogy ha így folytatja, az ő adottságaival még nagyra viheti; az elmúlt nyolc hét alatt, amióta órákat vesz tőle, annyit fejlődött, mint pályája során még egyik tanítványa sem.

Monsieur Michael is lelkesen csatlakozott az iménti dicsérethez: Bravó, Monsieur Schneider! Én is éppen ezt mondom: Ilse nagyon tehetséges, elragadó ifjú mademoiselle!

Raimar kisasszony mosolygott az elragadtatásnak e megnyilvánulásán, és Ilse magaviselete felől kezdett érdeklődni.

Hát bizony, e tekintetben sajnos bőven akadt kifogásolnivaló. Egyes tanárok a makacsságára hoztak fel példát, mások azt nehezményezték, hogy rosszul viseli a bírálatot, meg hogy felesel.

– Sajnos, így van – erősítette meg Raimar kisasszony. – És nem is állíthatom biztosan, hogy mi változtatni tudunk rajta. Sőt attól félek, hogy előbb-utóbb megint sor kerülhet hasonló jelenetekre, mint az augusztusi. Akkor pedig mit tehetünk?

– Akkor küldjük haza a szüleikhez! – javasolta élénken Miss Lead. – Azt hiszem, ezt úgysem kerülhetjük el. Ilse nemcsak rosszul nevelt, hanem olyan, hogy is mondjam, parasztos, csiszolatlan, egyáltalán nem illik a mi intézetünkbe.

Althoff doktor gúnyos pillantással mérte végig az angoltanárnőt, mintha azt akarta volna mondani: „Ugyan miféle érzéked van neked, a magad merev, rideg szemléletével, egy ilyen természetes, üde fiatal lányhoz?” – de azért nem egészen ezt mondta:

– Úgy hiszem, téved, tisztelt hölgyem! A mi Ilsénkben van valami értékes, egészséges mag. Csak ki kell várni, míg lekopik róla a száraz, kemény burok, s majd meglátja, milyen szeretetre méltó, kedves leányka lesz az, akit ön „parasztosnak”, „csiszolatlanak” ítél.

Miss Lead vállat vont, és sértődött képet vágott. Güssow kisasszony viszont hálás pillantást vetett Althoff doktorra.

– Nekem is ez a véleményem. Türelmesnek kell lennünk a madárkával, hiszen még nem szokta meg a kalitkát. Azt hiszem, máris nagy a haladás, ha arra gondolunk, milyen volt Ilse, amikor hozzánk került.

Güssow kisasszonynak igaza volt. Ilsén látszott az igyekezet, a többi lány példájának hatása. Eleinte nem érdekelte, melyik csoportba kerül, de amikor látta, hogy a társnői mind fiatalabbak nála, kezdte bántani a dolog. S ez arra sarkallta, hogy igyekezzen pótolni a mulasztottakat.

A fogalmazásai egyre javultak, a legutóbbi éppenséggel az osztály legjobb dolgozata lett. Althoff doktor fel is olvasta, ami igazán nagy elismerésnek számított, igaz, hogy a helyesírást tett néhány rosszálló megjegyzést.

– Javaslom, hogy a jövőben legyen kissé figyelmesebb. Különösen a központosításban. Hacsak nem azt a módszert választja, mint, egy bizonyos ifjú hölgy, aki elkészülvén egy

oldallal, utólag mindig kitett egypár írásjelet, mondjuk, tíz vesszőt, hét felkiáltójelet, öt kérdőjelet és kilenc pontot, ahogy esik, puffan. Hogy az egésznek mi lett az értelme, könnyen elképzelhető.

A lányok nevettek, és velük nevetett Ilse is. Althoff doktor csipkelődéseit sose vette sértésszámba. Mert a tanár úr mindig megtalálta a megfelelő hangot.

Imádta is minden lány!

– Szörnyen aranyos ember! – lelkesedett Melanie áhítatosan égre emelt tekintettel. – A szeme, a mosolya, az a finom, keskeny arca! A legvonzóbb férfi a világon!

Kíváncsi természetű húgocskája, Grete kiderítette, hogy Melanie a nyakláncán viselt medalionban hordozza a tanár úr névalírását. Egy régi dolgozatból vágta ki.

Flóra, a költőnő, magasztos ódákat írt rajongásának tárgyához, s gondoskodott róla, hogy a zöngeményeket az órái után időnként a padon felejtse. De Althoff doktor sajna soha nem találta meg a költészet eme virágait.

Még Orla is osztozott az általános rajongásban, pedig a többiekre csúfondáros megjegyzéseket tett emiatt. De egyszer elárulta magát. Az történt ugyanis, hogy Althoff doktor, mikor bejött az osztályba, egy szál szegfűt tartott a kezében, aztán szórakozottan letette a tanári asztalra, s óra végén ott felejtette. Alig lépett ki az ajtón, az osztály megrohmozta a katedrát, hogy megszerezze a virágot. A harcból Orla került ki győztesen. Magasra tartotta a győzelmi trófeát, úgy vonult fel a szobájába. Aztán egy ékszerésznél csináltatott egy kis szelencét a virágnak, a fedelébe feliratot vésetett. Hogy mit, azt a kíváncsi Gretének

nem sikerült kiderítenie, mert oroszul volt, még elolvasni sem tudta. Orla pedig nem kötötte az orrára, hogy a felirat azt jelenti: „Imádottamtól.”

De a legnagyobb örültséget Nellie csinálta. Egy este a hegyes tollkésével belekarcolta a karjába a tanár úr nevének kezdőbetűit. Spártai fegyelemmel viselte a fájdalmas operációt.

– De hát miért csinálod ezt a számárságot? – szidta felháborodottan Ilse. – Ha Althoff doktor tudomást szerezne róla, elsüllyednél szégyenedben!

– Ne szólj semmit, neked a tojánhéja még ott van a fenéken. Nem tudod te, mi az imádás! Várj csak egy év múlva! Most a te szíved még gyerekcipőben jár.

Ilse tiszta szívből nevetett rajta.

– Jaj, Nellie, úgy beszélsz, mintha valami tisztos nagyanyó lennél, pedig alig két évvel vagy idősebb nálam.

No, azért Nellie nem mindig beszélt és főként nem mindig viselkedett úgy, mint valami tisztos nagyanyó.

Egy vasárnap, késő délután, éppen a szobájuk nyitott ablakában állt, és vágyakozó pillantásokat vetett az almafa csábító, sárgáspiros gyümölcseire.

– Jaj, de szép almák! Hogy ennék őbelőlük! Szép érett mind, én tudom, ismerem a fáját. De csak nézni szabad, nem lehet megharapni őket! Kár, kár, nagy kár!

Ilse is odalépett.

– Igazad van, tényleg érett, tudom, mert nekünk is van Moosdorfban ilyen fánk. Ne félj, csak lennénk otthon, egykettőre fölmásznék rá, és szednék belőle. De hát itt... ugyan!

Nellie-nek szöveget ütött a fejébe egy gondolat, s már kész is volt a tervvel.

– Tudod mit? Mászjál föl itt is!

– Szívesen megtenném, de hát nem szabad! Képzeld csak el, micsoda patália lenne belőle, ha észrevennének!

Nellie szeme felragyogott.

– Ne félj, nem vesz észre senki. Este, mikor Raimar kisasszony alszik, mint bunda, Ilse, a bátor leány kimász az ablakon, mint kicsi macska, és föl a fára! A hold világítja neki, én meg leszek spion, nem jön-e valaki.

Ilsét nyomban magával ragadta az ötlet.

– Fölveszem az otthoni ruhámat, és már fönt is vagyok! Isteni lesz, Nellie! Látod, azt az ágat köny-nyen elérem innen az ablakpárkányról, onnan pedig mindjárt le tudom szedni azt a három gyönyörű almát. Aztán fölkapaszodom egészen Melanie és Orla ablakáig, és megzörgetem: Hu, hu, én vagyok a kísértet!

– Ilse, ne csinálj semmi hülyeség! Adjál rá a kezedet!

– Jó, jó, ne ijedez, csak vicceltem! Néma leszek, mint a sír, meglátod, nem vesz észre senki. Csak már este lenne!

Aznap mintha ólomlábakon járt volna az idő, sehogy se akart este lenni. Végre, nagy sokára elcsendesült a ház, Güssow kisasszony is befejezte ellenőrző körútját, és nyugovóra tért.

– Itt van a nagy pillanat! – suttogta Nellie ünnepélyes ábrázattal. – Ilse kisasszony, keljen föl, és induljon megcsinálni a nagy tettet!

Ilse gyorsan magára kapta a kék ingruhát, felhúzta a piszkos csizmát, bár Nellie félt, hogy a csizma túl nagy lármát fog csapni. Ilse csak legyintett rá.

– Add ide gyorsan a kosarat!

Nellie a nyakába akasztotta a hosszú zsinórra fűzött kézimunkás kosárkát.

– Most már útra indulhatod! Menj, gyermekem, és járjál szerencsével! – mondta mókásan, és pusztit nyomott Ilse arcára.

Ő azonban már se látott, se hallott. Egy ugrással az ablakpárkányon termett, onnan meg hopp! – föl a fára!

Nellie az ablakban citerázott. De nem volt oka a félelemre, Ilse a nehéz bőrcsizmában is olyan zajtalanul mozgott, mint egy mókus. Amikor elérte a kiszemelt három almát, letépte, és bedobta az ablakon Nellie-nek.

– Nesze, egy kis kóstoló! Hogy könnyebb legyen kivárni, míg visszaérek!

A jókora almák nagyot koppantak, s zörögve gurultak végig a padlón.

– Mit csinálsz! – suttozta Nellie. – A szakácsné alszik mi szobánk alatta. Akarod, hogy fölébreszti magát?

– Ne félj, mélyen alszik. Hallom a hortyogását.

Ilse egyre följebb és följebb kapaszkodott. Már elérte Orláék ablakát, s nem tudta megállni, hogy be ne kukkantson. Egy pillanatra el is fogta a kísértés: mégiscsak be kéne zörgetni, de aztán Orla a másik oldalára fordult álmában, s ettől Ilse megijedt. Gyorsan még följebb mászott. Itt még szebbek voltak az almák. Föl, egész a fa tetejére! Ó, milyen mennyei a friss éjszakai levegő, a lombok közt susogó szél, az édes-édes szabadság! Akárcsak otthon, a saját kertjükben, amikor elbújít Apa elől, ott is fa állt a szobája előtt, terebélyes diófa, annak az

ágai között szokott elrejtőzni. S amikor Apuska mindenütt hiába kereste, ő egyszerre csak odasikkantotta: Hahó! Itt vagyok!

– Hahó! – tört ki a kiáltás Ilseből akaratlanul. De olyan hangosan, hogy a kert túlsó végében is hallani lehetett. Abban a szempillantásban felocsúdott az álmodozásból, s szája elé kapta a kezét, de – késő bánat!

Gyorsan ereszkedni kezdett visszafelé, még mielőtt a bentiek fölneszeinek.

Melanie riadtan ült föl, és suttogva szólongatta a testvérét:

– Grete! Te is hallottad, Grete?

– Igen! – A válasz egészen tompán hangzott, ami nem is csoda, mivelhogy Grete a fejére húzta a takarót. – Melanie, én úgy félek!

Orla is fölébredt.

– Mi volt ez? Honnan jött ez a kiáltás? Mintha itt hallottam volna, egész közlől.

– Szentséges ég! – riadozott Melanie. – Hát nem láttad? Én láttam, de valami iszonyatos volt! Ott repült el, az ablak előtt. Egy kísértet volt, a haja csak úgy libegett utána. És hogy nézett azzal a hatalmas szemével! Mintha fel akarna falni! Jaj, istenem, egy igazi kísértet!

Orla, aki nem látott semmit, hősiesen kiszállt az ágyból, vállára kapta a plédet, és kinézett az ablakon.

Ilse éppen abban a pillanatban lépett be a szobájuk ablakán, a sietségtől és a félelemtől remegve. Nellie gyorsan kivette a kosárcát véresre horzsolts kezéből, a maradék almát, ami nem potyogott ki menekülés közben, az ágyába szórta, a kosarat a nagy kapkodásban a szekrény mögé tette, és lefeküdt.

Ilse ahogy volt, ruhástul, csizmástul beugrott az ágyba, és az álláig húzta a takarót. Becsukta a szemét, és várta, hogy bekövetkezzék, aminek be kell következnie.

A sápadt holdfényben Orla nem sokat látott. Csak egy halvány alakot, két valószínűtlenül hosszúnak tetsző fehér kart, de azt is csak egy futó pillanatra. Aztán az egész jelenést mintha a köd nyelte volna el. Még egy kicsit várt, lélegzetvisszafojtva fűlelt, de semmi se mozdult. Minden bátorsága ellenére elég furcsán érezte magát.

– Na, láttál valamit? Mondd már! – sürgette Melanie.

– Igen. Egész jól láttam egy alakot, két hosszú karja volt, és megesküdnék, hogy Nellie-ék szobájába mászott be.

– Orla, az istenért – könyörgött Melanie –, keltsd fel a többieket! Ha az a kísértet újra előjön, én szörnyet halok félelmemben!

Orla megrántotta a csengő zsinórját. A hang úgy hasított az éjszaka csöndjébe, mint a viharharang.

Nellie és Ilse vacogtak a takaró alatt.

Mintegy varázsütésre, megelevenedett a ház. Az ablakok, amelyek eddig sötéten meredtek az éjszakai kertre, hirtelen kivilágosodtak. Ajtók nyíltak, hangok hallatszottak.

Az igazgatónő pongyolában jött elő a szobájából, hajszálla egy időben Güssow kisasszonnyal. Ahogy végigsiettek a folyosón, kivágódott Miss Lead ajtaja. A szegény jó Miss Lead, aki nem volt valami nagy hős, félősen nézett a két hölgyre. A csengőszót hallva hirtelenjében egy skót kockás plédet kapott magára, amely most festői redőkben omlott alá a válláról. A kevéske haja, amelyet esténként jó negyedóra hosszat szokott

kefélgetni, most csomókban lógott. Olyan komikus látványt nyújtott, hogy az igazgatónő azt tanácsolta, feküdjön le inkább. Miss Lead azonban hevesen visszautasította az ajánlatot.

– Nem, nem! – kiáltotta, és úgy kapaszkodott Güssow kisasszony karjába, mint aki tőle vár támaszt és gyámolítást.

A növendékek közül is többen fölbredtek a szokatlan zajra. Ijedten szaladtak ki a folyosóra, s a tanárnők nyomába szegődtek.

Orla hallotta, hogy hangok közelednek, hát kinyitotta az ajtót.

Raimar kisasszony lépett be elsőként.

– Történt valami baj? Veled vagy az ikrekkel?

Orla helyett Melanie válaszolt.

– Valami iszonyúan borzalmas történt. Egy szörnyű félelmetes kísértetet láttunk!

– Álmodtál! – mondta az igazgatónő. – Te is tudod, hogy kísértetek nincsenek.

– Saját szememmel láttam, Raimar kisasszony! – ellenkezett Melanie teljes meggyőződéssel. – Először egy szörnyű hangos kiáltást hallottunk, aztán láttuk is a kísértetet, közvetlenül itt suhant el az ablakunk előtt.

– Talán valami vásott utcakölyök almát akart lopni a fáról – vélekedett az igazgatónő. – Te is láttad, Orla?

– Igen. Kinéztem az ablakon, és úgy láttam, mintha Nellie szobájában tűnt volna el.

A növendékek szoros gyűrűben vették körül Raimar kisasszonyt. Kísértetek? Vásott kölykök? Ilyesmi még sosem fordult elő az internátusban. Flóra reszketett félelmében és

izgalmában, de nagyon romantikusnak találta a helyzetet. El is határozta, hogy a következő regényében fel fogja használni.

Güssow kisasszony, amint meghallotta, hogy a kísértetnek valami köze van Nellie szobájához, némán lefelé indult. Kinyitotta az ajtót, és bevilágított a szobába. Semmi gyanúsat nem talált. Az ablak zárva, Ilse pedig az igazak álmát alussza.

Nellie felült az ágyban, és láthatólag meglepődött.

– Mi történt? Miért szólt a csengő? Úgy megijedtem!

– Állítólag valaki bemászott az ablakotokon – világosította fel Raimar kisasszony, aki időközben a helyszínre érkezett.

Nellie-nek félelmében elakadt a lélegzete. Most mit tegyen? Vallja be az igazságot? Akkor mindketten búcsút vehetnek az intézettől. Vagy hazudjon? Azt meg nem tud. Dermedten nézett az igazgatónőre, egy hang se jött ki a torkán.

Raimar kisasszony mindezt a hirtelen ijedtségnek tudta be, és nyugtatgatni igyekezett.

– Na, ne félj már! Orla meg az ikrek valami zajt hallottak, és azt állítják, hogy kísértet szállt el az ablakuk előtt, és ide menekült be, a ti szobátokba.

– Ó, egy kísértet? Jaj, de szörnyű! – riadozott Nellie, s az arca tényleg sápadt volt a félelemtől, szája széle reszketett.

A szánalomra méltó látvány megindította Raimar kisasszony szívét.

– Nyugodj meg, gyermekem! Valaki rosszat álmodott, a többit hozzátette a képzelet. És így felverték a házat! Feküdjünk szépen vissza!

S indult is az ajtó felé. Ám a pillantása közben Ilse ágyára esett. Kissé fölé hajolt.

– Ilsét nem ébresztette föl a lárma? – kérdezte csodálkozva.

Nellie feszülten figyelte az igazgatónő minden mozdulatát. Ha most egy kicsit elfordul, ha a tekintete eléri Ilse ágyának a láb felőli részét, akkor minden elveszett. A takaró alól ugyanis – ó, borzalom! – kikandikált két piszkos csizmaorr.

– Ilse mindig olyan mélyen alszik – nyögte ki nagy nehezen Nellie, ám a legkritikusabb pillanatban szerencsére visszatért a lélekjelenléte. – Jaj, Güssow kisasszony, nagyon kérem, nézzen meg az ágyam alatt, hátha ott van a kísértet!

A jelenlévők figyelme nyomban Nellie-re terelődött, s a megszólított valóban bevilágított az ágy alá.

Raimar kisasszony rosszállóan csóválta a fejét.

– Nellie, Nellie, ne légy gyerek, csak nem hiszel még mindig a kísértetekben? A te korodban?

Miss Lead is előmerészkedett az igazgatónő háta mögül, hogy megdorgálja gyáva honfitársnőjét.

Nellie-ből, amikor megpillantotta a Miss sajtóságos öltözetét, kipukkant a nevetés.

– Jaj, Miss Lead, pont olyan, mint egy rablásvezér! Ne haragudjon, Miss Lead, de muszáj nevetni!

A nevetés a többi lányra is átragadt. Eddig észre sem vették az angoltanárnőt.

Miss Lead arcát vörösre gyújtotta a méreg, az igazgatónő pedig szigorúan megdorgálta Nellie-t tapintatlan viselkedéséért. Úgyhogy a kísértethistória háttérbe szorult, és Ilsére senki sem fordított figyelmet.

Vagy mégis? Güssow kisasszony sietve indult az ajtó felé, eltakarva a lámpást.

– Menjünk, ne zavarjuk meg Ilse álmát. Mire jó, ha őt is felébresztjük?

– Igaza van, hagyjuk aludni a gyermeket. Melanie kísértete nyilván nem más, csak egy macska, amely madárra vadászott az almafán. Nyugodjatok meg, lányok, ma már nem jön vissza – mondta az igazgatónő, és elindult a szobája felé.

Ezzel véget is ért a kísértethistória. Nemsokára békésen aludt az egész ház. Melanie égve hagyta a lámpát, semmi pénzért nem volt hajlandó sötétben maradni.

Amikor Nellie meggyőződött arról, hogy minden elcsendesült, előkotort egy almát a takarója alól, és mintha mi sem történt volna, jóízűen rágcsálni kezdte.

– Mit csinálsz? – kérdezte Ilse, hallván a hersegést. Ő még mindig nem mert mozdulni, és úszott a verejtékben.

– Almát eszegetek – felelte jókedvűen Nellie.

– Hogy tudsz enni ilyenkor? – méltatlankodott Ilse. – Én még minden tagomban reszketek, a szívem ver, mint a kalapács, ő meg eszeget!

– Ugyan már! – mondta Nellie, és folytatta a rágicsálást. – Úgy kell csinálni, mint otthon! Ne kínozzad magad, ha nem muszáj. Inkább vetkőzd le a ruhád, és pakold be a kofferba. Nyugodtan aludhatsz, darling, holnapra mindenki elfelejt a mi vidám kalandunk. Te meg leszel olyan okos, hogy nem fogsz fecsegni.

Egyre rövidebbek lettek a napok. Az októberi szél lesöpörte a fákról a száraz leveleket, s forgókat kavart az avarban. Az intézet

parkja üres volt és elhagyatott, a lányok a szabadidejüket is a szobában töltötték.

Egy vasárnap délután éppen Flóra üldögélt Nellie-ék szobájában, fel akarta olvasni a legújabb novelláját, amikor Melanie viharzott be hozzájuk izgatottan.

– Képzeljétek, milyen szörnyű érdekes dolog történt! Épp most érkezett az intézetbe egy rém elegáns hölgy egy tündéri kislánnyal. Raimar kisasszony a kapuban fogadta őket. Orla hallotta, hogy azt mondja: „Személyesen hozta el a gyermeket, nagyságos asszonyom?” Szóval a kislány itt marad, mi meg nem is tudunk róla. Mi lehet ez a titkolódzás? Eddig mindig előre tudtuk, ha új gyerek jön.

– Fura dolog – mondta Nellie. – Tudjátok, mit? Menjünk gyorsan megnézni az idegen hölgyt meg a kislányt!

Lerobogtak a lépcsőn, Nellie-vel az élen, aki minden újdonságról elsőként akart tudomást szerezni. Ám most nem volt semmi érdemleges látnivaló, minthogy a jövevények éppen Raimar kisasszony szobájában voltak. A fiáker azonban még mindig a feljáró előtt állt, amiből arra lehetett következtetni, hogy a hölgy nem kíván hosszasan időzni.

– Gyerünk be az ebédlőbe, az üvegajtón át meg tudjuk látni, ha kijönnek! – indítványozta Nellie.

Az üvegajtó mögötti hely azonban foglaltnak bizonyult. Úgy látszik, akadtak más kíváncsiskodók is az internátusban.

Jó fél óra hosszat kellett várakozniuk, míg végre felbukkantak a látogatók. Szerencsére annyira elmerültek a beszélgetésben, hogy nem vették észre a leselkedőket.

– De csinos! – jegyezte meg Nellie félhangosan.

– Maradj csöndben, nem hallom, miről beszélnek! – szólt rá Orla, aki az ajtóra tapasztott füllel hallgatózott.

– Mit mond? – kérdezte Flóra. – Azt hiszem, franciául beszél.

– Dehogyan, nem hallod, hogy olaszul? – mondta Melanie, aki pár napja kezdett olaszul tanulni.

– Németül beszél – állította Grete. – Hallom, hogy azt mondja: „Meine kleine Lilli.”

E pillanatban azonban kinyílt az ajtó, és Güssow kisasszony lépett a terembe, kézen fogva vezette a kis Lillit. A lányok rögtön köréjük sereglettek.

– Látod, Lilli, mindjárt megismerkedhetsz a jövőendő barátnőiddel – mondta a fiatal tanárnő.

A kislány megrázta a fejét.

– Ezek a lányok túl nagyok – mondta kedves, bécsi dialektusban. – Hogy lehetnének a barátnőim?

Nellie mindjárt megtalálta a megoldást. Letérdelt a kislány elé, és így szólt:

– Most én is olyan kicsi vagyok, mint te, akkor játszhatok velem.

– Nem is igaz – nevetett Lilli, te most is nagy vagy, de azért tetszel nekem. És te is – fordult Ilséhez. – Mert olyan szép loknis a hajad, mint az enyém. Veled szívesen játszánék.

Ilsét meghatotta a kislány kedvessége, letérdelt elé, és átölelte.

A lányok kivétel nélkül elbűvölőnek tartották a kis Lillit. Hosszú szőke haja loknikban omlott a vállára, s festői ellentétet alkotott fekete szemével és finom ívű, sötét szemöldökével. Fehér ruhácska volt rajta, gallér nélküli, ujjatlan, nyárias holmi.

Raimar kisasszony észrevétlen lépett be az ajtón. Áttörte az érdeklődők gyűrűjét, és kézen fogta a kislányt.

– Gyere, először is öltözz át! Még megfázol ebben a könnyű ruhácskában.

– Kérem, kisasszony, hadd maradjak itt! Egyáltalán nem fázom, mindig így szoktam járni. És a lányok olyan kedvesek.

Raimar kisasszony azonban hajthatatlan maradt.

– Gyere csak szépen! – mondta barátságosan. – A lányokat majd viszontlátod a vacsoránál.

– Akkor Ilse hadd jöjjön velem! – kérlelte Lilli az igazgatónőt.

– Menjen csak! – egyezett bele Raimar kisasszony.

Amikor Ilse meg Lilli kiment, ő a teremben maradottakhoz fordult:

– Nagyon kérlek benneteket, hogy ne kényeztessétek el a kislányt. Nem szeretném, ha beképzelt majom lenne belőle. Valóban nagyon szép gyermek, de ezt mostanáig túlságosan is sokszor mondták neki – elég felelőtlen ember van a világon. Mi ne essünk ugyanebbe a hibába! Lilli nálunk marad. Eddig azért nem említettem nektek, mert még nem dőlt el véglegesen.

– Hol élnek a szülei? – kérdezte Flóra.

– Bécsben. Az édesapja meghalt, az édesanyja a Burgtheater ünnepelt színésznője. Olyan a foglalkozása, hogy nem tud eleget törődni a gyermek nevelésével, azért adta hozzánk.

Lilli az asztalnál Raimar kisasszony és Ilse között kapott helyet. A vacsora alatt az egész asztaltársaságot szórakoztatta. Minden elfogódottság nélkül csacsogott, nem volt se szégyenlős, se bátortalan. Még az igazgatónő is élvezettel hallgatta.

Lillivel új élet kezdődött az internátusban. Minden ökörlötte forgott, mindenki az ő kedvét kereste. Igaz, nem vették körül hízelgő szavakkal, de gyengéd figyelemmel gondoskodtak róla. És ámuldoztak, milyen szépen szaval, milyen bájos az énekhangja. Flóra egyenesen a jövő nagy primadonnáját látta benne.

Ahogy közelgett a karácsony, egyre szorgosabb munkával volt teli a lányok keze. Hímzések, kötések, horgolások, rajzok alakultak, mindig gyakorolt valaki a zongorán, egyszóval készült az ünnepi meglepetés.

– Milyen ajándékot adsz a szüleidnek? – kérdezte Ilsét Nellie, aki éppen egy krétarajzon dolgozott. A nagybátyjának szánta, Londonba.

– Még nem töprengtem rajta. Mit gondolsz, Nellie, ez a virág, amit most rajzolok, tetszene a papámnak?

– Ó, biztosan! De akkor szorgalmas kell legyél, mert különben itt a szép karácsony, te meg nem vagy készen! És a mamád mit kap?

– A mamám? – Mintha nem is hallotta volna a kérdést. – Hát, majd veszek neki valamit – vetette oda félvállról.

Nellie nem volt elégedett a válasszal.

– Venni valamit az nem csinál örömet. Miért nem ügyeskedel a saját kezeddél?

– Igaza van Nellie-nek – kapcsolódott a beszélgetésbe Rosie Möller, aki éppen asztalterítőt hímzett. – A boltban vett ajándék olyan személytelen.

– Mit csináljak, ha egyszer ügyetlen vagyok! – fakadt ki Ilse.

– Majd segítünk. Csinálhatnál például olyan kis varródobozkát, mint Annemarie. Az biztos sikerül.

És tényleg sikerült, jobban is, mint Ilse remélte.

Úgy örült, mint egy kisgyerek, mikor készen lett. És az ünnepig még teljes két hét volt hátra.

– Még ki kellene találni valamit Raimar kisasszonynak és Güssow kisasszonynak is – mondta gondterhelten Rosi Möller.

– És az én babámnak! Ugye, ő is kap valamit karácsonyra? – szólt közbe a kis Lilli, aki szerda délutánonként, kézimunkaidőben mindig ott kuporgott Ilse mellett. – Nézd csak meg szegényt, csupa rongy a ruhája!

Persze hogy megígérte Ilse.

– Van egy csuda ötletem! – mondta Nellie-nek este, amikor kettesben maradtak. Újabban a csuda volt az intézetben a legfelkapottabb divatszó. – Veszek Lillinek karácsonyra egy új babát, és magam varrok ruhát neki. Mit szólsz hozzá?

– Tényleg csuda ötlet. De elgondolkodtad már, hogy mennyibe kerül egy ilyen baba? Hogy áll neked a kassza?

– Ó, a pénz nem gond! – állította Ilse teljes meggyőződéssel, elővette a pénztárcáját, hogy összeszámolja, mennyije van.

– Tizenkét márka – közölte a végeredményt. – Több, mint elég, nem igaz?

– Aj, aj, Ilse, te nem vagy a számolás nagymestere! Ez a pénz egyáltalán nem elég.

– De hát tizenkét márka szörnyű sok pénz!

– Na, várjál csak, akkor csinállok neked egy előre számolást:

1. Varrókészlet Raimar kisasszonynak – négy márka.

2. Aktatáska Güssow kisasszonynak – három márka.

3. Egy szép ajándék az aranyos Nellie-nek meg többi barátnőknek – sok-sok márka.

Honnan veszed a pénzt a babához?

– Húha, és még a kocsisunkról el is feledkeztem, pedig a három gyerekének mindig szoktam venni valamit – mondta csüggedten Ilse. Egy darabig lógatta az orrát, aztán fölcsillant a szeme.

– Megvan! Még ma írok Apuskának, megkérem, hogy küldjön pénzt. Biztos megteszi! Ó a legjobb apa a világon.

– És a mamád? – kérdezte Nellie. – Ő is jó asszony, nem igaz? Mindig örömet szerez neked, annyi sok minden szép holmival, amit küldözget! Örülsz a karácsonynak, ugye? Jó lehet az édes szülők viszontlátni!

Ilse nem sietett a válasszal. Jól emlékezett, milyen határozottan jelentette ki édesapjának a nyáron: nem megy haza karácsonyra. Annyira haragudott a mamájára, amiért elűzte a háztól. S jóllehet, azóta belátta, hogy az intézetre tényleg szüksége volt, hogy a tudásán tényleg van javítanivaló – hiába: Anne asszonynak azóta sem tudott megbocsátani. Döntött. Úgy lesz, ahogy mondta.

– Nem megyek haza karácsonyra. Veletek akarom tölteni az ünnepeket!

– Csudás gondolat! – lelkesedett Nellie. – Szörnyen örülök, hogy nem akarsz elutaz! Egy csomó barátunk is nem utaz el, majd meglátod, milyen szép nálunk a szent karácsony ünnep! Mindenki kap egy nagy ládát otthonról, teli csupa finomság,

csokoládé, marcipán, és szenteste minden ládat kiszögelünk, és én segíték kirakodni egyik másik után.

– Te nem kapsz csomagot? – kérdezte Ilse.

– Tudod, hogy nekem nincsen szüleim. Ki küldene ajándékot?

– Semmit se szoktál kapni? – Ilse ezt valahogy fel se tudta fogni.

– Újévre a bácsikám szokott pénzt küldeni, akkor megveszek, ami nekem kell.

Ilse némán nézett a barátnőjére. Este aztán nekiült, és írt egy hosszú levelet. Először is tudatta az otthoniakkal, hogy nem megy haza karácsonyra, a barátnőivel akarja tölteni az ünnepet. Kicsit körülhízelegte a papáját, és ecsetelte, milyen pénzsűkében van éppen. Majd meleg szavakkal mutatta be a barátnőjét, Nellie-t. S a végére hagyta a tulajdonképpeni kérést.

S végezetül még egy sürgős kérés – „Hozzád, édes Apuskám”, akarta írni, de aztán meggondolta magát, és így folytatta: Hozzátok, kedves Szüleim!

A barátnóm, Nellie az egyetlen lány az egész iskolában, aki nem kap karácsonyi csomagot hazulról. Tudjátok, ő árva, és senkije sincs a világon. A londoni bácsikája azért taníttatja, hogy nevelőnő legyen. Hát nem szörnyű szomorú? Ó, szegény, nem is búslakodik rajta, hanem mindig jókedvű. Én viszont kétségbeesem, ha csak rágondolok, milyen jövő vár szegénykére. Szörnyű lehet, ha az embernek nincs otthona, nincsenek szerető szülei! – Szóval, azt szeretném kérni Tőletek, hogy az ajándékot, amit nekem szántatok, osszátok kétfelé, és csináljatok két

csomagot belőle, hadd kapja Nellie az egyiket. Nagyon szépen kérem! Úgyis mindig olyan sok mindent szoktam kapni, hogy a fele is bőven elég. És nem tudnék igazán örülni a karácsonynak, ha Nellie nem kapna semmilyen ajándékot.

Megengedtétek, hogy karácsony után tánciskolába járjak, és azt ígértétek, hogy kapok rá egy új ruhát. Kérlek, Anya, ne vegyél nekem új ruhát, jó lesz a régi világoskék is. Inkább vegyél az árából valami szépet Nellie-nek. Kérlek! Ez a legnagyobb kívánságom. Ugye, teljesítitek?

Szeretettel ölel hálás leányotok:

Ilse

Ps. Apuskám, a pénzt küldd minél gyorsabban! Sürgősen szükségem van rá!

Ilse óhaja, miszerint az ünnepeket az intézetben kívánja tölteni, meghallgatásra és megértésre talált. Macket úr tudatta, hogy egyetért az elhatározásával, valóban nem is lenne ajánlatos télidőben a hosszú utazás. Ő persze fájdalmasan nélkülözni fogja egyetlen kislányát, és persze hiányozni fog anyának is, nagyon magányosak lesznek nélküle, de vigasztalja őket a gondolat, hogy annál boldogabb lesz a nyári viszontlátás.

Ilsét tulajdonképpen bántotta ez a nagyvonalú engedékenység, de sértődésre nem sok ideje maradt, ugyanis hamarosan megjött a postás, és harminc márkát hozott.

– Harminc márka! – ujjongott Ilse. – Nellie, nézd, milyen gazdagok vagyunk! Menjünk gyorsan, és költsük el! Nem bírok várni!

– Szó se róla, kedves gyermekem! – mondta a nevelőnők ájtatos hangján Nellie. – Előbb írunk egy cédula minden dologgal, amit vásárolni kell. Ki kell számítolni, mennyi lesz az ára!

És nekiültek a bevásárlólistának. Ilse diktálta, hogy mit kellene venni, Nellie megsaccolta az árát, aztán összeadták. Szó, ami szó, jókora összeg kerekedett belőle.

A karácsonyig hátralévő hetek gyorsan elrepültek. Túl gyorsan is. Hiszen sok minden más mellett még az új baba ruháját is el kellett készíteni. Ilse nem is tudta volna egyedül, de hát ott volt Nellie, aki mindenben segített.

– Csuda ügyes vagy! – lelkendezett, mikor barátnője fölpróbálta a babára a skót kockás ruhácskát. – Csuda jól sikerült! Én soha az életben nem tudtam volna ilyen szépre csinálni!

– Hát sose szoktál ruhát varrni a babádnak? Vagy kabátot, kalapot?

– Soha. Inkább a kutyákkal szerettem játszani.

- Hát akkor nem csodás, hogy ilyen ügyetlen vagy. A kutyáknak tényleg nem kell babaruha – nevetett Nellie. – Muszáj öregkorodra varrni tanulsz, látod, látod!

Ilse vele nevetett, és iparkodott, hogy a fehér batisztkötényke, amelyre éppen a csipkét varrta, csinosra sikerüljön, és lehetőleg tiszta maradjon.

Az ünnep előtti napon a nagyobb lányok engedélyt kaptak, hogy feldíszíthessék a szép, nagy fenyőfát. Vacsora után láttak munkához, amikor a kisebbek már aludni mentek.

Orla behozott egy jókora kosár maga gyűjtötte fenyőtobozt, és föltette az asztalra. Annemarie két tálkába ragasztót öntött, az egyikbe ezüstport, a másikba aranyport hintett, s egy pálcikával megkeverte.

Melanie és Rosi kezelték az ecsetet, egyikük aranszínre, másikuk ezüstre festette az egyszerű barna tobozokat. És milyen gyorsan ment! Néhány ecsetvonás s már kész is!

– Nézzétek csak, hát nem csudaszép? – mondta Melanie, s a lámpa fényébe tartott egy elkészült darabot. – Igazán művészi munka! Szép egyenletes az aranyozás, sehol se maradt ki egyetlen pikkely sem!

– Nem gondolod, hogy unalmas ez az örökös öndicséret? – torkolta le Orla. – Nincs még egy ember, aki így el lenne ragadtatva önmagától, mint te. Jobb lenne, ha dicshimnusz helyett inkább tovább festené!

A megjegyzés telibe talált. Melanie-nak vörösre gyúlt az arca.

– Igazán kiállhatatlan vagy, Orla! – dünnyögte, és sértődötten hátat fordított.

– Hagyjátok már abba! – avatkozott közbe Güssow kisasszony, aki az asztal végén ülve diót aranyozott. – Melanie, gyere inkább nekem segíts, Ilse, te meg próbáld átvenni Melanie munkáját.

Ilsének nem kellett kétszer mondani. Ecsetet ragadott, és nekilátott. Meg kell hagyni, szépen csinálta. Még Orla is

elégedett volt vele, csak annyit jegyzett meg, hogy ne kenje Ilse olyan vastagon, mert elfogy az aranytartalék.

Flóra és Annemarie füzért ragasztgattak aranypapírból.

– Lélekölő munka – zsörtölődött Flóra. – És nincs benne semmi költészet. Különben is, minek mindenféle vacakkal teliaggatni a fenyőt? Hát nem úgy a legszebb, ahogy az erdőben áll, a maga nemes egyszerűségében? Sötét tűlevelei közt a gyanta aránylik, s magasba ívelő, karcsú csúcsa fölött valódi csillag ragyog. Az igen, abban van poézis!

Annemarie nem bírta tovább, kipukkant belőle a nevetés, és úgy kacagott, hogy ki kellett mennie a folyosóra, hátha ott abba tudja hagyni.

Grete és Nellie a fát díszítették, Nellie a létra tetején állt, kezében egy jókora zacskó sóval, Grete segédkezett neki, egy tál enyvvet nyújtott föl, ha kellett, meg az ecsetet. Nellie bekente az ágakat enyvvel, aztán bőven meghintette sóval. Majdnem olyan lett, mintha belepte volna a hó. Persze a só java a földre szóródott, ám Nellie-t ez nem zavarta, szépen összesöpörte a földről, és újra az enyves ágakra hintette a maradékot.

Most Rosi lépett a fához az elkészült tobozokkal, és egy karácsonyi dalocskát dúdolt.

Güssow kisasszony biztatta:

– Énekelj csak hangosabban! Az meghozza a karácsonyi hangulatot.

A többiek is bekapcsolódtak, s csakhamar kórusban zengett az édes ünnepi ének. A fiatal tanárnő lehorgasztott fejjel hallgatta... Valami halk szomorúság fogta el. Hirtelen nagyon élénken idéződtek fel benne gyermekkorának és

nagylánykorának emlékei. Hová lettek a remények, az álmok? Minden semmivé lett, és nem is okolhat érte mást, csupán önmagát...

Másnap aztán megbolydult a ház! A lányok egyszerűen nem bírtak magukkal. Ilse majd kicsattant a jókedvtől, Nellie nemkülönben. Annemarie, a kacagó Gerle minden csekélységen könnyesre nevette magát, s még a mindig higgadt Rosit is magával ragadta az általános vígság.

Egyedül az ikrek nem örültek velük. Melanie és Grete nagyon szerették volna otthon tölteni az ünnepet, Frankfurtban.

Végre beköszöntött a szenteste. Az igazgatónő és Güssow kisasszony egész délután a nagyteremben ügyködött, a mellettük lévő tanteremben gyülekeztek a növendékek. Persze félhomályban, hiszen gyertyagyújtásig sötétnek kell lennie.

A kis Lilli félt is a sötétben. Percenként kérdezte:

– Mikor jön már a Jézuska? Ugye, hamar jön? Nézd, már egész sötét van!

– Hamar, hamar – nyugtatta Ilse, és magához ölelte, ne féljen.

– Akarod, hogy addig meséljek? Úgy gyorsabban telik az idő.

– A *Jancsi és Juliskát!* Jó?

Ilse belekezdett, de a kislány néhány mondat után félbeszakította:

– Ne, inkább mégse mesélj! Ma nem akarom hallgatni. Most gondoljunk inkább csak a Jézuskára. Te már láttad őt? Tudod, Ilse, a Jézuskát! A mama azt mondja, hogy ő az égben lakik az angyalok között. A mama csak tudja, nem igaz?

Ilse más felé akarta terelni a kislány gondolatait.

– Szeretnél visszamenni a mamádhoz?

– Nem – felelte őszintén Lilli. – Inkább itt maradok veletek. A mama nem nagyon törődik velem, soha nincs ideje, mindig szerepet tanul. És minden este a színházban van.

– Gyere hozzám, Lilli! – hívta Melanie. – Mesélek neked egy szép karácsonyi történetet.

– Jó, mesélj, de hadd maradjak inkább Ilsénél, innen is hallom!

A nagyteremben az ajándékozás előkészületei folytak. Güssow kisasszony elrendezte a lezárt csomagocskákat, amelyeket a lányok egymásnak szántak. Csak azt lehetett tudni, ki a címzett, azt, hogy kitől származik az ajándék, ki kellett találni.

Raimar kisasszony a kertészt dirigálta, aki a leszögezett ládák kibontásával – vagy ahogy Nellie mondta: „kiszögelésével” – foglalatoskodott. A ládák fedelét aztán visszacsukták, a kicsomagolás hadd legyen a megajándékozott öröme. Csak Lillivel tett kivételt az igazgatónő, az ő csomagját maga rakosgatta ki.

– Nézze csak, kedves barátnőm! – hívta Güssow kisasszonyt fejcsóválva. – Nincs közte egyetlen használható darab sem! Két fodros fehér ruhácska, olyan kurták, térdig sem érnek, egy hermelinmuff, egy pár szattyánbőr csizmácska, egy báli ruhás baba meg egy csomó édesség. Se egy pár meleg harisnya, se a gyapjúkabátka, amire a gyerekeknek szüksége volna, pedig külön kértem!

– Itt van hozzá valami üzenet. Biztosan önnek szól – mondta Güssow kisasszony, és felvette a földről az illatos, rózsaszín levélkét. Alighanem a szőrmemuffocskából pottyant ki.

– Lássuk csak! – Az igazgatónő föltette a szemüvegét, és olvasni kezdett:

Kedves Kisasszony!

Nagyon kérem, hogy ezt a néhány apróságot, amit az én kis Lillimnek küldtem, szíveskedjék a fenyőfa alá tenni. Remélem, hogy az én édes kicsim jó egészségnek örvend. De hát semmi okom a nyugtalanságra, tudom, hogy az én egyetlenem jó kezekben van! – Gyapjúharisnyát és kötött kabátot nem küldtem: nem akarom elkényeztetni a gyermeket. Viseljen csak mindig fehér ruhát, úgy szoktattam, hogy a nyaka és a karja födetlen maradjon, és ezen nem kívánok változtatni.

Kérem, csókolja meg az én kis szívemet helyettem is, és ne felejtse el soha az ő szerető mamáját.

Őszinte tisztelettel:

Toni Lobauer.

– Ujjatlan, fodros ruhácskák! – méltatlankodott Raimar kisasszony. – Még szerencse, hogy néhány dologról mi is gondoskodtunk. Nem lenne nyugodt a lelkiismeretem, ha ilyen átlátszó, könnyű holmiban járatnánk ezt a gyöngye kis virágszálat.

A kertész elkészült a ládákkal, és kiment a szobából. A hölgyek meggyújtották a gyertyákat a fán, s csak amikor már

minden gyertya égett, akkor rázta meg Raimar kisasszony az ezüstcsengettyűt.

Mintegy varázsütésre, feltárultak az ajtószárnyak, s betódult a szobába a nyüzsgő leányhad.

Lilli dermedten állt, földbe gyökerezett lábbal, s görcsösen szorította Ilse kezét.

– Gyere csak! – hívta Raimar kisasszony. – Megmutatom a te asztalkádat. No, gyere már!

Amint megpillantotta az ajándékokat, egyszeriben megjött a szava.

– Ó, de szép baba! – kiáltott fel elragadtatottan, és összecsapta a kezét. – De gyönyörű! Még a régi babám, a Lóri sem ilyen aranyos! És szalmakalapja is van, meg két hosszú copfja! És iskolatáska van a hátán! Kérlek szépen, kisasszony, engedd meg, hadd vegyem kézbe! Meg akarom nézni egész közelről. Ugye, szabad?

Raimar kisasszony örömmel adott engedélyt, s Lilli karjába vette a babát.

– Be tudja csukni a szemét! Nézd csak, kisasszony, a baba aludni akar! – A kislány egészen el volt ragadtatva az új felfedezéstől. – Tőled kaptam a babát, Raimar kisasszony?

– Nem tőlem. Ilsetől és Nellie-től kaptad. Ők varrták a ruháját. De nézd csak, van itt még egy másik baba is, azt a mamád küldte.

Lilli csak futó pillantásra méltatta az estélyi ruhás dámát.

– Ez nekem túl puccos. Nem lehet bevinni az ágyamba. Ez nem az én kisgyerekem – és a másik babával a karján Ilséhez szaladt, hogy megköszönje.

De Ilse épp mással volt elfoglalva. A ládája tartalmát rakosgatta ki. Egy gyors puszit nyomott a kislány arcára, és azt mondta: „Majd később!” Éppen egy pillekönnyű rózsaszín gyapjúszövet volt a kezében. Nellie áradozva csodálta:

– Jaj, de édes! Mintha volna pókháló, olyan finom! És milyen jól áll! Csudás táncolóruga lesz, olyan fogsz lenni benne, mint egy kicsi tündér!

Ilse azonban nem örült igazán a drága ajándéknak, sőt némi csalódottság tükröződött az arcán. Vajon miért nem teljesítették az otthoniak, amit kért? Még csak válaszra sem méltatták. Nellie meg olyan jó, milyen önzetlenül tud örülni a más ajándékának!

Güssow kisasszonynak is ez lehetett a véleménye, mert átölelte Nellie vállát, és így szólt hozzá:

– Hát te, miért nem pakolod ki a te ládádat?

– Az én ládámat? – kérdezett vissza csodálkozva. – De hát a kisasszony tudja, hogy nekem nincsen!

Ilse fölneszelt. Gyors, kérdő pillantást vetett Güssow kisasszonyra. Titokzatos mosoly volt a válasz.

– Ki tudja? Nézd csak meg, hátha talán mégis...

Ilse felegyenesedett, és megragadta barátnője kezét.

– Gyere csak, keressük meg! – és a terem legtávolabbi szögletébe vonszolta, ahol valóban állt egy gazdátlan, csukott fedelű ládikó.

S lám, mi állt a fedelén.

Miss Nellie Grey részére

Semmi kétség, Nellie kapta. Ilse most érezte igazán a karácsony örömét.

– Nahát! – lepődött meg Nellie. – Ki gondolt vajon énrám?

– Nyisd csak ki! – biztatta Ilse.

Nellie hitetlenkedve, vonakodva tett eleget a felszólításnak. Uramisten! A csomag tetején egy ugyanolyan finom, könnyű gyapjúszövet, mint amelyet Ilse kapott, csak az övé halványkék!

És ahogy tovább rakták ki a ládát, egymás után kerültek elő a szebbnél szebb holmik. Előbb egy hímzett kötény, aztán néhány pár leheletfinom harisnya, szarvasbőr kesztyű, mind hajszálla olyan, mint amilyen Ilse csomagjában volt. Még a korall nyaklánc, mindkettőjük szíve vágya sem hiányzott. És a sok nyalánkság is egyformán elosztva.

Ilse egy levélpapírral teli kartondobozban hosszú, kedves levelet talált, s amikor Nellie kinyitotta az ő mappáját, abban is rejtőzött egy levélke.

Kedves Nellie!

Úgye, megengeded, hogy így szólítsalak, hiszen tudom, hogy Te vagy Ilse legkedvesebb barátnője. A férjem és én szeretnénk köszönetet mondani a szeretetért és figyelmességért, amellyel a mi kislányunkat kezdettől fogva körülveszed. És nagyon kérünk, fogadd el tőlünk az itt küldött csomagot, ha már barátnők vagytok, osztozzatok az örömben is!

Őszintén kívánom, hogy továbbra is maradjatok hűséges jó barátok. Sok szeretettel üdvözöllek:

Anne Macket

Nellie Ilse nyakába borult, és egyetlen szó sem jött ki a torkán. Kibuggyant a könnye, ami pedig nála nagy ritkaság.

– A mamád egy angyal! – nyögte ki nagy sokára. – Hogy is tudom megköszönni neki?

– Igen, Anya nagyon jószívű – mondta Ilse, s most először érzett valami melegséget Anne asszony iránt.

– Készen vagytok, lányok? Kicsomagoltatok? – Az igazgatónő hangjára valamelyest mérséklődött a zaj, s kezdetét vette az ajándékok mutogatása és kölcsönös megcsodálása.

„Csupa elégedett, boldog arc” – állapította meg magában Raimar kisasszony. Csak Flóra szemében látszott némi csalódottság, ő ugyanis a hön óhajtott szerelmesvers-gyűjtemény helyett egy többkötetes világtörténetet kapott a szüleitől, azzal a megjegyzéssel, hogy a szerelmes versekhez még érnie kell. Neki! Aki nemcsak olvas, hanem ír is effélét, ha megszállja az ihlet!

Ezután következett a tanárnők megajándékozása, aztán pedig az egymásnak készített meglepetések kerültek sorra. Volt is visongás, ujjongás, nevetés! Mi minden nem került elő az apró csomagokból?!

Flóra például a számtalan papirosból végül is egy hosszú, kék harisnyát hámozott ki. Tanácstalanul forgatta a kezében, nem értette a célzást.

– Hát ezzel meg mit kezdjek?

– Tűzd ki cégérül mesterséged címerét! Kék harisnyát a Kékharisnyának! – humorizált Orla.

– Ezt biztos tőled kaptam – találgatta Flora.

– Sajnos nem, pedig tényleg remek ötlet!

Annemarie olyan hangosan nevetett, hogy elárulta magát: ő az ajándékozó.

– De ugye, nem haragszol? – kérdezte kedvesen.

Már hogy haragudott volna? Inkább hízelgett a hiúságának, hogy az osztálytársai kékharisnyának, azaz afféle „tudós nőnek” tartják. A harisnyába rejtett csipkés zsebkendőt fele ennyire sem értékelte. Derúsen bontotta ki a következő ajándék, egy kartondoboz szalagját. A skatulya tetejére valaki borosflaskát festett, és nagy betűkkel ráírta: VIGYÁZZ, TÖRÉKENY! Óvatosan nyitotta fel a tetőt, szedte ki a csomagolópapírost, s legbelül, finom selyempapírba bugyolálva egy félbetört szívet talált.

– Nellie, ez csak te lehettél! Ismerem a „finom” célzásaidat!

– Nézd csak meg jobban, mielőtt dühösködsz!

És tényleg, ha jobban szemügyre vette, kiderült, hogy a félbetört szív tulajdonképpen nem más, mint egy tündéri ügyességgel szabott-varrt tűpárna.

Az ilyesféle heccelődésből másoknak is kijutott. A Nellie-nek szánt csomagokból mérhetetlen mennyiségű nyalánkság került elő, már hegyben állt az asztalán a csokoládé, marcipán, datolya, mazsola, mézeskalács és mandula, sőt valakitől gyönyörű porcelándobozban két darab ecetes uborkát is kapott, az volt ugyanis a kedvence. Nem győzött nevetni rajta. Utoljára már csak egy csomag maradt.

– Na, ebben miféle étkeznivaló lesz? – kérdezte a papírt bontogatva. De tévedett. Ezúttal egy könyv volt az ajándék. Német nyelvkönyv, az első oldalán versbe szedett ajánlással, amelynek csípős tartalma egy percig sem hagyott kétséget szerzőjének kilétét illetően.

– Flóra, ez nemes bosszú volt! De ne félj, kitanulom az egész könyvet, és akkor fogom megérteni a te poézisod, akármennyi összetörött szív van benne!

Orla többek közt egy csomag cigarettát is kapott. Raimar kisasszony megütközve nézte.

– Hát ez meg mi? Csak nem dohányzol? Nagyon rossz néven venném, ha így volna!

De aztán nem folytatta. Ugyan, miért venne komolyan egy ártatlan tréfát?

Melanie egy kecses kis kézitükörben nézegette magát. Nagyon örült neki, de még inkább kedvére való volt a látvány, a saját képe, amely visszanézett rá.

– Nem veszed észre, te mafla, hogy csak a hiúságodat akarták kifigurázni? – kedveskedett a testvére, Grete. – Látod, én nem kaptam semmi olyat, amitől találva érezném magam.

– Miért, te talán tökéletes vagy? Nevetnem kell! – fújta fel magát Melanie.

Éppen ekkor szólt közbe Güssow kisasszony.

– Ott a sarokban van még egy csomag, azt hiszem, Grete, neked szól. Csak el volt takarva, azért nem vetted észre.

Grete örömteli várakozással nyitotta föl a dobozt. És mit talált benne? Egy szépen cizellált, finom kis lakatot.

– Igazán gyengéd célzás – mondta Melanie kárörvendőn, és a lakatot a nővére szájára illesztette. – Ugyan kinek juthatott eszébe?

Ilse jókora ládát kapott, színültig tömve szénával. S benne egy papírmasé kutyust. Barna szőrűt, fehér tappancsút. Nyakörvén nagybetűs felirat: BOB.

– Orla, ez te voltál!

Nem volt nehéz kitalálni, eleget ugratta a kutyával. Szó, ami szó, elég fura látvány lehetett, amint megérkezett az internátusba, kutyával a karján.

És kapott még egy meglepetést. Bűbájos kis kézimunkakosárban három mosolygós marcipánalma. Nellie, aki mellette állt, a fülébe súgta:

– Tudod, melyik fáról valók?

Ilse ijedten nézett körül, de Nellie megnyugtatta:

– Ne félj, nem hallja senki!

Igaza volt. Az általános érdeklődést ugyanis éppen egy madárkalitka vonta magára! A kalitkában igazi, élő gerle. Annemarie boldog csodálkozással bámulta.

– Így legalább versenyt kacaghattok – mondta Raimar kisasszony. – Kivételesen engedélyezem ugyanis, hogy megtartsd a madarat. Persze, csak ha rendesen gondoskodsz róla.

Így aztán mindenki megkapta a magáét. Először ugyan úgy látszott, hogy Bezzeg Rosi kimarad, mert hiába törték a fejüket a lányok, nem találtak benne semmi kipécéznivalót. De Nellie nem nyugodott bele, hogy valakinek ne jusson semmi szurkapiszka, s az ötlet is tőle származott. Vett a boltban egy kicsinyeknek való képeskönyvet, melynek borítóján szép aranybetűkkel ez a felirat állt: *Jó gyermekek meséskönyve!* Talált.

Elmúlt az újév is, és minden visszazökkent a régi kerékvágásba. Megkezdődött a tanítás, s szünet után Miss Lead is visszatért

angliai útjáról. Magával hozott hat angol lánykát, akik egy szót sem tudtak németül, és akiknek rettenetes honvágyuk volt.

Csak a régóta beharangozott tánciskola hozott némi változatosságot az intézeti élet egyhangúságába. Hetente egyszer hattól nyolcig tartott a foglalkozás a nagyteremben a tánctanár irányítása és felügyelete alatt. A zenét egy szál hegedű szolgáltatta.

A kisebb lányok nem vettek részt a táncórákon, és lemondtak az élvezetről az újonnan érkezett angol növendékek is, minthogy semmi vonzót nem találtak benne, meg különben sem értettek németül. Hasonló véleményen volt Melanie is, aki az egész ugrabugrálást irtó unalmasnak találta.

– Mire jó az egész? – győzködte Flórát a szokásos délutáni séta közben. – Hiszen mind tudunk már táncolni! És köszönni meg illő módon viselkedni is rég megtanultunk!

– Bizony! – sóhajtott Flóra, miközben epekedő pillantást vetett a befagyott tavacska tükörsima jegén korcsolyázó diákfiúkra. – De még valahogy ki is bírnám, csak ne kéne két álló hónapon át fiúk nélkül gyakorolni!

– Hát azért olyan irtó unalmas! – háborgott Melanie. – Úgy kezelnek bennünket, mintha pólyásbabák volnánk. Elviselhetetlen ez a puritán szigor.

Aztán elmúlt az „irtó unalmas” két hónap is, s a tánciskola utolsó négy hetére Raimar kisasszony meghívta a helybeli gimnázium végzős osztályának tanulóit.

– Ma este lesz az első alkalom, hogy fiatalemberekkel fogtok táncolni, gyermekeim! – mondta Raimar kisasszony egy emlékezetes szerdai napon az ebédlőben. Amikor észrevette,

milyen általános elragadtatást váltottak ki a szavai, nem mulasztotta el hozzáfűzni: – Remélem, nem bocsátkoztok velük túl élénk társalgásba! Ne feledjétek, a fiatal emberek csupán a tánc kedvéért jönnek hozzánk, nem másért!

Annemarie erre kuncogni kezdett. Utol is érte az igazgatónő dorgáló pillantása:

– Éppen neked szól a figyelmeztetés, Annemarie! Tartok tőle, hogy az örökös vihogásod visszatetszést kelt a látogatókban. Próbáld fegyelmezni magad! És neked is szól, Grete, nem árt kevesebbet beszélni, nehogy valami szamárság süljön ki belőle.

Ilyen és hasonló intelmekkel látta el a gondterhelt igazgatónő ifjú növendékeit, akik minderre fél füllel figyeltek csupán, ugyanis sokkal fontosabb probléma foglalkoztatta őket. Az, tudniillik, hogy mit vegyenek föl a nagy alkalomra.

Ebéd után Orla és az ikrek szobájában ült össze a kupaktanács.

Melanie egy régi papundeclidobozt vett elő, benne mindenféle szalag, virág, csipke, masni. A tükör elé állt, és szép, mézszőke hajába próbált egy selyemrózsát.

– Na, milyennek találjátok?

– Nagyon jól áll! – vélekedett Rosi, aki éppen akkor lépett a szobába. – Ez a mélyvörös rózsza szépen illik a szőke hajadhoz.

– Ne haragudj, Rosi, de divatügyekben nem vagy valami nagy szaktekintély – torkolta le Melanie. – Orla, neked mi a véleményed?

Az orosz lány öltözködött mindannyiuk közül a lelegegásabban, a legjobb ízléssel. Hozzáértő pillantással vette szemügyre Melanie-t.

– A piros rózsza túl vad. A hajadhoz jobban megy a rózsaszín. De hát a fő kérdés az, milyen ruha lesz rajtad, csak utána érdemes virágot választani.

– Gondolom, a világoskék batiszt.

– A legszebb ruhádat vennéd föl? – képedt el Grete.

– Jó, jó, akkor talán az apró virágos kartont.

A vita hevében észre sem vették, hogy nyílt az ajtó, és belépett Güssow kisasszony.

– Csak azért jöttem, hogy átadjam Raimar kisasszony üzenetét: azt szeretné, ha ma este a téli ünneplő ruhát vennétek föl. Az egyszerű vasárnapit.

Valamennyien egyszerre jajdultak fel:

– Ó, az unalmas szövetruhát? De hát, Güssow kisasszony, miért ne vehetnénk valami vidámabbat?

Hiába, a szövetruha maradt.

Mielőtt levonultak a táncterembe, a lányok még egyszer benéztek Orlához. Orla divattanácsadói minőségében először is általános szemlét tartott, aztán itt megigazított egy övét, ott felhajtott egy gallért, mindenütt változtatott valami csekélységet, aminek eredményeképpen az illető hölgy összehasonlíthatatlanul elegánsabbá vált.

Melanie mindent megtett a sikerért. A lány redők-be hajtogatott fehér csipkekendő és a rózsaszín virágdísz kifejezetten ünnepélyessé és nagyon csinossá varázsolta az egyszerű, barna szövetruhát.

Grete megjelenésén nem sokat lehetett javítani. Hosszú karok, nagy láb, rossz tartás, széles csípő – mindez sajnos adott. S mozgásának darabossága sem tette vonzóbbá a megjelenését.

– Tudod mit, neked ez a sötét ruha nem is előnytelen – vélekedett Orla. Aztán elővett a saját ékszerdobozából egy rózsaszín korall-láncot, és a sugárzó képű Grete nyakába kapcsolta.

– Úgy. Ezt pedig kölcsönadom, hogy ne legyen túl szimpla az egész.

Flóra nem kérte ki Orla tanácsát. Úgy gondolta, hogy az ő ízlése sokkal egyénibb, mint Orláé. Végtelen gonddal görög frizurát kreált magának, tarkóján konty, néhány aláhulló tinccsel, homlokában ugyancsak néhány fürt, és az egész gyöngyös bársonyszalaggal háromszor áttekerve. Elbűvölőnek találta az összhatást. Valóban, a hajviselet kitűnően passzolt a sötétzöld gyapjúruhához. Akár egy gyöngyös-bokrétás babkaró.

Rosi nem is próbálkozott semmiféle cicomával. Fekete kasmírruháján fehér pikégallér, a nyakkivágás ezüstnyilacsokát formázó tüllel összefogva. Ez az ünneplő viselete, s Raimar kisasszony, ugyebár, azt írta elő.

– De hát, Rosi, olyan vagy, mint falusi kislány templomba menet! – méltatlankodott Orla. – Nincs legalább valami jópofa színes masnid a fehér gallér helyett?

Nem volt neki. Melanie segítette ki egy majdnem új, divatos gallérral, és őszintén örült, hogy olyan jól illik Rosi ruhájához.

– Legalább nézd meg magad a tükörben! – unszolta Rosit. – Na, mit szólsz hozzá?

– A gallér tényleg nagyon szép, de nem szoktam kölcsönkért holmit viselni.

– Ó, szent együgyűség! – háborgott Flóra, aki más holmijával könnyen volt nagylelkű. – Rosi, a pedantériád az ember idegeire

megy! Barátnők közt az ilyesmi igazán nem jelenthet gondot. – És hogy példát mutasson, kivett egy szál égővörös szegfűt Melanie dobozából. – Ugye, megengeded? – kérdezte könnyedén, s a művirágot zöld ruhájának derekába tűzte. – Ez a szín istenien áll nekem! – mondta, miközben kedvtelve mustrálgatta magát a tükörben.

– De hol marad Nellie és Ilse? – kérdezte Orla.

Éppen ekkor léptek be, mind a ketten nagyon csinosan. Nellie skót kockás ruhájának gallérja és mandzsettája valódi vert csipke, Ilse kék ruháján is gyönyörű, széles csipkegallér. Mindkettejük nyakában a karácsonyra kapott korall-lánc.

Valamennyien elindultak lefelé a lépcsőn.

– Azért mégiscsak Orla a legelegánsabb köztünk – jegyezte meg nem minden irigység nélkül Melanie. És joggal. Az orosz lány sötétkék bársonyblúzban, suhogó sötétkék selyemszoknyában libegett előttük. – Engem az én szüleim sose öltöztetnének selyembe-bársonyba.

– Ne félj, nem ezen függ a boldogság! – bölcselkedett Nellie.

– Jaj, várjatok már egy percet! – hangzott ekkor a hátuk mögül. Annemarie futott utánuk lihegve. – Én még nem vagyok készen! Nem tehetek róla, mikor fölvettem a ruhámat, valahol elpattant egy szál, és most a szoknya egyik csücske a földet söpri. Segítsen már valaki!

Mind megálltak, hogy kiderítsék, hol a baj.

Szokás szerint Nellie jött rá a leggyorsabban.

– Gyere ide, majd én kijavítlak! – mondta. – Csak tű meg cérna kell hozzá, pár varrás, és lesz minden rendben.

– Ne légy már olyan precíz! – legyintett rá Flóra. – Itt egy biztosítótű, szükség esetén az is megteszi. Hányszor fordult már elő velem is, hogy egy pánt vagy ilyesmi leszakadt, elő a biztosítótűt, és már kész is!

De Nellie hallani sem akart róla. Bevonszolta Annemarie-t a szobájába, és pár öltéssel egy perc alatt rendbe hozta a dolgot. Már amennyire lehetett. Mert különben Annemarie-n úgy állt minden, mintha kergették volna öltözködés közben. A gallérja ferde, az öve félrecsúsza, egyik cipőjén csat híján lifegett a pánt.

– Te vagy a legrendetlenebb lány, akit csak ismerek – mondta Nellie, miközben megigazgatta rajta a ruhát. – A cipőd már így marad, nem tudunk mit csinálni. Éppen hat óra, pontosnak kell legyünk.

A többiek a lépcsőn vártak rájuk, most együtt indultak lefelé. A terem ajtaja előtt megtorpantak, senki sem vette a bátorságot, hogy elsőként lépjen be.

– Beszélgetést hallok – suttogta Orla. – Azt hiszem, a fiúk már itt vannak – az ajtóra tapasztotta a fülét. – Igen, bent vannak.

– Engedj oda, Orla, hadd lessek be a kulcslyukon – kérte a barátnőjét Flóra, és iparkodott közelebb nyomakodni. Éppen lehajolt, hogy bekukucskáljon, mikor Gretének az a nagyszerű ötlete támadt, hogy hátulról gyengéden megtaszítsa. Flóra erre zsupsz, előrebukott, és a feje nagyot koppant az ajtófélfán.

Lett is riadalom! Mindenki az előszoba legtávolabbi sarkába menekült, miközben Flóra igen kevésbé költői jelzőkkel illette Gretét.

Annemarie úgy nevetett, hogy az arcán csurogtak a könnyek.

– Nem tehetek róla, Flóra, de olyan mulatságos voltál, ahogy a görög frizuráddal nekipuffantál az ajtónak!

Raimar kisasszony az iménti zajt nyilván kopogásnak vélte, úgyhogy kinyitotta az ajtót, és betessékelte a lányokat.

– Menj előre, Orla, te vagy a legidősebb! – susogta Ilse.

– Én vagyok a legfiatalabb, én leszek az utolsó! – jelentette ki Grete, aki máskor mindig az első akart lenni.

– Hadd legyek én az utolsó, még nem nevettem ki magam! – könyörgött Annemarie a könnyeit törölgetve.

Mint rendesen, most is Rosi volt a legjózanabb.

– Gyere, Orla, ne várassuk Raimar kisasszonyt! – mondta. – Ne legyünk már ilyen gyerekek! – és szép komolyan belépett a terembe.

A többiek követték a példát. Csöndben, illedelmesen.

– Hölgyeim, engedjék meg, hogy bemutassam önöknek az urakat – ezekkel a szavakkal fogadta őket a táncitanár.

Kölcsönös meghajlások következtek.

Flóra szinte sugárzott a boldogságtól, az „urak” közt ugyanis felfedezte azt az érettségiző ifjút, aki iránt már régóta gyöngéd érzelmeket táplált. Olyannyira, hogy egy versében is szerepeltette, Apolló néven.

Güssow kisasszony az igazgatónő mellett állt, és gyönyörködve nézte a tanítványait. Különösen Ilsén időzött a pillantása szeretettel. Milyen szépen fejlődik! Hol van már a nyár végi darabossága? Ha összehasonlította a többiekkel, nemcsak a legcsinosabbnak találta, hanem a legbájosabbnak, legtermészetesebbnek is. Nincs benne semmi megjátszás, semmi kacérság.

Melanie arca szabályosabb, de hiányzik róla az az öntudatlan kedvesség, ami Ilstét olyan vonzóvá teszi. Látszik, hogy tudatában van a szépségének, és túl sokat illeg a tükör előtt.

Flóra és Melanie összebújva susogtak, megjegyzéseket tettek a jelen lévő ifjakra, miközben igyekeztek azt a látszatot kelteni, hogy őket aztán cseppet sem érdekli a férfitársaság.

Orla őszintébb volt. Még a szemüvegét is föltette, hogy jobban szemügyre vehesse a gavallérokat. Meg is kapta érte a magáét később Raimar kisasszonytól.

Grete és Annemarie egy ablakmélyedésbe húzódva csiviteltek, sanda pillantásokat vetve a túlsó oldal felé. Még Nellie-n is látszott, hogy a maga kedvesen naiv módján szeretne kitűnni a többiek közül. Úgy ült le, hogy minél előnyösebben mutassa antilopcipős, apró, keskeny lábát. Rosi persze nyugodt volt, mint mindig, és nem volt benne semmi kihívó. Egyenes derékkel és barátságos mosollyal ült a helyén: mint aki modellt ül egy *Fiatal leány tánciskolában* című képhez.

– Kezdünk! – tapsolt a tánctanár, és a hegedűből és zongorából álló zenekar rázendített egy ismert ke-ringőre. Mennyei zene az ifjú füleknek!

– Az urak fölkérik a hölgyeket! – vezényelt harsányan a tánctanár, mire a fiúk iparkodtak minél gyorsabban a kiszemelt leányzó közelébe férkőzni.

Melanie előtt egyszerre hárman is meghajoltak. Micsoda fényes győzelem! Kár, hogy nem választhatja egyszerre mind a hármat. De legalább minden jelenlévő tanúja lehet a sikerének. Ha mindenki nem is, de Flóra és Grete mindenképpen, ők ugyanis savanyúan voltak kénytelenek tapasztalni, hogy a két

kikosarazott ifjú jobb híján velük, a két petrezselymet árulóval is beéri. Flóra különösen szenvedett ettől, és féltékeny pillantásokat lövellt Ilse felé, aki éppen Apolló oldalán röppent el mellette.

Ezen az első estén a társalgás igazán nem volt túl élénknek mondható. Raimar kisasszony jelenléte és figyelő tekintete megtette a hatását. Nellie alig mert megszólalni, nehogy nyelvtani hibákat kövessen el. Ha mégis beszélni kellett, iparkodott minél választékosabban fogalmazni, ami aztán rettentő mulatságosan hatott. Csakhamar ő lett a legkapósabb partner, minden fiú vele akart táncolni. Igaz, nemcsak a szövege miatt, hanem azért is, mert nagyon jól táncolt.

Grete különösen rossz néven vette az „urak” hallgatóságát. Ő maga is igyekezett, persze, tartózkodóan viselkedni, de néha kiesett a szerepéből. Egyik táncosa például megkérdezte, hogy hívják azt a hosszú loknis, barna lányt, ott mellettük.

– Ilse Macket a neve – válaszolta Grete sietve, s már dőlt is belőle a szó. – Csak júliusban jött az intézetbe, elég messziről, Pomerániából. Az édesapja kísérte. Képzeld csak el, magával hozta a kutyáját is, mindenképpen itt akarta tartani! Na persze Raimar kisasszony nem engedte meg. És milyen ügyetlen volt, hát, azt elképzelni se lehet! Például marokra fogta a bögrét, a tányérját pedig...

Ekkor azonban közbelépett Orla, aki véletlenül meghallotta az utolsó mondatokat.

– Grete, gyere csak, meg kell igazítanom a gallérodát! – és félrevonta, mintha valóban az öltözékén talált volna igazítanivalót. – Nem szégyelled magad, hogy lehetsz ilyen tapintatlan! Mi mindent összehordtál Ilséről! Ezt a fiút most

látod életedben először, és kiadod neki a legbensőbb titkainkat. Vagy talán Ilsét akarod szégyenbe hozni?

Grete megdöbbsent. Még hogy ő? Eszében sincs bántani Ilsét. Csak éppen... És lehajtotta a fejét. Bánatosan kullogott vissza a táncolók közé. El volt rontva az estéje. De mindenesetre levonta a tanulságot.

Raimar kisasszony szigorúan ügyelt rá, nehogy tanítványai és a fiatalemberek között magántermészetű, a tánciskolán kívüli kapcsolatok szövődjenek. Ebben a kérdésben nem ismert tréfát. Egyáltalán nem volt a kedve szerint való, ha a napi séta közben minduntalan rájuk köszöngettek, vagy találkozni próbáltak a növendékekkel. De nem is értette, honnan tudják meg az ifjú urak a napi séta útvonalát, mikor ő naponta változtatja. Egyszer a parkba kíséri a lányokat, másszor a patak völgybe, megint másszor a hegyoldalba. Hiába, itt is, ott is lépten-nyomon feltűnik a maturandusok piros egyensapkája. Pedig elég egyszerű volt a rejtély megoldása. Az intézeti iskolába bejáró helybeli diákok közvetítettek az internátusi lányok és a fiúk között. Bátyja, unokafivére, ismerőse szinte mindegyiküknek akadt, kicsempészték hát nekik az üzeneteket, levélkéket, verseket, néha még fényképek kézbesítését is vállalták. Flóra például ezen az úton juttatta ki a verses albumát azzal a kéréssel, írjanak bele a fiúk egy-egy költeményt.

A tánciskola végéhez közeledett. „Sajnos!” – vélekedett az ifjúság. Raimar kisasszony viszont föllélegzett, mert szívesen szerzett ugyan néhány vidám órát tanítványainak, azért

mégiscsak vágyott már rá, hogy visszatérjen a rend és a nyugalom. Tapasztalatai szerint a tanulmányok is megszenvedték az utóbbi hónap zaklatottságát. A lányok szórakozottak, másutt jár az eszük.

A tánciskola záróakkordja és egyben fénypontja minden évben a bál. Az elnevezés ugyan kissé talán fellengzős, hiszen mindössze arról van szó, hogy meghívnak néhány vendéget, a zenekar egy második hegedűvel egészül ki, a szokásos szendvicsen kívül ez alkalommal bőlét és kuglófot is kínál a büfé, s a lányok fölvehetik a legszebb ruhájukat.

A nagyterem ilyenkor ünnepi hangulatot áraszt, Raimar kisasszony mindig nagy gondot fordít a díszítésre. Fontosnak tartja, hogy fejlődjék a lányok szépérzéke, s meg akarja mutatni azt is, hogyan lehet szűkös eszközökből, de jó ízléssel a legegyszerűbb eseménynek is ünnepi formát adni.

Most is ott állt a kertész mellett, és irányította, tegyen a terem sarkaiba friss fenyőágakat és cserepes virágokat, a falilámpák melletti tartókba pedig kerüljenek zöld futónövények, az esti gyertyafényben a sok leomló levél nagyon jól fog mutatni.

A lányok közt már magasra csapott az izgalom. Nem csoda, életük első báljára készültek, akörül forgott minden gondolatuk. Egyesek a frissen illatozó, habos táncruhákban gyönyörködtek, mások új frizurákat próbálgattak a tükör előtt, mint például Flóra, akinek ez volt a gyengéje, Ilse meg Nellie „a biztonság kedvéért” újra felpróbálta a varrónőtől érkezett új ruhát. Éppen a tükör előtt álltak, teljes díszben, mikor Lilli rontott be a szobájukba, hangosan ujjongva:

– Én is mehetek a bálba! A kisasszony megengedte. És felvehetem a fehér ruhámat, piros szalagot kötök a hajamba, és én is táncolni fogok! Annyira várom már a holnap estét! – és fölcsippentve a köténye alját, körbetáncolta a szobát. Csak azután vette észre, milyen elegánsak a lányok.

– Jaj, de gyönyörűek vagytok! – mondta csodálkozva, és összefonta a karját, mintha valami gyanúsat találna a dologban.

Ilse fölkapta és megpuszilta. Ahogy az arcához szorította a kislány homlokát, szokatlanul melegnek érezte.

– Milyen forró vagy! Csak nincs valami bajod?

– Egy kicsit fáj a fejem – vallotta be Lilli, de látva Ilse aggódó képét, gyorsan hozzátette: – Ne félj, holnapra nem lesz semmi bajom, biztosan mehetek a bálba.

Másnap reggelre a kislánynak olyan magasra szökött a láza, hogy orvost kellett hívni. A doktor úr megvizsgálta, és a fejét csóválta. Jeges borogatást rendelt, előírta, hogy félóránként váltsák.

Güssow kisasszony gondterhelten ült az éppen elszenderült Lilli ágya mellett. Az igazgatónő nyugtatni próbálta, szerinte a kislány betegsége nem más, mint futó náthaláz, gyerekeknél az ilyesmi amilyen könnyen jön, olyan könnyen el is múlik. Számtalanszor tapasztalta már.

A fiatal tanárnőt nem győzte meg.

– Csak legalább a bál ne lenne éppen ma! – sóhajtotta. – A nagy felfordulás, a lárma nem tesz jót a betegnek! Mit gondol, Raimar kisasszony, nem kellene elhalasztani a rendezvényt?

– Túl sötétén lát, kedvesem! A zaj nem fogja zavarni Lillit, el se ér ideig. És gondolja csak meg, mennyire örülnek a lányok,

mennyire készültek erre az estére. Kár lenne elrontani a jókedvüket. Én nem látok semmi komoly veszélyt, szerintem nyugodtan megtarthatjuk a bált.

– A bál! – Lilli erre a szóra ébredt. – Én is táncolni szeretnék! Kérlek, kisasszony, öltöztess föl, hadd menjek táncolni!

Güssow kisasszony kérdő pillantást vetett az igazgatónőre, látnia kellett, hogy komoly a baj, a gyerek félrebeszél.

Raimar kisasszony azonban nem rémült meg, most is higgadtan viselkedett, mint mindig. Közelebb lépett a kislányhoz, és megfogta a kezét.

– De hiszen még fényes nappal van! Látod, hogy süt a nap? Táncolni csak akkor lehet, ha majd beesteledik. Feküdj csak vissza szépen, és aludj egy kicsit! Mire felébredsz, sokkal jobban leszel, és akkor fölveheted a szép fehér ruhádat.

– Még süt a nap – ismételte a kislány, mintegy félálomban, az ablak felé nézve. Aztán a halántékára szorította a kezét. – Jaj, kisasszony, annyira fáj a fejem!

– Ne félj, kicsim, elmúlik. Csak vedd be szépen az orvosságodat!

Az igazgatónő homlokon csókolta Lillit, az aggódó Güssow kisasszonyt pedig nyugtatta, ettől még nem kell megijedni, hogy a kislány fantáziái. Az ilyen élénk természetű gyermekből néha egy ártalmatlan náthaláz is kiválthat ilyesmit.

Úgy látszott, Raimar kisasszonynak igaza lesz. Dél körül Lilli elaludt, s a láza is csillapult. Güssow kisasszony megkönnyebbülten fellelegzett. Amikor Ilse benézett, hogy a kislány hogylétéről érdeklődjék, azt a megnyugtató választ kapta, hogy Lilli alszik, és úgy látszik, javul az állapota.

Ám a javulás hiú reménynek bizonyult. Míg a nagylányok vidáman és lelkesen készülődtek a mulatságra, a kis betegnek újra magasra szökött a láza. Güssow kisasszony egy percre sem mozdult el az ágya mellől, és határozottan kijelentette, hogy ott is marad, ameddig csak szükség van rá. Az igazgatónő kívánságára egyelőre titokban tartották a kedvezőtlen fordulatot, ne zavarja semmi a növendékek örömét.

Így aztán a fiatal tanárnő egyedül maradt a beteggel. Odalentről nyugtalan lábdobogás hallatszott fel, aztán vidám nevetgélés, s végül beszűrődtek a szobába a polonéz felcsendülő hangjai. Megkezdődött a bál.

– Ilse, gyere ide! – susogta ekkor a kis beteg. – Gyere Ilse, majd én bekísérlek a terembe! – Felült az ágyban, s minden erejét összeszedve föl akart állni.

Güssow kisasszony a láztól égő gyermek vállára tette a karját, próbálta visszafektetni, de Lilli ellökte:

– Menj innen! Nem te vagy Ilse! Neked nincs olyan szép ruhád! Ilse jöjjön ide! – kiáltotta, s tágra nyílt szemmel, riadtan nézett az ápolójára.

– Ha jól viselkedsz, idehívom Ilsét! – mondta Güssow kisasszony reszkető hangon. – Légy nyugodt, kicsim, feküdj le szépen! – és gyengéd erőszakkal visszafektette a párnájára.

A csengő zsinórja után nyúlt, és megrántotta, kisvártatva az ajtóban felbukkant a szakácsnő feje. Egyedül ő hallotta a csengetést, a személyzet többi tagja a vendégek körül szorgoskodott.

– Gyorsan hívd ide Ilse kisasszonyt – rendelkezett a nevelőnő félig suttogva –, aztán menj el az orvosért! A gyerek

nagyon beteg. De vigyázz, Barbara, ne kelts föltűnést! Senkinek sem szabad megtudnia, hogy baj van!

– És ha Raimar kisasszony kérdezi? Neki csak megmondhatom?

– Nem fog kérdezősködni, ha okosan intézed a dolgot. Siess, nagyon kérek!

A véletlen a szakácsnő kezére játszott, éppen amikor a bálterem bejáratához ért, akkor lépett ki az ajtón Ilse és Nellie kart karba fűzve, mosolyogva, kipirult arccal.

A szakácsnő titokzatosan csippentett a szemével.

– Ilse kisasszony, szíveskedjék azonnal Güssow kisasszonyhoz fáradni!

– Csak nem történt valami baj? – kérdezte egyszerre a két lány.

– Történni éppen nem történt, csak beteg a kis Lilli, most megyek a doktorért. De ne tudja meg senki! Ne féljenek, kisasszonykáim, nem olyan nagy a baj! – nyugtatta őket, látván, mennyire megrémültek. – A kisgyereknél gyorsan megy az ilyesmi, beteg lesz, meggyógyul, Isten tudja, mitől. Na szaladok, hívom az orvost.

Ilse fölfelé indult a betegszobába.

– Várj, Ilse, én is veled megyek! – ajánlkozott Nellie, de Ilse nem engedte.

– Menj csak vissza a terembe, különben feltűnne, hogy mind a ketten elmaradunk. Fölmegyek egyedül, de gyorsan visszajövök, és beszámolok.

Bánatosan nézett Nellie a barátnője után, aztán visszament a gyertyafénytől ragyogó táncterembe. Csupa gondtalan, vidám

arcot látott maga körül, csak az ő szíve volt nehéz. Olyannyira, hogy a szeméből kibuggyantak a könnyek. Nehogy valaki észrevegye, az ablakmélyedésbe húzódott, és kinézett a sötét kertbe.

Valaki azért mégis észrevette. Doktor Althoff. Láta, milyen komoly, szomorú tekintettel lépett be a terembe, s hogy nyomban félrehúzódik. Odalépett hát hozzá:

– Miért keresi a magányt, Nellie kisasszony? Talán gondjai vannak? – kérdezte kedvesen.

– Ó, doktor úr, annyira félős vagyok a kis Lilli miatt. Ilsét hívta magához. Barbara most megy az orvosért – és riadt, szomorú tekintetét a fiatal tanárra emelte.

Althoff doktor még soha nem érezte Nellie-t ennyire vonzónak. Egész este figyelte őt, s a szőke loknis, huncut mosolyú teremtés a világoskék ruhájában nagyon tetszett neki. Ezt a mostanáig ismeretlen, könnyes szemű, melegszívű, kis barátnőjéért aggódó fiatal lányt azonban még elbűvölőbbnek találta.

– Nyugodjék meg, Nellie, kedves – próbálta vigasztalni. – Azonnal fölmegyek a betegszobába, és beszámolok magának, hogy van a kis Lilli.

Amikor halk kopogás után benyitott, megható látvány tárult elé. Ilse az ágy mellett térdelt, fejét a beteg feje mellé hajtva, olyan szorosan, hogy barna fürtjei összekeveredtek a gyermek hosszú, aranyszőke hajával.

Güssow kisasszony éppen cserélte a jeges borogatást a beteg láztól forró homlokán.

Althoff doktor semmit sem kérdezett, egy pillantást vetett a kis Lillire, s már mindent tudott.

A kislány görcsösen ölelte Ilse nyakát, s amikor barátnője föl akart állni, még inkább kapaszkodott belé.

– Ne menj el, Ilse! Maradj itt! – szakadtak ki belőle a szavak. – Te vagy a legszebb, gyere, táncolj velem! – Aztán fantáziái kezdett. Mintha karácsony este volna. – Édes Jézuska, milyen szép aranyruhád van, és aranykorona a fejedben! Hogy csillog! Ugye, játszani akarsz velem? Várj csak, mindjárt jövök! Vigyél magaddal! – és a heves kitörés után kimerültén visszahanyatlott a párnára.

Ilse megdermedt rémületében. Eddigi életében azt sem tudta, mi a betegség, s most szinte megbénult a tehetetlenségtől, a fájdalomtól. Átölelte Güssow kisasszonyt, és halálsápadtra vált az arca.

Althoff doktor a karját nyújtotta felé.

– Jöjjön, Ilse, jobb lesz, ha visszakísérem a táncterembe.

Ilse azonban megrázta a fejét.

– Itt maradok – mondta halkán, de határozottan.

Rövid idő múltán – a várakozók ezt is egy örökkévalóságnak érezték – megérkezett az orvos. Gyors pillantást vetett a betegre, és megdöbbsent. Mivé lett a tegnap még olyan életteli, gyönyörű gyermek? Telt arcocskája beesett, nagy, fekete szeme óriásira tágulva a semmibe bámult. A csuklója után nyúlt, hogy megtapintsa a pulzusát. Lilli észre sem vette.

Az orvos valamilyen port szórt egy pohárba, fölengedte vízzel, megkeverte és a beteg felé nyújtotta. De hiába próbálkozott Güssow kisasszony, nem tudta rávenni a kislányt,

hogy lenyeljen akár egy kanálkányit is. Csak Ilse szelíd rábeszelésére volt hajlandó kinyitni a száját. Miután megitta az orvosságot, kissé megnyugodott, és félálomba szenderült.

– Hol laknak a gyermek szülei? – érdeklődött az orvos. – Azt javaslom, hogy mihamarabb értesítsék őket. Nagyon veszélyes agyhártyagyulladásal állunk szemben. Mindenre fel kell készülni.

– Csak az édesanyja él – felelte Althoff doktor, és felajánlotta, hogy táviratozik neki. Számításai szerint másnap estére ide tud érni Bécsből.

Mielőtt elment, benézett a táncterembe, hogy tudassa az igazgatónővel az orvos rendelkezéseit. Nellie, aki éppen táncolt, s nem léphetett ki a sorból, kérdő pillantást vetett rá. A két tekintet csak egy villanásnyira találkozott, de Nellie ennyiből is megértette: nem sok jó várható. Ó, csak vége lenne már a táncnak, hogy megkérdezhetné! De a tanár úr nem várta ki a tánc végét, hanem újra távozott, kínzó kétségek közt hagyva Nellie-t. Talán rosszabbodott Lilli állapota?

Az igazgatónő nyugodt arca nem adott választ a kérdésére. Ugyanaz a barátságos mosoly játszott a szája körül, s változatlan hangnemben beszélgetett a vendégeivel. Pedig Raimar kisasszony a lelke mélyéig föl volt kavarva, csak művészi tökélyre tett szert az önuralom gyakorlásában. Miért is keserítené meg a vidám társaság estéjét? Miért keltene zavart és riadalmat? Csekély negyedóra még, és úgymint vége a bálnak, a lányok aludni mennek, nem kell föltétlenül tudomást szereznüök a kis beteg állapotáról. Ha rosszabbra fordul a helyzet, ráérnek megtudni másnap reggel is.

A betegszobában senki sem gondolt az alvásra. Gyászos volt a hangulat. Igaz, Lilli már nem beszélt félre, de csak feküdt, öntudatlanul, a láza pedig egyre magasabbra emelkedett. Amikor az igazgatónő belépett, az orvos fölállt, és közölte vele, mitől tart. Ilse csendben sírdogált, nem tudott uralkodni magán.

– Menj, Ilse, feküdj le szépen! – mondta Raimar kisasszony meleg hangon. – Nem maradhatsz itt tovább.

Az orvos is energikusan helyeselt. S bármilyen rimánkodó tekintettel kérlelte is Ilse, az igazgatónő hajlíthatatlan maradt.

– Tudom, hogy jó a szíved – mondta szokatlanul lágyan –, de nem teljesíthetem a kívánságodat. Ha tovább maradsz, az neked is árthat. Szegény kicsikén pedig úgysem tudsz segíteni, látod, föl sem ismer bennünket!

Ilse, mielőtt kiment volna a szobából, még egyszer odalépett Lilli ágyához, halkán, tétován. Reszketve megfogta a forró kis kezét, és hosszú pillantással elbúcsúzott a kedves arctól. Tudta, hogy örökre szól a búcsú. Aztán kisietett, zsebkendőjét a szájára szorítva, nehogy kitörjön belőle a hangos zokogás.

Odakinn Nellie várt rá. Észrevétlen követte az igazgatónőt, s azóta türelmesen álldogált az ajtó előtt. Ilse a nyakába borult, s Nellie föltámogatta a szobába vigasztalhatatlan barátnőjét. Ott aztán Ilse végigzuhant az ágyon, párnáiba temette arcát, és rázta a zokogás.

– Olyan nagyon beteg? – kérdezte Nellie.

– Meg fog halni! – csukladozta Ilse magánkívül a fájdalomtól.

Nellie elsápadt, heves remegés rázta a testét, de szólni nem tudott. Nem szokott hozzá, hogy kimutassa a fájdalmát, nem tudott hangosan sírni, mint Ilse. De nem is először találkozott a

szenvedéssel. Fiatal életében volt rá módja elég, hogy megtanulja, mi az igazi fájdalom. Ha csak szeretett édesapja korai halálára gondolt – azt is túl kellett élni valahogy. Csendben odaült barátnője ágyának szélére, és megfogta a kezét.

– Gyere, ülj fel szépen – szólt hozzá nagyon bizonytalan hangon. – Te is megbetegíted magad, ha ennyire sírsz. És ha halálra sírod magad, akkor se tudsz segíteni. Ha egyszer a Jóisten azt mondja: hozzám akarom venni ez a kicsi angyal, mit tehetünk? Ó, Ilse, édesem, nem is olyan nagyon szörnyű, ha egy kisgyermek meghal, ki tudja, mennyi szomorúság várna rá. Én például boldog lennék, ha a Jóisten kicsi koromban magához vesz. Néha jobb meghalni, mint élni.

Amit mondott, igazán nem volt vigasztaló. Valamennyire mégis megnyugtatta Ilsét. Felült az ágyon, és nagy szeretettel szorosán átölelte Nellie-t. A két leány talán ebben a szomorú pillanatban kötött egész életre szóló, mély barátságot.

A vidám báli estét szomorú vasárnap követte. Amikor a zsibongó ifjú had, még mindig az elmúlt események izgalmától fűtve, a reggeli kávéhoz gyülekezett, megjelent közöttük Güssow kisasszony, s belépésére nyomban elült a vidám zsvivaj, sápadt arca, kisírt szeme nem sok jót ígért.

Ilse és Nellie rögtön mellette termettek, amúgy sem ragadt rájuk az általános jókedv.

– Jobban van? – kérdezte Ilse reménykedve, bár sejtette, mi lesz a válasz.

Güssow kisasszony szeme megtelt könnyel.

– Nincs jobban. Sajnos. Válságosra fordult az állapota. Annyira, hogy fel kell készülnünk a legrosszabbra is. Azért mondom el nektek, hogy ne érjen váratlanul, ha... – itt elcsuklott a hangja, elnémították a könnyek.

A bejelentést pár pillanatnyi némaság követte. Aztán, amikor Ilse felzokogott, a többiekből is kitört a sírás. Mindenki a kedves kisleányra gondolt, akit nem láthatnak soha többé.

A fiatal tanárnő kisietett, Ilse követte.

– Engedje meg, hogy bemenjek hozzá! – kérlelte összetett kézzel. – Nagyon kérem! Még egyszer, utoljára!

Güssow kisasszony nem teljesítette a kérést. Nem akarta, hogy az érzékeny lelkű lány olyan állapotban lássa a gyermeket, amilyenné egyetlen éjszaka lett. Jobb, ha úgy marad meg az emlékezetében, amilyenek régen ismerte.

– Értsd meg, nem lehet! – mondta, végigsimítva Ilse haján, és belépett a betegszobába, ahonnan éjfél óta egy percre sem távozott Raimar kisasszony.

Amikor Ilse visszaért az ebédlőbe, Miss Lead, az angoltanárnő már menetkészen várakozott. Templomhoz öltözve, imádságoskönyvvel a kezében. Siettette a lányokat, ideje indulni.

– Ma nem tudok templomba menni, Miss Lead – mondta Orla, aki szokásától eltérően most átadta magát az érzéseinek, és keservesen sírt. – Egyszerűen képtelen vagyok rá.

– Én sem! Én sem! – csatlakoztak a többiek. Még a mindig példászerűen viselkedő Rosi is elnézést kért, de inkább otthon maradna. Túlságosan zaklatottnak érzi magát.

– Nem értelek benneteket – méltatlankodott az angoltanárnő egyik lányról a másikra emelve a tekintetét. – Hát nem éppen az Isten háza a legalkalmasabb hely arra, hogy lecsillapítsa a felzaklatott lelket? Én elmegyek, és imádkozni fogok az Úrhoz, hogy tartsa meg a szegény, beteg gyermeket az élők sorában.

Elindult, és az angol növendékek követték. Csak Nellie maradt az intézetben. Nem mintha kevésbé lett volna vallásos honfitársnőinél, csak nem volt képes elhagyni az intézet épületét ebben a válságos órában. „Én is imádkozni szeretnék” – mondta magában, és visszavonult a szobájába. Behúzódott egy meghitt sarokba, letérdelt, és mély hittel, őszintén kérte Istent, hogy gyógyítsa meg a kis Lillit.

Úgy látszik azonban, másképp volt megírva. Estére járt, amikor Raimar kisasszony egy mozdulattal hirtelen kitérte a betegszoba ablakát. A gyermek meghalt. A kis halott békésen aludni látszott, az elmúlt napok görcseit mintha letörölték volna arcáról, kissé nyitott ajkán derűs mosoly.

A két tanárnő összekulcsolt kézzel állt az ágya mellett, és nem tudták levenni róla a szemüket.

– Szegény kicsim, ilyen korán kellett meghalnod, távol idegenben – törte meg Güssow kisasszony sóhajtva a csöndet.

– Nálunk boldognak érezte magát, és otthonra talált – vetette ellen Raimar kisasszony, mélyen meghatódva. – Az igazi otthona volt már idegen a számára. Még az édesanyját sem hiányolta soha.

A lányokat nagyon felkavarta a szomorú hír. Különösen Ilsét, aki szenvedni éppolyan hevesen tudott, mint örülni. Úgy érezte, belepusztul a fájdalomba. Soha életében nem volt olyan

boldogtalan, mint a Lilli halálát követő éjszakán, még akkor sem, amikor elhagyatottan állt az intézet kapuja előtt, s egyre távolodott a konflis, egyre messzebb vitte tőle imádott édesapját.

A kis Lillit eltemették. Hóvirágok és ibolyák alatt volt a nyughelye. Mindenki őszintén meggyászolta, aki csak ismerte. Az általános gyászban némi fájdalmas csodálkozással vették tudomásul a kislány édesanyjának távolmaradását.

A gyermek halálának napján távirat jött tőle, amelyben bejelentette, hogy csak kedden este tud jönni. Előbb lehetetlen, mivel hétfőn premierje van. Amikor közölték vele a kislánya halálhírét, heves szemrehányásokkal teli, hosszú levélben válaszolt, de személyesen nem jött el. Méregdrága virágcsokrot küldött, és megkérte az igazgatónőt, rendeljen a sírra egy márványból faragott angyalkát, a sírkőre pedig az legyen írva: *Drága gyermek, imádkozz értem!*

– Az én mamám biztosan eljönne, ha tudná, hogy halálos beteg vagyok – jegyezte meg Ilse, amikor felolvasta Nellie-nek az Anne asszonytól érkezett kedves, vigasztaló hangú levelet.

– Ó, biztosan, ő a világ legvégéről is eljönne hozzád! – helyeselt élénken Nellie.

– Pedig még csak nem is az igazi anyám – tűnődött Ilse. – Ó, Nellie, milyen rossz voltam hozzá! Mit gondolsz, meg fog nekem bocsátani valaha?

– Ezen tényleg ne törd magad! Őneki olyan jó a szíve, nincsen benne egy icipici haragosság se. Ő mindent megbocsát.

Különben is, akkor még egy nevetlen, butácska baby voltál, most meg vagy egy okos ifjú hölgy.

– Tényleg így gondolod?

– Így bizony. És azt is gondolom, hogy írd neki egy hosszú levél, és kérj tőle bocsánat.

Ilse egy percig habozott.

– Azt hiszem, igazad van – mondta aztán határozottan. – Még ma írok neki. Ennyivel tartozom. Csak válaszolna rá minél előbb! Addig úgyse lesz nyugalmam.

Múltak a napok, de nem jött válasz. Elmúlt egy hét. Ilse nyugtalan volt, nem találta a helyét. Egyetlen bizalmasa, Nellie csillapította:

– Egy hét nem a világ, csak azért hiszel úgy, mert mindig rá gondolsz. Fogadok, hogy még ma kapni fogol egy szép, hosszú levél. Érzem!

És tényleg. Nellie sejtése, holott nem gondolta túl komolyan – bevált. Megjött a várva, várt levél.

– Gyere be a szobámba, Ilse, valami hírem van a számodra! – Ezekkel a szavakkal fogadta Ilset Raimar kisasszony, mikor megjött a templomból. – Épp most kaptam levelet az édesapádtól, amelyben arra kér, közöljek veled egy igen örvendetes újságot. Nem is sejtetted, mi lehet az?

– Nem. – Ilse várakozásteli pillantással fürkészte az igazgatónő arcát.

– Kisöcséd született! Tessék, olvasd el, édesapád neked külön is megírta.

De Ilse e pillanatban képtelen volt olvasni. Minden vér az arcába szaladt, a szeme is elhomályosult. S ahelyett, hogy

illendően válaszolt volna, Raimar kisasszony nyakába borult, és összevissza csókolta. Aztán egy kicsit elszégyellte magát. Hogy feledkezhetett meg ennyire a tiszteletről? Hogy jutott eszébe megölelni az igazgatónőt!

– Elnézést kérek – mondta zavartan, és hátrált néhány lépést.

Raimar kisasszony azonban félbeszakította, s most ő lépett közelebb, hogy keblére szorítsa Ilsét.

– Hadd öleljelek meg én is, gyermekem – szólt meleg hangon –, és hadd legyenek én az első, aki tiszta szívből gratulál!

Anne asszony levele rövid volt, és több nappal korábbi dátumú. A késelemben édesapja volt a hibás, aki hozzá akart írni néhány sort, de nem tudott időt szakítani rá.

– Először a mamád levelét olvasd – tanácsolta Nellie, miután Ilse hangosan ujjongva berobbant a szobába. – Majd aztán beszélünk a babyról.

Ilse elővette a levelet.

Drága Kislányom!

A legutóbbi leveled kimondhatatlanul boldoggá tett. Alig várom a pillanatot, amikor megölelhetlek, adhatok neked egy szívből jövő pusztit, és személyesen is megmondhatom, hogy sohasem haragudtam rád. Mindig is éreztem, hogy az én önfejtű, akaratos leánykám meg fogja találni a hozzám vezető utat. Ami pedig elmúlt, azon ne emészd magad. Volt-nincs, elfújta a szél. Inkább gondold a jövőre, amikor végre együtt leszünk, és színezd ki magadban ezt a képet olyan szépre, amilyen csak a fantáziádból telik. Sokszor csókollak. Nagyon-nagyon szerető

Mamád

Édesapja csak néhány röpke sort írt:

Hurrá! Gyönyörű fiunk van! Mennyire szeretném most mindjárt megmutatni neked! Egyébként rád hasonlít, ugyanolyan huncut a szeme. Holnap majd többet írok.

– Istenem, de szeretnék otthon lenni! – sóhajtotta Ilse félig sírva, félig nevetve. – Hogy láthassam őket, apát, anyát, és a kistestvéreimet! – S magához szorította Nellie-t, majd amikor feltűnt Güssow kisasszony, neki is a nyakába borult. Legszívesebben átölelte volna az egész világot.

Délután, az első boldogsághullám csillapodtával gondolatai visszatértek a szegény kis Lillihez. Hogy is feledkezhetett meg róla!

– Gyere, Nellie – mondta halkán –, szedjünk egy csokor ibolyát Lilli sírjára. Hadd legyen rajta mindig friss virág!

Teltek-múltak a napok, közeledett a húsvét. Lezajlottak a vizsgák, s a lányok megkapták a bizonyítványt. Ki örült, ki szomorkodott, attól függően, milyen lett az eredmény. Ilse tulajdonképpen elégedett lehetett. Csupán egy tárgyból volt gyenge, minden másból jó előmenetelt tanúsított. Iparkodását, igyekezetét – különösen az utóbbi időben – tanárai dicséretesnek ítélték. Egyedül az angoltanárnő volt más véleményen, ő kitartott korábbi álláspontja mellett, s Ilsét továbbra is kiállhatatlan modorúnak tartotta, s az angol kiejtését is kifogásolta.

– Ne vedd a szívedre, Ilse – vigasztalta Nellie –, egész jól beszélsz te az angolt, és szépen fejtet ki magad. Különben is, vigasztald magad velem! Nézd, mi van ide írva! – és odanyújtotta barátjának a bizonyítványát, amelyben külön megjegyzésként ez állt: „Nellie a német nyelv elsajátításában igen lassan halad.” – Hát nem igazságtalan? Amikor annyira igyekezem megtanulni ezt a dögnehez der-die-dast?

Most Ilse próbálta elvenni a dolog élet. Megígérte, hogy ezután a legkisebb hibát sem hagyja szó nélkül. Nellie viszont azt tervezte, hogy naponta kerek órán át csakis angolul fog beszélni vele.

Raimar kisasszony születésnapját nagy hajcíhóval szokták ünnepelni minden év májusában. A bejáró tanulók és a bentlakók versengtek egymással, ki tud eredetibb ötlettel előrukkolni. Színelőadás, zenei produkciók, szavaltok, élőképek, néha valamennyi együtt. Most is nagy volt a készülődés, noha a hangulatot még mindig megülte a kis Lilli tragikus halála.

– Szívesen lemondanék az egészről – mondta az igazgatónő Güssow kisasszonynak és az angoltanárnőnek –, de a növendékek miatt nem tehetem. Lilli halála óta olyan bánatosak, kedvetlenek, érzékenyek, talán a készülődés felrázza őket. Hiába a gyász és fájdalom, a kedves gyermek halálát sajnos úgysem lehet meg nem történtté tenni.

A két hölgy csatlakozott ehhez a véleményhez, s úgy döntöttek, hogy kézbe veszik a szervezést. Miss Lead egy angol

színdarabot akart betanítani, Güssow kisasszony egy francia vígjáték előadására készült.

Miss Lead kizárólag a bejárókból válogatta össze a szereplőgárdát, Güssow kisasszony a bentlakókból. A végleges szereposztást kisebb-nagyobb csetepaték előzték meg. Flóra, akinek éltes hölgyet kellett volna alakítania, egyáltalán nem volt elégedett a szereppel, azt állította, hogy Rosi sokkal alkalmasabb volna rá. Rosiban azonban a színjátszótehetség szikrája sem volt föllelhető, és nem is lehetett volna rábírní, hogy részt vegyen egy ilyesféle komédiában. Ráadásul franciából is sokkal gyengébb volt Flóránál.

Güssow kisasszony nem sokat teketóriázott.

– Ahogy akarod, Flóra – mondta –, ha nem vállalod el ezt az egyébként nagyon hálás szerepet, majd találunk valakit a bejárók közül. Te pedig akkor csak néző leszel.

Ez Flórának még kevésbé lett volna az ínyére. Némi habozás után végül is elvállalta az öregasszony szerepét, bár – mint mondta – minden önuralmát latba kellett vetni hozzá. Ilse és Melanie alakították a két lányát, s a figura nagyszerűen illett az egyéniségükhöz: Melanie játszotta a hiú, cicomázkodó leányt, Ilse az ellentétpárját. Féktelen vadócot, durcás fruskát, akit gyengekező mamája nem tud kordában tartani. Egyszer aztán megjelenik egy fiatalember, távoli rokon, aki érdeklődni kezd a kis vadóc iránt, és ha kell, gyengédséggel, ha kell, szelíd erőszakkal megtöri az ellenállását. A végén persze eljegyzik egymást.

– Orla, te játszhatnád az unokabáty szerepét – javasolta a tanárnő.

– Orla? – képedt el Ilse. – Hogy játszhatna Orla fiút?

Ártatlan kérdése az ifjú hölgyek körében valóságos vihart kavart. Egymást túlkiabálva magyarázták a tapasztalatlan Ilsének:

– Hát nem tudod, mi a szokás nálunk? – kérdezte Orla.

– Fiúkkal nem szabad színházasdit játszani – jegyezte meg gúnyosan Flora. – Ők az iskolában nemkívánatos személyek.

– Jaj, de naiv vagy, Ilse! – méltatlankodott Melanie. – Éppen az a dühítő az egészben, hogy lányok játsszák a fiús szerepeket is. Tiszta unalom!

– Még hogy fiúk! Nevetnem kell! – mondta Annemarie, és tényleg nevetett.

– Ha fiúk játszanák a férfiszerepeket, akkor én lennék az egyik lány – ábrándozott Grete. – De így...

– De így te leszel a parasztlegény – szakította félbe Güssow kisasszony. – Most pedig csendet kérek, tisztelt hölgyeim – Raimar kisasszony rendelkezéseinek mindig megvan az oka. Az iménti viselkedésetek is azt bizonyítja, hogy túlságosan is éretlenek vagytok még, semhogy ezt az indokot megértenétek. Most pedig rajta, másoljátok le a szerepeket! Holnap olvasópróbát tartunk!

A mindennapos próbák valóban elűzték a lehangoltságot, és földerítették a kedélyeket. Különösen Ilse talált sok örömet a számára eleddig ismeretlen színpadi művészetben. Kezdeti elfogódottsága hamar fölengedett, Güssow kisasszony legnagyobb elégedettségére, aki néha nem tudta elfojtani a nevetést Ilse eredeti, önfeledt játéka láttán.

A főpróbán mindenki jelmezben vett részt, hogy megszokják önmaguk és egymás elmaszkírozott külsejét. Az intézkedés bölcsnek bizonyult, mert amikor beöltözve egymásra és a tükörbe néztek, alig bírtak megszólalni a nevetéstől.

Flórát parókában, csipkefőkötősen, lornyonnal az orrán alig lehetett megismerni. Az elegáns, fekete uszályos ruhában magasabbnak is látszott, mint a valóság. Egyébként időközben kibékült a szerepével, és Güssow kisasszony dicséreteitől szárnyakat kapva, arra a felismerésre jutott, hogy a valódi hivatása voltaképpen a színjátszás. S éjjel-nappal a világot jelentő deszkákról álmodozott. Végére is akár költő lesz, akár színésznő, mindenképpen ragyogó karrier vár rá.

Orla vadászöltönyében, zöld posztókalapját kackiásan félrecepva egész helyre legény lett, még az ajka fölé festett bajuszka is jól állt neki.

– Irtó jól nézel ki – mondta Melanie, miközben gyönyörködve szemlélte karimás csizmáját.

– Mindig így kéne járnod! – tódította Flóra, látszólag egész komolyan, de persze kinevették.

Grete olyan parasztfiú volt, amilyenek meg volt írva: tagbaszakadt, pimasz és nagyhangú. Melanie istenien érezte magát a kacér és elegáns kosztümben, amit kiválasztott. Elvezettel billegett és tollászkodott a tükör előtt.

Hát Ilse? Ő jelent meg utolsónak, s belépője olyan fergeteges kacajt váltott ki, hogy Güssow kisasszony alig bírt rendet teremteni. Nem csoda, hiszen ő is nevetett.

– Hogy nézel ki, te lány?! Gyere közelebb, hadd lássalak! Tényleg ebben a maskarában akarsz fellépni? Na nem, ez azért

túlzás. Egy kicsit mégiscsak szépítenünk kell rajtad. Úgy látszik, csakugyan nincs benned semmi hiúság, különben magadtól is rájöttél volna.

– Hadd maradjak így! – kérlelte Ilse, aki boldog volt, hogy fölvehette régi kék ingruháját, igaz, azóta egészen kinőtte és kihízta, de ez csak fokozta a komikus hatást.

– Nem, azért így nem maradhatsz! Úgy festesz, mint egy koldusasszony. A ruhaujjat meg kell varrni, ezt az ócska övét szebbre cseréljük, a nyakadba valami matrózgallért tűzünk, és ezt a rémes csizmát fényesre tisztítjuk. Akkor elmegy valahogy. – Látva Ilse elkámpicsorodott képét, hozzátette: – Túlzásokba azért nem szabad esnünk, mértéket kell tartanunk. És a hajadat se borzold ennyire a szemedbe, hiszen ki se látsz alóla! Ne felejtsd el, hogy mégiscsak egy bárónő leánya vagy! Az öltözéked lehet kissé elhanyagolt, de rongyos azért nem!

– Nem kezdhetnénk végre? – türelmetlenkedett Miss Lead, aki a szereplőivel már készenlétben állt, s aki a hosszadalmas kosztümpróbát teljesen fölöslegesnek találta, mivelhogy szerinte az egész produkcióban egy a lényeg, hogy a lányok minél jobban elsajátítsák az idegen nyelvet, és tökéletesítsék kiejtésüket. Nem is túrt se gesztust, se mimikát, ha valamelyik szereplője ilyesmire vetemedett, tüstént leintette: „Nyugalom, nyugalom! Inkább a szövegformálásra ügyelj!” A francia darabot rémesnek találta* és le is akarta beszélni Güssow kisasszonyt a bemutatásáról.

– Már megbocsásson, kedvesem, de hát ez szerelmes történet! Megbotránkozást fog kelteni.

Güssow kisasszony mosolyogva próbálta meggyőzni, hogy a szereplők már nem kisgyerekek, hanem nagylányok, és

különben is, a szerelmi szál mondhatni mellékes, a lényeg egy akaratos teremtés meg-javulása.

Miss Lead rosszállóan csóválta a fejét, nem volt meggyőzve.

– És különben is, Ilse el fogja rontani magának az egész előadást. Nézze csak, hogyan játszik. Nincs benne se báj, se kellem. A mozgása is nyegle, hányaveti. Úgy dübörög, hogy beszakad alatta a színpad!

Hiába, az angoltanárnő előítéleteit nem lehetett megmásítani. Ilse továbbra is szálla volt a szemében.

Miss Lead azonban tévedett. Másnap este minden várakozáson felül sikerült. Az ünnepséget prológ vezette be, szépen rímbe szedve, egy végzős növendék adta elő, igen jól, méltán aratott tetszést vele. Csupán Flóra jegyezte meg kritikusan a kulisszák mögött:

– Nincsen benne se lendület, se poézis, se tehetség.

Az angol darab simán lement, minden fennakadás nélkül. Igaz, kicsit lapos volt és unalmas, s a jelenlévők, ha őszinték akartak lenni önmagukhoz, ezt valamennyien elismerték, de azért a bemutató végén nem fukarkodtak a tetszésnyilvánítással. Visszatapsolták a szereplőket, s amikor a bársonyfüggöny fölemelkedett, s a lányok még egyszer meghajoltak, Miss Lead ragyogott a büszkeségtől.

– Very well! Very, very well! – mondta. – Jól van, lányok, jól csináltátok!

Ezután élőképek következtek, majd zeneszámok, s a francia vígjáték zárta az ünnepélyt.

– Tényleg ki akarnak állni vele? – fordult az angoltanárnő Güssow kisasszonyhoz. – Nem riasztja vissza a mi sikerünk?

Fogadja meg a tanácsomat, és lépjen vissza! Még nem késő. Majd csak találunk valami kifogást.

Miss Lead huhogása ellenére a francia darab előadása megkezdődött, s az angoltanárnőnek meglepetten kellett tapasztalnia, hogy sokkal nagyobb sikert arat, mint az angol. A társaság remekül szórakozott, és nem győzött nevetni. Ilse kétszer is nyílt színi tapsot kapott, annyira tetszett a közönségnek természetes, humorteli játéka.

Monsieur Michael vörösre tapsolta a tenyerét.

– Bájos leányka! Büszke vagyok rá! És úgy beszél franciául, akár egy igazi parisienne! – lelkesedett Althoff doktornak.

– Csak önmagát adja – mondott ellent Althoff tanár úr. – De bevallom, én sem gondoltam, hogy a kis vadóban ennyi báj van.

Egy kis kárörvendő elégtételt azért Miss Lead is bezsebelhetett. Ilse ugyanis elrontotta a szerelmi jelenetet. Amikor Orla át akarta ölelni a derekát, kipukkant belőle a nevetés.

– Milyen kár! – mondta sajnálkozva Nellie. – Pedig olyan helyes volt, és olyan jól csinálta! Erre elrontja a vége!

Doktor Althoff, aki véletlenül ott állt mellette, meghallotta.

– Ne bánja, Nellie kisasszony, így is ő az est hőse – mondta, és leült egy Nellie melletti székre. – De hát maga miért nem szerepelt, miért csak nézi az előadást? Biztosan jó színésznő lenne pedig.

Nellie lesütötte a szemét.

– Ó, a tanár úr túl jó hozzám – mondta megilletődötten –, de hát én nem bírok játszani, nincs hozzám talentum.

– Egy kísérletet azért tehetett volna. Nézze csak meg Ilsét! Ki hinné, hogy ilyen jó komika rejtőzik benne?

– Ugye, jó? – lelkesedett Nellie. – Olyan aranyos, én egész el vagyok bűvölve.

– Persze, persze – hagyta rá Althoff doktor kissé szórakozottan, majd hirtelen témát váltott. – De honnan van ez a gyönyörű ibolya? – A Nellie kezében lévő csokorra utalt. – Csodálatos az illata. Tudja, nagyon szeretem az ibolyát.

Ezt hallván, Nellie vakmerő tette szánta el magát.

– Tessék, fogadja el, szívesen odaadom – mondta fülig pirulva. – Nagy örömet csinál velem!

– Az egyszet nem – mosolygott a fiatal tanár, és kihúzott néhány szálat a csokorból –, ennyi elég lesz. Fogadja hálámat érte. – Ezzel fölállt és elköszönt.

Nellie csillogó szemmel nézett utána, még látta, hogy az ibolyát a gomblyukába tűzi.

– Micsoda helytelen viselkedés! – sziszegte Miss Lead, aki mögötte ült. – Minden szót hallottam. Nem szégyelled magad, virágot kínálsz fel egy férfinak?!

Az angoltanárnő éles megjegyzésére Nellie a hetedik mennyországból visszahuppant a földre. Röpké boldogságát mintha elfújták volna.

– Rosszul csináltam valamit? – kérdezte elbátortalanodva. – Ügyetlen voltam? A doktor úr neveletlen fog engem tartani?

– Mindenesetre meglesz rólad a véleménye – felelte Miss Lead könyörtelenül. – Illetlennek fog tartani, vagy ami még rosszabb, tolakodónak.

– Jaj, nem! Azt nem lehet, hogy ilyen kegyetlent gondoljon a tanítványáról!

– Biztos vagy benne? – gyötörte tovább az angoltanár. – Nem vagy már kisgyerek, akinek az ember elnézi az ilyen ügyetlenséget; egy felnőtt leány nem követheti vakon az érzéseit.

– Megkérem, hogy adja vissza a virágot – suttogta Nellie szégyenkezve.

– Azt nem teheted, ha nem akarsz hibát hibára halmozni. Inkább hallgass, és máskor ne feledkezz meg magadról! Egy jövődő nevelőnőnek minden szavát, minden tekintetét és főként minden cselekedetét mérlegelnie kell. Ezt jól jegyezd meg!

Nellie megszégyenülten sütötte le a szemét. Vidám hangulata és az egész ünnepség öröme odalett. Egész este csöndes, szótlán maradt, s ha Althoff doktor föltűnt a közelében, igyekezett kitérni előle. Nem tudott volna a szemébe nézni. Miss Leadnek sikerült tönkretennie eddigi derűs elfogulatlanságát.

S amikor a születésnap ünnep véget ért, s a két barátnő kettesben maradt a szobában, Nellie szokása ellenére még sokáig üldögélt az ágya szélén szótlánul.

– Olyan csöndes vagy ma este – jegyezte meg Ilse. – Valami baj van?

– Ó semmi, semmi! – vágta rá Nellie, és gyorsan bebújt az ágyba. Először fordult elő, hogy elhallgatott valamit szívbéli barátnője előtt. Nem akarta beavatni őt legszemélyesebb érzéseibe, gondjaiba. – Igazán, nincs semmi baj! – mondta. Csak azt tudná, mitől ver a szíve olyan nagyon!

Az orgona meg a gyöngyvirág már elnyílt, a rózsa azonban éppen bontogatta illatos szirmait. Egy vacsora után Nellie és Ilse éppen kint sétálgattak a kertben, mélyeket szippantottak a fűszeres levegőből, egyszer csak a csalogány hangjára lettek figyelmesek.

– Jaj, de édes! Gyere, üljünk le! – ajánlotta Nellie.

A csodás este, a mélykék égre éppen felkúszó hold, a csalogány éneke valami sejtelmes, eddig nem ismert hangulatba ringatta a fiatal lányokat.

– Ó, Ilse – törte meg Nellie sóhajtva az ünnepélyes csendet –, milyen kevés idő, és te elmész, én meg visszamaradok itt egyedül. Olyan szomorú vagyok, ha erre gondolok!

Erre a fájdalmas gondolatra Ilse szeme is teliszaladt könnyel. De úrrá lett gyöngeségén, inkább vigasztalni próbálta barátnőjét.

– Az még sokára lesz! Tudod, hogy a szüleim kívánságára őszig itt maradok. Még hosszú heteket tölthetünk együtt. Nagy idő az!

Nellie bánatosan csóválta a fejét.

– Ó, nem nagy az, inkább nagyon is kicsi!

– Azt szeretem benned, hogy ha bánatos vagy, akkor is bolondozol – mondta Ilse, átölelve barátnője vállát. – De különben is, nem érdemes már előre keseregni az elválás miatt, amikor tudjuk, hogy nem örökre szól. Hiszen hamarosan úgyis meglátogatsz, nem igaz?

De a vigasztalás ez alkalommal nem keltett visszhangot Nellie szívében, továbbra is borongós maradt a hangulata, és minduntalan kibuggyant a könnye, hiába próbálta visszatartani.

Ilse a vállára hajtotta fejét, és hallgatott. Bánat és öröm viaskodott a lelkében. Már előre örvendezett, hogy viszontláthatja szüleit, és megismerheti az öcsikéjét, s már előre fájt, hogy el kell válnia Nellie-től.

– Hát itt vannak! Gyertek csak! Itt ülnek az orgonabokor alatt! – Grete kiáltása rezzentette föl őket. Észrevétlen került a közelükbe, valami járatlan utacskán, s most ott állt előttük, mintha a földből nőtt volna ki.

Ilse felpattant, és a közeledő lányok felé indult, legyen ideje Nellie-nek letörölgetni a könnyeit.

– Mindenütt kerestünk már benneteket – mondta Orla. – De hát mit csináltok itt?

– Fogadjunk, hogy elmúlt ifjúságukat siratják a sápadt holdfényben – csipkelődött Melanie. – Gyanúsan csillog a szemük. Tényleg sírtatok?

Gretének erről nyomban közelebből is meg kellett győződnie.

– Igen, te sírtál, Nellie, és Ilse is. De hát miért?

– Semmiért! – felelte Nellie, akit bosszantott Grete tapintatlansága.

– Semmiért nem sír az ember! – folytatta a vallatást Grete. – Tessék megmondani, mi bajotok!

– Hagyd már abba a faggatózást! – intette le Flóra. – És ha azt felelik: az ezüstös holdfény, az illatozó rózsák, az elbűvölő nyárest, szerelmek és bánatok szülője, fájdalommal töltötték el szívünket, s könnyeket csaltak a szemünkbe, azzal elégedett leszel? S főképp, megértenéd? Dehogyan értenéd meg, hiszen

semmi érzéked a magasabb szférákhoz, a te világod az alacsony röptű próza!

Flóra szózatától mindenkinek megjött a jókedve. Még Nellie is megfedekezett nagy-nagy bánatáról, s nevetve mondta:

– Ó, Flóra, a te gyöngéd lelked! Köszönet neked, becses költőnő, te megérted bennünket!

– Gyerekek, hagyjátok már abba! Fontos mondanivalóm van! – jelentette be Orla. – Gyerünk a nagy hársfa alá!

– Késő van már, lassan be kell mennünk – vetette ellen Flóra, aki kissé félős volt.

– Ne aggódj, nem lesz semmi gond! – replikázott Orla. – Halljatok csodát: tekintettel a születésnapomra és kitartó könyörgésemre, Raimar kisasszony a kerti séta idejét tíz óráig kegyeskedett meghosszabbítani. Tehát gyerünk a hársfához!

Amint odaértek, Orla föllépett a fatörzshöz támaszkodó kis pad tetejére, összekulcsolta a karját, s tekintetét lassan végigjáratta a lányokon, akik szoros félkörbe fogták, és várakozón néztek rá.

– Kedves barátnőim! – fogott bele a mondandójába, ám ekkor valami reccsent odafönn az ágak közt.

A lányok összerezdültek.

– Mi volt ez? – kérdezte Annemarie. – Talán valaki elbújt a lombok között.

– Vagy megint egy kísértet? – suttozta Melanie.

– Egy olyan lángoló szemű, lobogó hajú? – tódította Nellie, és oldalba bökte Ilsét. – Ó, az volna nagyon szörnyű!

Orla megalégelte.

– Nem szégyellnek magatokat? Döntsétek el végre, hogy félős kisgyerekek vagytok-e, vagy felnőtt lányok! Ha féltek, menjetek szépen alukálni. Gyerekeknek úgysem való, amit mondani akarok. Szóval? Beszélhetek komolyan?

– Igen! Igen! – hangzott a válasz, bár kissé bizonytalanul.

– Akkor hát figyeljetelek rám! Azt javaslom, hogy itt, ezen a helyen, kedves hársfánk alatt, lépjünk szövetségre, fogadjunk egymásnak életre szóló barátságot: úgyis nemsokára el kell válnunk egymástól, s ki tudja, hányfelé szór szét bennünket a sors!

– Ki tudja, hányfelé... – visszhangozta Flóra.

– Kérdem hát tőletek: örökre szóljon a búcsúnk? És azt felelem: nem, viszont kell látnunk egymást. Ha eddig összetartottunk, barátságunk ezután sem lehet a végzet martaléka.

– A végzet martaléka... – ismételte Flóra.

– Így hát feleljetek! Akarjátok-e, hogy ebben az ünnepi pillanatban megfogadjuk: mához három évre, július hetedikén tizenegy órakor valamennyien visszatérünk ide, s újra találkozunk itt, az öreg hársfa alatt?

– Akarjuk! – harsogták a lányok elragadtatottan.

– Hajlandók vagytok esküt tenni rá?

Orla felemelte jobb kezét, s a többiek követték. Egyedül Rosi habozott.

– És ha közbejön valami akadály, és mégsem tudunk ideutazni? – vetette ellen a szokott modorában.

– Az akadályoztatás, persze, csak indokolt esetben, fölment az eskü alól – nyugtatta meg Orla. – Ebben az esetben a

távolmaradó köteles hosszú levélben tudósítani bennünket, és részletesen megindokolni az esküszegés okát. Esküdjetek!

Újra magasba emelkedtek a karok, ezúttal Rosié is.

– Akkor tehát örök szövetséget kötöttünk. És mindegyikünk megtartja adott szavát. Hogy ezt sose feledjük, emlékeztetőül kitaláltam valamit. Csináltattam annyi egyszerű kis ezüstgyűrűt, ahányan vagyunk, mindenki húzza a bal keze kisujjára, és viselje halála órájáig.

– Halála órájáig... – suttogta Flóra.

A gyűrű ötletét mindenki elragadónak, mi több, szörnyű jónak találta, és lelkesen elfogadta. Orla leugrott az emelvényről, s a lányok nyomban közrefogták. Melanie nagy jövőt jósolt neki, aki ilyen „ritka elbűvölően” tud beszélni, abból nyilván nagy szónok lesz. Az ünnepélyes, emelkedett hangulatban egymás nyakába borultak, és számtalan fogadalom hangzott el, hogy barátságuk örökké, életük végéig fog tartani.

S hittek is benne, hogy így lesz.

– Orla, nekem is van egy javaslatom – mondta ünnepélyesen Flóra, miközben lassan visszaindultak a ház felé. – Hogyha társnőink közül, akik ma életre szóló fogadalmat tettek, valaki a házasság szent kötelékébe lép, érezze kötelességének, hogy valamennyiünket meghívjon a jeles napra.

– Jó gondolat. Kezet rá!

Körbeálltak, mindenki kinyújtotta a kezét, s a leánykezek a kör közepén egymásba kapcsolódtak. Mindenki megilletődött, csak Ilse kuncogott halkán, olyan komikusnak találta a férjhezmenetel gondolatát.

– Én ugyan sohase nem lépek a házasság szent kötelékébe, de azért kezet adok a meghívásra – mondta Nellie évődve.

– Ilyen komoly dologgal nem szabad viccelődni! – intette komolyan Flóra.

– De hát én nem viccelőd! Hogy kapna férjet egy szegény csúnya angol lány, orrán sok-sok szeplővel?

Ettől aztán oda lett az emelkedett hangulat, és visszatért a megszokott vidámság.

Flóra pedig, a szobájába térve elővette a naplóját, s ezt írta belé:

Micsoda gyönyörű, eseménydús nap! Reszketek, ha csak rá gondolok. Holdfény, rózsailat, hársfa, fülemüledal. Orla beszéde magával ragadó. (Legközelebbi hősömnek Orla lesz a neve.) Barátsági fogadalom, életre szóló szövetség, esküvői ígéretek (ez utóbbi ötlet tőlem). Kezetadtunk rá. Ki lesz vajon közülünk az első menyasszony? Ó, jövőd! Ha föllebenthetném a te fátyolodat...!

Letette a tollat, becsukta a naplót, s besüllyesztette a komódfiók mélyére. Aztán elaludt, s álmában látta önmagát, mirtuszkoszorúsan, fehér esküvői ruhában.

A nyár gyorsan elrepült. Eljött a szeptember elseje. Nellie egész éjjel álmatlanul forgolódott, annyira nyomta a szívét, hogy el kell válnia szeretett barátnőjétől. Amint megvirradt, nem bírta

tovább az ágyban. Fölkapta a pongyoláját, és Ilse ágyának szélére ült.

– Ébren vagy? – kérdezte, látván, hogy barátnője kinyitotta a szemét. – Az jó, akkor van még egy egész óránk, tudunk beszélgetni. Épp most harangozták az ötöt. – Amint észrevette, hogy Ilse szeméből kibuggyanni készülnek a könnyek, oda lett a könnyed, csevegő hang. – Ó, Ilse, milyen magányos leszek, ha lesz üres az ágyad, vagy ha egy idegen arc néz rám vissza abból! Annyira, de annyira szomorú vagyok!

Ilse fölült, és magához szorította Nellie könnyes arcát.

– De hát nemsokára újra látjuk egymást! – próbálta vigasztalni. – Ellátogatsz hozzánk Moosdorfba, és nálunk töltöd az egész telet.

Nellie hitetlenkedve ingatta a fejét.

– Az nem fog menni, nem fogom engedélyt kapni olyan hosszú látogatáshoz. Húsvétkor lejár az időm: itt kell hagyni az internátust. Állásba kell menni, gyerekek tanítani. Addig pedig még nagyon sokat kell nekem tanulni, mondja is Raimar kisasszony minden naponta. Nem fog elengedni.

Ilse szomorúan nézett rá.

– Ha már mindenképpen nevelőnőnek kell lenned, legalább azt ígérd meg, hogy a szünidőket nálunk fogod tölteni Moosdorfban. Az én otthonom a tiéd is, tudod jól.

Az ígéretet kézfogással pecsételték meg.

– Te olyan jó vagy, Ilse; sosem fogom más lányt így megszeretni, mint téged. Ne felejts el soha! Nézzed ezt a gyűrűt, és jusson eszedbe a te Nellie-d, akit egyedül hagytad, nagy magányosságban.

– Nem hagylak egyedül! Itt téged mindenki szeret!

– De ha elmegyek, nem leszek többé a szemük előtt, akkor már egy idegennek fognak tartani!

– Dehogyan fognak! Raimar kisasszony és Güssow kisasszony sosem felejtenek el téged! Annyira szeretnek!

– Igen, tudom, de ők már nincsenek fiatal korban, nem tudnak engem úgy megérteni. Nem lehet velük csinálni egy jó viccet. Emlékszel még az almafa-história?

Ettől aztán felszáradtak Nellie könnyei. Földézték minden apró részletet, a kísértet járást, Miss Leadet a skót kockás plédben, a takaró alól kikandikáló csizmaorrot, amely majdnem elárulta Ilstét, és a kiállott rémületet.

– És mégis szép volt! – szakadt ki a sóhajtás Nellie-ből. – Szeretném még egyszer végigcsinálni az egészet!

– Ha akarod, Moosdorfban csupa mulatságból fölmászunk a legmagasabb fákra. Meg fogod tanulni. Meglátod, milyen jó!

Így fecsegték végig a búcsúzásig még hátralévő időt. A közeli viszontlátás reménye valamelyest csökkentette a válás fájdalmát.

Pár óra múlva Ilse útra készen állt Raimar kisasszony előtt, hogy elköszönjön tőle. Az igazgatónő szeretettel ölelte magához, és mint mindig, most is megtalálta a helyzethez illő meleg búcsúszavakat.

– Nagyon sajnálom, hogy az édesapád nem tudott eljönni érted, és egyedül kell megtenned a hosszú utat. Szívesen beszéltem volna vele személyesen is, így írásban kellett közölnöm vele néhány dolgot. Mennyire elcsodálkozik majd, ha

viszontlát téged! Meg se fogja ismerni a hajdani Ilsét. Emlékszel még, mennyire nem akartál nálunk maradni?

– Ne haragudjon rám, Raimar kisasszony – kérte Ilse könnyes szemmel –, és bocsássa meg, ha gondot okoztam!

– Mindent megbocsátottam, és már rég nem haragszom. Mindnyáján nagyon megszerettünk, és sajnáljuk, hogy meg kell válnunk tőled. Remélem, néha írni fogsz, és tudósítasz róla, hogyan haladsz a zenében és a rajzolásban. Ebben a levélben – és átnyújtott Ilsének egy borítékot – megkértem édesapádat, hogy néhány tárgyból taníttasson tovább, különösen ajánlom, hogy keressen melléd egy jó rajztanárt, mivel a rajzoláshoz kifejezett tehetséged van.

Güssow kisasszony lépett be, és közölte, hogy a kocsi már a kapu előtt áll. Ő és Nellie kísérték ki Ilsét a pályaudvarra.

– Akkor hát ég áldjon, gyermekem! – búcsúzott az igazgatónő. – És ha egyszer elfog a vágy az intézetünk után, gyere vissza hozzánk! Bármikor szívesen látott vendég leszel.

Ilsét körülvették a barátnői, virágcsokrokat nyomtak a kezébe, és könnyes szemmel mondtak búcsút neki.

– Ne felejts el minket! – írdál mihamarabb! – Nagyon megszerettelek! – Ilyen és ehhez hasonló mondattöredékek zajos egyvelege kísérte, amikor fellépett a kocsi lépcsőjére. – És ne feledkezz meg az eskünkről! – súgta fülébe még utoljára Flóra.

– Ez a rengeteg virág terhedre lesz az úton – vélekedett Güssow kisasszony, aki Nellie-vel együtt már fent ült a kocsi ülésén. – Hagyd itt a csokrokat, csak egy-egy szálat tarts meg mindegyikből, elég ha azt viszed magaddal.

Ilse megrázta a fejét, és kérlelőn nézett Güssow kisasszonyra.

– Annyira szeretném mindet elvinni!

– De hát hogyan?

Rosie találta még a villámgyors megoldást. Beszaladt a konyhára, és hozott egy jókora bevásárlókosarat, abba rakosgatták a kazalnyi virágot.

Megindultak a lovak. Még egy utolsó búcsúpillantás, hosszú-hosszú kendőlengetés, és a hely, ahol olyan sok vidám órát töltött, végleg elmaradt Ilse mögött. Hátradőlt az ülésen, és csendben sírdogált.

Amikor a hölgyek kiértek a pályaudvarra, éppen befutott a vonat. Tizenöt percre áll, elegendő ideig, hogy Güssow kisasszony kiválassza Ilse számára a megfelelő kupét.

– Jaj, Ilse, úgy aggódom érted – mondta, s gondterhelt pillantást vetett tanítványára, aki skótkockás útiruhájában, a hozzáillő kalappal igazán csinosan festett. – Még soha nem utaztál egyedül! Mennyivel nyugodtabb lennék, ha édesapád el tudott volna jönni érted!

– Nem jöhetett. Otthon kellett maradnia, mert éppen ma érkezik Anya egyetlen bátyja, aki tíz évig utazgatott a világban, őt kellett fogadnia. Én magam kértem rá, hogy maradjon inkább otthon, ő mindenképpen el akart jönni. De hát én nem vagyok félős, különösen nem fényes nappal. És apa olyan részletesen leírta az egész útvonalat, hogy ha akarnék, se tévedhetnék el.

– Hadd olvassam el újra! – kérte Güssow kisasszony. – Legalább lélekben szeretnék elkísérni. Nellie, te meg addig, légy szíves, vidd fel a kiegészítőket a fölkébe.

Ilse elővette a levelet piros retikülijéből, és felolvasta:

Indulás W.-ből tizenegy órakor. Megérkezés M.-be délután kettőkor. Ott egy órát áll a vonat, háromkor indul tovább. Átszállás után tovább kell utaznod Lindenhofig. Ötórakor érsz oda, az állomáson várni fog régi barátom, Gontrau tanácsos úr a feleségével. Ők magukkal visznek Lindenhofba, mindenképpen azt akarták, hogy töltsd náluk az éjszakát. Másnap délben indulsz tovább. Gontrau barátom megígérte, hogy kivisz a vonathoz, és a továbbiakról ő gondoskodik. Ne felejtse el, hogy a kezében kell tartanod az én fényképemet, arról fognak megismerni.

– Megvan a kép? – kérdezte Güssow kisasszony. S amikor igenlő választ kapott, további jó tanácsokkal látta el Ilsét az útra.

– Tudom, hogy megvan a magadhoz való eszed, de tapasztalatlan vagy, és kevés az életismereted. Tudod, akadnak emberek, akik túlságosan is érdeklődnek az életkörülményeink iránt, és nagyon értik a faggatózás módját. Kerüld el az ilyeneket, és ne árulj el magadról sokat. És légy elővigyázatos, ne fogadj el szívességet vagy szolgálatot férfiatól, ha nem föltétlenül szükséges! Akár idős a férfi, akár fiatal. Tégy úgy, ahogy a magad tartózkodó természete diktálja, akkor nem lesz semmi baj!

– Beszállás! – rikkantotta a kalauz, félbeszakítva a nevelő nő szeretetteljes intelmeit.

Ilse sírva ölelte át Güssow kisasszonyt, s búcsúzóul csak ennyit tudott mondani:

– Köszönöm! Mindent köszönök!

Nellie-től még nehezebb volt elválni.

Szorosan átölelték egymást, s Nellie alig hallhatóan suttogta:

– Tarts meg szeretetben!...

Ezután Ilse kiszakította magát zokogó barátnője karjaiból, és felugrott a vonatra.

Az utolsó pillanatban, elfúló lélegzettel érkezett egy ősz hajú, idős hölgy, Güssow kisasszony fölsegítette a vagon lépcsőjére. Amikor a kalauz a jegyeket ellenőrizte, kiderült, hogy csaknem ugyanaz az úti célja, mint Ilsée. Güssow kisasszony, már az ablakon keresztül, Ilsét az idős hölgy gondjaira bízta, amit az a legnagyobb készséggel el is vállalt.

A vonat lassan elindult. Ilse kihajolt az ablakon, és még sokáig integetett a kendőjével.

Güssow kisasszony fájdalmas pillantással kísérté az egyre távolodó vonatot, mintha szívének egy darabkáját vitte volna magával. Még sosem érzett egyetlen tanítványa iránt sem ennyi gyöngéd szeretetet, s még sosem fordult elő, hogy nevelői gondoskodása ilyen gazdag eredményt hozott. Most pedig elment kedves tanítványa, s ki tudja, viszontlátja-e valaha.

– Gyere, mennünk kell! – fordult a még mindig szipogó Nellie-hez, karjába fűzte karját, s bár neki magának is fáj a szíve, igyekezett vigasztaló szavakat találni.

A vonat átröpítette Ilsét a városon, amelybe hajdan oly ellentétes érzelmekkel érkezett, mint amilyenekkel most távozik. De a tovasuhanó, kedves tájra egyetlen pillantást sem tudott vetni, mivel újra meg újra előtörtek a könnyei.

Az idős hölgy résztvevőn nézett rá, de nem zavarta meg a fájdalmát. Csak amikor észrevette, hogy kezd megnyugodni, akkor szólította meg:

– Nagyon is megértem a bánatát, kedvesem. Az iskola befejezése valóban fontos mérföldkő, fáj, hogy búcsút kell venni a szeretett barátnőktől, de elkeseredésre azért nincsen ok. Nem örökre szól a válás, hiszen a barátnői biztosan meglátogatják majd az otthonában. Szép helyen laknak, nem igaz?

Ügyes kérdés volt, elterelte Ilse figyelmét a bánatáról.

Amint élénken mesélni kezdett a családjáról, gondolatai visszatértek a szülői házhoz, s hosszú idő óta először elfogta a honvágy.

– Bizonyára nagyon örül, hogy viszontláthatja a szüleit – folytatta útitársnője.

– Ó, nagyon-nagyon! Különösen a kistestvéremet szeretném már látni, őt még nem is ismerem. Van nálam egy kép róla. Megmutathatom? – és a csomagtartó hálóból elővette táskáját, abból pedig egy kis fényképalbumot. – Ő az! – mutatott büszkén egy dundi csecsemőre, akit egy szál ingecskeben örökített meg a fényképész.

– Szép gyermek! – ismerte el a hölgy. – És akinek az ölében ül, az a mamájuk?

Ilse bólintott.

– Ez pedig a papám – és a táskából előhalászta édesapja fotográfiáját. Ez mindjárt alkalmat adott rá, hogy elmesélje, ez a kép lesz az ismertetőjel, erről fog ráismerni Lindenhofban a Gontrau család.

– Gontraut mondott? – lepődött meg a hölgy. – Csak nem Gontrau tanácsosék? Hiszen ők régi ismerőseim! Az uram, Lange egészségügyi tanácsos hosszú évek óta a család háziorvosa. Mi egy órányira lakunk Lindenhoftól, L.-ben, az a

következő vasútállomás. Milyen szerencsés véletlen! Akkor hát tegye el nyugodtan az édesapja képét, majd én odakísérem magát hozzájuk. Annyi ideig biztosan áll a vonat.

Ilse nagyon örült, és kissé meg is nyugodott. A jóízű beszélgetés közben gyorsan repült az idő, észre sem vették, s már meg is érkeztek M.-be. Egészen elcsodálkoztak, amikor a kalauz kinyitotta a fülke ajtaját.

– M. állomás! Kérem a hölgyeket, igyekezzenek az átszállással!

– Máris? Még össze sem készültünk!

A tanácsosné a sietségtől reszkető kézzel keresgélte össze a holmiját. A nagy izgalomban egy bőrtáska kicsúszott a kezéből, miközben leemelte a csomagtartóból, fölpattant a zárja, s az egész tartalma, ezernyi apró holmi, szertegurult a fülke padlóján.

– Szentség s ég, mit csináltam! – kiáltott fel kétségbeesetten, s ahogy le akart hajolni, lesodort egy jókora kartondobozt.

– Tessék csak hagyni, majd én! – mondta Ilse, és villámgyorsan összeszedte, ami szétszóródott. Mindent visszarakott a táskába, még arra is volt gondja, hogy a hölgy pénztárcáját, amelyet ugyancsak a földön talált, egy oldalzsebbe tegye, és gondosan behúzza a cipzárt. – Így ni, ezt tessék vinni, a bőröndről majd én gondoskodom.

Az egész kézipoggyászt az ülésre rakta, aztán kiszállt, az ablakon keresztül átvette a hölgytől az apróságokat, s az ott várakozó hordárt felküldte a bőröndökért. Ezután kezét nyújtva lesegítette idős útitársnőjét a magas vonatlépcsőn.

– Köszönöm, kedves gyermekem! – mondta a hölgy hálásan.

Egy óra múlva a hölgyek folytatták az utat. Ilse még arra is talált alkalmat, hogy küldjön egy képeslapot Güssow kisasszonynak. Biztosította, hogy az utazás mindeddig gond nélkül zajlott, s útitársnője elbűvölő hölgynek bizonyult.

A vonatút második szakasza is gyorsan eltelt.

– Pár perc múlva Lindenhofba érünk, és el kell búcsúznunk egymástól – mondta a tanácsosné, aki ismeretségük rövid ideje alatt nagyon megkedvelte Ilsét. – De ígérje meg, hogyha újra Lindenhof közelébe veti a véletlen, feltétlenül ellátogatóhozám!

Ilsének is nehezére esett a válasz, hiszen a tanácsosné olyan „rettentő jól” meg tudta vigasztalni.

– Már itt is vagyunk! – mondta a hölgy, s amint lassított a vonat, kinézett az ablakon, hátha meglátja Gontrauékat.

De nem látta. Néhány parasztasszony álldogált csak a peronon, mellettük kosarak, nyilván felszállásra vártak.

Ilse is kinézett, s amikor ő sem látott senkit, aki érte jöhetett volna, kezdte kínosan érezni magát.

– Jaj, mihez kezdek itt egyedül, ismerősök nélkül? Kedves tanácsosné asszony, hadd menjek magával, fogadjon be egy éjszakára, ne maradjak egyedül! Nagyon kérem!

– Boldogan megtenném, kedves gyermekem, de hát ez ellenkezik édesapja rendelkezésével. Gontrauék egészen biztosan eljönnek magáért, csak késnek egy kicsit. Mit szólnának, ha nem találnák itt?

Ilse sóhajtva leszállt. Ott állt a peronon, és tanácstalanul nézett jobbra-balra.

– Ne vágjon ilyen kétségbeesett képet, kedvesem! – nyugtatta az idős hölgy. – Akkor sincs semmi tragédia, ha Gontrauék

valami félreértés folytán nem mára várták. Ebben az esetben fogadjon kocsit az állomásépület előtt, és vitesse ki magát hozzájuk. Egy óra alatt odaérnek a birtokra, minden kocsis ismeri az utat. Ha pedig már ott van, tárt karokra talál, abban biztos lehet.

– Azt már nem! – Ilse szája sarkába visszatért a régi dacos vonás. – Soha nem tennék ilyet! Hátha nem is akarják, hogy odamenjek! Csak nem állíthatok be ismeretlen emberekhez azzal, hogy fogadjanak be éjszakára?

– Ugyan, hogy mondhat ilyet! Hogyne akarnák befogadni! És egyáltalán nem ismeretlenek, hiszen édesapjának barátai! De menjen gyorsan, kerülje meg az épületet, onnan belátni az uradalom felé vezető utat, hátha már jön is a kocsijuk!

Ilse így is tett. Futás közben kivette a táskájából édesapja fényképét. „Úgyis hiába – gondolta –, de mindenesetre legyen a kezemben.”

Alighogy eltűnt balról az épület mögött, jobbról sietős léptekkel érkezett egy karcsú, magas fiatalember. Pillantása végigsiklott a peronon, de minthogy nem látta, akit keresett, végigszaladt a vagonok mentén, és mindenhová benézett.

A tanácsosné nyomban meglátta, és az arca felderült. Hiszen ez a fiatalember nem más, mint Gontrau tanácsos fia!

– Leon! Leon! – kiáltott felé. – Hol vannak a szüleid? Egy lányt keresel, ugye? Együtt utaztam vele. Mondhatom, elragadó teremtés! Üde, mint a vadvirág. Elküldtem, hogy kerülje meg a házat.

– Miféle vadvirág? Kiről beszélsz egyáltalán, Leontin néni? –
A fiatalember döböntően bámult a tanácsosnéra, aki hosszú és
élénk magyarázatba fogott.

– Hát róla! Akit vártok! – akarta mondani, de ifjú
útitársnőjének neve éppen kiesett a fejéből.

A fiatalembernek pedig nem volt ideje rá, hogy kivárja a
végét.

– Ne haragudj, Leontin néni, de sietnem kell, egy gyereket
kell megtalálnom, ezzel a vonattal érkezett! – és továbbrohant.

– De hiszen ő az! Ő az! – kiabált utána a hölgy, de a fiú már
nem hallotta meg.

– Nem látott leszállni egy gyermeket, aki egyedül utazott
idáig? – kérdezte a kalauzt.

– Nem! – kiáltott vissza a kalauz, miközben fölugrott az
induló vonat lépcsőjére.

A tanácsosné az ablakon kihajolva próbált még mondani
valamit, mikor a kocsi elhúzott mellette, de León nem érette,
mit, mert a hangot elnyomta a kerékcsattogás.

Az ifjú Gontrau határozatlanul álldogált a peronon. Mit
tegyen? Macket körjegyző úr megkérte az édesapját, azonnal
táviratozzék, ha Ilse megérkezett. Most küldjön egy táviratot,
hogyan nem érkezett meg?

Már éppen indulni akart a távirda felé, mikor pillantása egy,
a lába előtt heverő papírdarabra esett. Levélboríték. Fölemelte. A
nyitott boríték címezése így szólt: *Ilse Macket kisasszonynak*.
Furcsa. Sem a kalauz, sem az utasok nem látták, hogy leszállt
volna a vonatról egy gyermek, s úgy látszik, mégiscsak
megérkezett!

– Nem tudja, ki vesztette el ezt a levelet? – fordult a zöldségeskofához, aki ott ült a közelben, aprócska pultja mögött.

– Tudni nem tudom, de azt láttam, hogy egy loknis hajú fiatal hölgy táskájából esett ki. Ott van, ő volt az! – mondta hirtelen, Ilsére mutatva, aki időközben megkerülte az egész állomásépületet, és éppen akkor tűnt fel a túlsó oldalon, mikor elindult a vonat.

Idős útitársnője kiintegetett neki az ablakon, s Leon felé mutogatva próbálta megértetni, mi történt, de Ilse semmit sem értett, és kétségbeesetten nézett a távolodó vonat után, amely messzi repíti tőle az egyetlen ismerőst. „Most aztán itt állok, egy szál magamban. Csak tudnám, mihez kezdjek!” – gondolta, és oda lett minden frissen szerzett magabiztossága. Milyen igaza volt Güssow kisasszonynak! Erre az esetre nem volt felkészülve. Legszívesebben sírva fakadt volna.

Szomorú tanácsstalanságából egy férfihang zökkentette ki:

– Nagyságos kisasszony, egy pillanatra, kérem!

Ilse akaratlanul is a hang felé fordult, s látván, hogy sudár termetű fiatalember áll előtte, még kényelmetlenebbül kezdte érezni magát. Mit akarhat tőle? Hogy merészelt megszólítani? Mintha nem is hallotta volna, elfordította a fejét, és arrébb lépett.

– Elvesztett valamit, nagyságos kisasszony. Lenne szíves egy perc figyelmet szánni rám? – mondta a fiatalember meglehetősen határozottsággal.

Mit tehetett volna, megállt, de nem fordult feléje.

A fiú azonban kihasználta ezt a pillanatot, és előtte termett. Az arcán könnyed, kissé leereszkedő mosoly, ezt szánta a kislánynak, aki féltősen elfutna előle. Már-már el is ejtett valami

ironikus megjegyzést, de tüstént elharapta, mihelyt Ilse bájos arcába, tiszta szemébe nézett. „Mint egy vadvirág.” Most már felfogta, mire értette Leontin néni. – Ezt a levelet találtam a földön. Nem ön vesztette el?

Ilse egyetlen futó pillantással meggyőződött róla, hogy a fiú az ő édesapjának levelét tartja a kezében.

– De igen – mondta, kissé szégyenkezve az iménti viselkedése miatt. – Az enyém. Köszönöm. – Zavartan bólintott, és tovább akart menni.

– És önnek szól a címzés? – faggatta tovább az idegen.

Ilse habozva megállt. Amaz be sem várta a választ.

– Maga az! Maga Ilse Macket! Ott van a kezében az édesapja képe, megismerem! Nahát, ezt a csodálatos véletlent!

Ilse döbbenetesen emelte pillantását a fiatalemberre. Most vette csak észre, milyen jóképű, milyen napbarnított a bőre.

– Elnézését kérem az iménti incidensért – szabadkozott a fiú –, de meg fogja érteni, ha elmagyarázom. Ám mindenekelőtt engedje meg, hogy bemutatkozzam: Leonard Gontrau a nevem.

– Gontrau? – ragyogott fel Ilse arca. – Csak nem... csak nem...?

– Gontrau tanácsos? – egészítette ki a kérdést a fiatalember mosolyogva. – Nem. Csak a fia.

– Csacsóság volt, hogy elszaladtam maga elől – mondta Ilse elpirulva –, de azt hittem, valami tolakodó idegen. Nem is képzelem, milyen rossz érzés volt itt állni egyedül. De hol maradtak a szülei?

– Édesapámat egy kis baleset érte. Éppen indulni akart, hogy kijöjjön maga elé, s amikor föllépett a kocsira, megrándította a

bokáját. Nagyon bosszús volt, hogy otthon kellett maradnia. És anyám se jöhetett, legnagyobb bánatára, neki ugyanis apámról kellett gondoskodnia. Ez a baleset az oka a késésnek, amit tiszta szívemből sajnálok. Anyuska pedig annyira örült már, hogy a vonatnál fogadhatja a „kedves kicsikét”. Igen, igen, ne csodálkozzék, hiszen édesapja a leveleiben mindig így emlegette: „az én édes kicsim” vagy „kicsi lányom”, attól félt, nehogy a gyermeket, aki hazafelé igyekszik az iskolából, valami baj érje. Így hát mi egy kislányt vártunk.

– Nahát, az én apuskám! – nevetett Ilse. – Még mindig kisbabának tart! Hogy fog csodálkozni, ha majd meglát!

Csak a kézipoggyászt vitte magával Lindenhofba, a bőröndöket az állomás csomagmegőrzőjében hagyta. A kisebb táskákat a kocsis már elhelyezte, éppen a virágkosárral foglalatoskodott.

– Mennyi virág! – csodálkozott Leon Gontrau. – Bizonyára nehéz volt a kosár.

– Ó, nem, szó se róla. Csupa búcsúcukor. A barátnőimtől kaptam.

– Ilyen sok barátnője van?

– Csak hét. Hét cukor virág van a kosárban.

– Bizonyára szépek voltak, csak egy kicsit elhervadtak az úton. Kivéve ezt a nefelejccsel körülrakott rózsacsokrot. Ez még most is egészen friss.

Ilse kiemelte a csokrot a többi közül, és belétemette az arcát. Újra átjárta a meghatottság.

– A legjobb barátnőmtől kaptam. Nellie Grey a neve.

– Nellie Grey? Csak nem angol? Legalább kedves és csinos? – tréfálkozott Leon.

– Elragadó teremtés! – És nagy lelkesen mesélni kezdett róla.

Kísérője élvezettel hallgatta, különösen a túlzó jelzők tetszettek neki, amelyeket Ilse észrevétlen is átvett Melanie szókincséből. „Rettentő aranyos”, „istení”, „rém édes” – mondta mindenre, akárcsak az intézetbeli barátnői.

– Mielőtt elindulnánk, megkínálhatom valami frissítővel? Az állomás vendéglőjében találunk enni-innivalót – ajánlotta az ifjú Gontrau, karját nyújtva Ilsének.

Ő azonban köszönettel elhárította az invitálást, holott voltaképpen nagyon szívesen elfogadta volna. Rég nem evett már, és a gyomra igencsak követelődzöit. De hát egy igazi hölgy nem mutatja ki, ha éhes, inkább szenved.

– Hűvös van – jegyezte meg a fiatalember, mikor felsegítette Ilsét a kocsiba –, anyám a lelkemre kötötte, hogy jól takarjam be a gyermeket, nehogy megfázzék. – S elővett egy meleg gyapjúkendőt, jól bebugyolálta vele Ilsét, még egy plédet is a térdére terített.

Ilsének jólesett a meleg holmi, hiszen csípős szél fújt, mosolyogva köszönte meg a gondoskodást, de nem volt egészen bizonyos benne, vajon Güssow kisasszony helyeselné-e a viselkedését. És Nellie? Ő vajon ugyanígy tenne, vagy inkább belebújna a saját esőköpenyébe?

Éppen ilyen gondok és kételyek közt hányódott, mikor arra lett figyelmes, hogy útitársa megint mosolyog. Csak nem őt neveti ki?

– Engem talál ilyen komikusnak? – kérdezte gyanakodva.

– Ugyan, dehogy! Hogyan is merésznék kinevetni egy ifjú hölgyet? Derűtségem oka ez a körte, itt ni! Épp a kezembe került a kocsitarsolyban, és eszembe jutott, mit mondott anyám, mielőtt elindultam.

– Miért, mit mondott?

– Hogy ne felejtsem el odaadni a körtét a kislánynak. A gyermek biztosan éhes. Valami süteményről is beszélt, ha jól emlékszem. Aha! Itt van az is, szalvétába takarva. Lehetek oly merész, nagyságos kisasszony, hogy felajánljak önnek egy körtét meg egy szelet kuglófot?

Ennek a csábításnak már nem tudott ellenállni.

– Miért ne! – mondta elfogulatlanul. – Imádom a gyümölcsöt, és a süteményt is nagyon szeretem. Az intézetben nemigen kaptunk, Raimar kisasszony szerint a sok sütemény nem tesz jót a gyomornak. Hát nem szörnyű szigorú nézet?

– Bizony, szörnyen szigorú! – helyeselt az ifjú Gontrau. – Nem is tudom, hogy bírták ki édesség nélkül!

– Néha azért titokban hozattunk a cukrászdából, mikor Raimar kisasszony a délutáni pihenőjét tartotta.

– Mondhatom, szép dolog! – csóválta a fejét León.

– Nem csináltuk gyakran! Csak ha már borzasztóan kiéhezünk egy kis süteményre. Maga szerint nem lett volna szabad?

– Abban, hogy süteményt hozattak, nem találok semmi kivetnivalót. De hogy titokban, az bizony nem tetszik. Miért nem kértek engedélyt rá?

– Á, Raimar kisasszony úgysem engedte volna meg. Különben sincs benne semmi rossz, ártatlan élvezet az egész,

senkinek nem ártottunk vele, Raimar kisasszonynak sem lett belőle kára.

– Micsoda jogászi csűrés-csavarás – korholta nevetve az ifjú Gontrau. – Mit számít, hogy kinek van belőle kára, és kinek nem? Lényeg az, hogy megszegték a tiszteletre méltó hölgynek a süteményevés tilalmára vonatkozó érvényes rendelkezését. Tehát ad egy: akarata ellen cselekedtek, ami mindenképpen büntetendő, ad kettő: titokban tették, ami súlyosbító körülményt jelent.

Ilse kacagott.

– Szent ég, micsoda faramuci gondolkodás!

– Ne felejtse, nagyságos kisasszony, hogy jogász vagyok, s mint ilyen, szeretek a dolgok mélyére hatolni.

– Jogász? – képedt el Ilse. – Nem hiszem el. Egyáltalán nem úgy néz ki!

– Miért, maga szerint hogy néznek ki a jogászok?

A kérdés zavarba hozta Ilsét. Mit tehetett? Elmondta, hogy azok a jogászok, akikhez eddig szerencséje volt, s akik édesapjához jártak látogatóba, nagyon kedves urak voltak, nem vetették meg a jó bort, de fiatalnak és szórakoztatónak a legjobb akarattal sem mondhatók. Kísérőjére nézett, és hitetlenkedve csóválta a fejét.

– Nem, maga biztosan nem jogász!

– Mégis, mifélének tart? Most már kíváncsi lennék. Lássuk, milyen az emberismerete.

– Szerintem maga művész. Talán zeneszerző, vagy inkább festő?

Gontrau hangosan nevetett.

– Nahát, én és a zene! A hangjegyeket sem ismerem, és olyan botfülem van, hogy ostornyelet lehet faragni belőle! Nagyon sajnálom, hogy el kell oszlatnom számomra igen hízelgő elképzeléseit, de töredelmesen bevallom, hogy nem vagyok se zenész, se festő. Csupán egyszerű, köznapi halandó, négy hete végzett joggyakornok.

– Hát tényleg nem művész? Milyen kár! – sóhajtotta Ilse. – Á művészek biztosan elragadó emberek.

„No, nem mind” – akarta volna mondani az ifjú joggyakornok, de nem tette. Minek foszlassa szét az ifjú szív ábrándjait? Inkább arra hívta fel a figyelmet, hogy már látni a szélkakast Lindenhof templomának tornyán. Tíz perc múlva oda is érnek.

Amikor a homokfutó megállt a kapu előtt, Gontrau tanácsosné kisietett az érkező gyermek üdvözlésére. Nagyon csodálkozott, látván, hogy egy ifjú hölgy libben ki a kocsiból. Amikor Leon megmagyarázta a tévedés okát, nevetve ölelte magához Ilsét.

– Kislány vagy nagylány, most már egyre megy, mindenképpen tiszta szívből örülünk magának, kedvesem.

S bevezette Ilsét az ebédlőbe, ahol már várta a tanácsos úr, mély karosszékben, vizes borogatásba bugyolált lábát bőrpárnás ülőkén nyugtatva. Mindkét kezét a vendég felé nyújtotta.

– Micsoda meglepetés! Micsoda kellemes meglepetés! Egy ugrifüles bakfist vártunk, s lám csak, egy ifjú hölgy érkezik helyette! Csak nem szándékosan tréfált meg bennünket az én Macket barátom?

Ilse kedvesen mosolygott.

– Ugyan, Apuska nem olyan!

– És mennyire hasonlít az édesapjára! – folytatta az öregúr élenken. – Ugyanaz a száj, ugyanaz a homlok! – közelebb tolta a kislámpát a leány arcához, hogy jobban láthassa. – A haját az édesanyjától örökölte, a szép barna szemét is. Persze csak a színét meg a metszését. A pillantása sokkal elevebb, nem az a gyengéd, galambszelíd, amilyen szegény megboldogult mamájáé volt. Mondja, magácska tud haragosan nézni? – kérdezte tréfásan.

– Na de édes uram! – szólt közbe a felesége mosolyogva. – Előbb vizsgálat alá veszed a mi kedves vendégünk külsejét, aztán a jellemvonásai kerülnek sorra? Jöjjön, kedvesem, megszabadítom ettől a gonosz embertől. Megmutatom a szobáját, biztosan rendbe akarja szedni magát a hosszú utazás után. Az én hálósobám mellett kvártélyoztam el, a vendégszobák ugyan egy emelettel följebb vannak, de azt hittem, a kicsi félne egyedül aludni odafönt.

– Jaj, de jó! – örvendezett Ilse, és elárulta, hogy kiskorában tényleg félt egyedül a sötétben.

– Hát mondd, nem elbűvölő teremtés? – kérdezte a tanácsos úr a fiától, amikor a hölgyek elhagyták a szobát.

A fiatalember az újságba mélyedt, nyilván nem hallotta a kérdést, mivel csak másodjára válaszolt.

– Igen, egész helyes lány – hangzott az egykedvű válasz.

– Még hogy egész helyes! Hát nincs neked szemed, édes fiam? Nem látod, hogy csupa bűbáj, csupa temperamentum? Elég egy pillantás, máris látja az ember. Már ha van józan

ítélőképessége; úgy látszik, apád még mindig jobban ért az ilyesmihez.

Leon nem felelt, elmélyülten olvasott tovább.

Kellemes, vidám hangulatban telt az este. Ilse felszabadultan csevegett, egészen otthon érezte magát a kedves, vendégszerető családnál. A tanácsos úr szívesen tréfálgozott vele, ő pedig értette a tréfát.

– Maradjon még néhány napig! – kérlelte az öregúr. – Olyan rövid az idő holnap délig. Telegrafálunk a szüleinek, hogy itt marasztaltuk minálunk, nem fognak haragudni érte.

Leon gyors pillantást küldött Ilse felé, amelyet akár kérésnek is vehetett, és felajánlotta, hogy másnap korán reggel feladja a táviratot. A tanácsosné is igyekezett meggyőzni:

– Nagyon örülnénk, ha maradni tudna, kedvesem. Úgyis hiányzik a házunkból a vidámság. Magának pedig megvan az a szerencsés adottsága, hogy eleven séget és derűt sugároz.

– Nagyon kérem, ne marasztaljanak! – szabadkozott Ilse. – Bármilyen jól érzem itt magam, minél hamarabb szeretnék hazaérni. A szüleim holnapra várnak, és a kisöcsémet is látni szeretném.

El kellett ismerni, hogy ezzel szemben minden érv hatástalan. Gontrau tanácsosné kisimította Ilse arcából a szemébe hulló fürtöket.

– Igaza van, kedvesem, ha nem változtat eredeti szándékán. És mi nem is akarjuk erre kényszeríteni. Viszont arra kérjük, látogasson el hozzánk mihamarabb. Leon pár hét múlva elutazik, nagyon magányosak leszünk ketten ebben az óriási házban.

– Abból nem lesz semmi – mondta a tanácsos úr. – Ahogy én ismerem Macket barátomat, ha egyszer visszakarta az ő kicsi lányát, egyhamar nem engedi el újra. Hanem van egy ötletem! A legutolsó levelében meghívott bennünket október elejére a szüreti mulatságra. Elfogadom a meghívást, és punktum! Egy feltétellel: hogy visszafelé Ilse kisasszonyt magunkkal hozhatjuk.

Ilse lelkesen üdvözölte a gondolatot:

– Az tényleg isteni lenne! De aztán megtartsák, amit ígértek! Kezet rá!

A tanácsos úr kemény kézfogással pecsételte meg a fogadalmát.

– Nálunk az internátusban a kézfogás a legfőbb eskünek számított – mondta Ilse komoly képpel. – Aki nem tartja meg, az esküszegő. Ugye, maga is eljön? – fordult most Leonhoz.

– Természetesen. A családi eskü engem is kötelez. Vagy külön is kezet adjak rá?

– Á, dehogy – tiltakozott Ilse erősen elpirulva. – Ha csak úgy megígéri, akkor is elhiszem.

Amikor az óra elütötte a tizenegyet, a ház asszonya emlékeztette a társaságot, hogy ideje nyugovóra térni.

– Bizonyára nagyon elcsigázta a hosszú utazás meg a sok szokatlan élmény, Ilse, kedvesem!

– Egyáltalán nem érzem fáradtnak magam, akár reggelig is fenn tudnék maradni – mondta Ilse, de persze visszavonult a szobájába. Arra gondolt, hogy még frissiben megírná Nellie-nek úti élményeit, de minthogy se levélpapírt, se tintát-tollat nem talált, kénytelen volt ágyba bújni.

Másnap délelőtt, tízórai után készülődni kezdett a továbbutazáshoz. Kilépett a kertbe, kezében a virágkosárral, hogy friss vízzel permetezze a kókadtsokrokat.

– Tényleg magával akarja cipelni az egész kosarat?

– Persze – bólintott Ilse, de nem túl határozottan. – Nézze, hogy elfonnyadtak szegény virágaim!

– Tudja, mit, Ilse kisasszony? Rakjunk tüzet a kertben, égessük el rajta az összeset, aztán gyűjtsük össze a hamut, csináltathat neki majd egy szép urnát, és ráírathatja: „Ez az urna hét legkedvesebb intézeti barátnőm virágcsokrainak hamvát tartalmazza.” Na, mit szól az ötletemhez?

– Ó, maga kiállhatatlan! Folyton csak csúfolódik velem. De az ötlet amúgy nem rossz. Mármost hogy égessük el a sokrokat. Irtó poétikus! Szedjük össze egy kis rőzsét, még éppen van annyi időm, hogy kivárjam, míg a virágok elenyésznek a tűzben. De a hamut nem gyűjtjük össze!

Pár perc múlva a kertben már pattogott a vidám rőzsetűz, és sorra nyelte el a száraz virágcsokrokat. Amikor Nellie rőzsáira került volna sor, Ilse hevesen tiltakozott:

– Ezt megtartom, ebből nem lesz égő áldozat. Az én Nellie-m virágait megőrzöm halálom napjáig.

Gontrau tanácsosné figyelmeztette őket, hogy ideje indulni.

Ilse bement a házba, és elköszönt az öregúrtól. Még egyszer emlékeztette az ígéreteré.

– De aztán tényleg eljöjjenek a szüretre!

– Már hogynemennénk! Köt az adott szó!

Amikor Ilse fel akart szállni a kocsiba, Leon egy gyönyörű rőzsacsokrot nyújtott át neki.

– Az elhamvadt virágok poraiból nyíltak – mondta mosolyogva. – Remélem, elfogadja tőlem.

Ilse meglepetésében alig tudta átvenni a csokrot.

– Ó, de csodálatos! Nem is képzeli, mennyire örülök! Tudja, imádom a rózsát, de ilyen szépet, mint ez, soha életemben nem láttam. Rettentően örülök neki – és köszönetképpen kezét nyújtott Leonnak. Ránézni nem mert, ahhoz fel kellett volna emelni pirosan égő arcát.

A boldog órák nagyon gyorsan elröpülnek. A kociút az állomásig több mint egy órába telt, de Ilse észre sem vette. S máris fenn ült a vonaton. A gondolatai tarkán gomolyogtak, hol a szülői ház jutott eszébe, a várva várt viszontlátás, hol Lindenhof tolakodott elő a közelmúlt emlékeiből. Nem volt könnyű a búcsúzás. Leon kezét csókolt neki, és hosszan tartotta a kezét a tenyerében. Ő meg hagyta. Sőt jól is esett neki. Lehet, hogy hiba volt? El kellett volna húznia a kezét? Pillantása a rózsacsokorra esett, s valami furcsa, ismeretlen érzés fogta el. De olyan hevesen, hogy megijedt tőle. Letette a virágot, felállt, és kinézett az ablakon. Valami másra akart gondolni. Mindegy, mire, csak másra.

Röviddel később édesapja karjában Ilse már nem is tudott másra gondolni, csak arra, milyen boldogság újra itthon lenni.

– Hű, de megnőttél! – A körjegyző úr büszke örömmel vette szemügyre leánykáját. – Alig ismertelek meg. Elküldtünk az intézetbe egy éretlen kis csitrit, és egy ifjú hölgyet kaptunk vissza! – S nem győzte ölelni, csókolni.

Ilse gyengéden kivonta magát édesapja karjából, hogy átölelhesse Anne asszonyt, aki könnyes szemmel, mégis mosolyogva állt a férje mellett.

– Édes mamám! – csak ennyit tudott mondani, és a vállára borult.

Anne asszony magához szorította, és a haját simogatta. Tudta, hogy most már mindörökre megnyerte Ilse szívét.

– Van itt még valaki, aki üdvözölni szeretne téged – szólalt meg Macket úr hosszas torokköszörülések után. – Nagybátyád, Kurt bácsi, a híres festő és Afrika-kutató. Alig várja, hogy megismerhessen.

Ilse kezet nyújtott, és alaposan megnézte bácsikáját. Hát ilyen egy igazi művész! Hogy rettentően elbűvölőnek találta volna? Nemigen. Középtermetű, széles vállú férfi, kockás zakóban, amely inkább mondható kényelmesnek, semmint elegánsnak, széles karimájú kalapja a szemébe húzva, mély árnyékot vet szélcserzett, napbarnított arcára. Semmi különös. „Lehet, hogy a jogászok mégiscsak jobban tetszenek nekem, mint a művészek?” – latolgatta magában Ilse.

Kinn az állomás előtt nagy örömmel köszöntötte őt régi kocsisuk, Johann. Meglepetésként Ilse kedvenc kutyáját, Bobot is magával hozta. A kutya viharos örömmel csaholta körül ifjú úrnőjét, teljesen elrontva a Johann által kigondolt ünnepélyes fogadóbeszédet.

– Hát itt van a kutya, Ilse kisasszony. Látja, milyen hűséges az állat, mindjárt megismerte. Én is, pedig nagyon megszépült a kisasszony, és egész városias lett – ennyi tellett tőle.

Mindenki nevetett, Ilse kezét nyújtott gyerekkori bizalmasának.

– Jól van, Johann – mondta a körjegyző úr –, szép beszédet tartottál. De most föl a bakra, és csapj a lovak közé! Félóra múlva Moosdorfban kell lennünk.

A szülői ház gyönyörűen földíszítve. Mindenütt koszorúk, szalagok, virágok. A kapun hatalmas felirat köszönti az érkezőt: *Isten hozott!*

Ám Ilse csak futó pillantásra méltatta a gondosan előkészített dekorációt, s szaladt be a házba, alig várta, hogy megláthassa a testvérkéjét. Mire beért volna, Anne asszony, aki gyorsabb volt nála, már jött is felé, karján a rózsaszínű kisbabával.

– Jaj, de édes vagy! – kiáltotta Ilse elragadtatottan, amikor a csecsemő boldog gurgulázással felé nyújtotta a karját. – Nézd, mama, hozzám akar jönni! Kézbe vehetem?

Anne asszony mosolyogva adta át a fiúcskát.

Ilse végigtáncolta vele a szobát, ölelte, puszilgatta, amíg csak sírni nem kezdett.

A mamája átvette tőle a kis bögőmasinát.

– Túl vad voltam, gondolod? – kérdezte Ilse ijedten. – Nem akartam megríkatni. De hát olyan aranyos, pufók kis keze van, és olyan gyönyörű a szeme! Látod, picim, most miattam sírsz! A te csúnya nővéred az oka!

A pici persze már nem sírt, hanem derűsen göcögve hagyta, hogy Ilse a könyökét puszilgassa.

– Elég lesz már! Még elrontod a fiatalurat! – mosolygott Anne asszony. – Bennünket, felnőtteket pedig egészen elhanyagolsz. Nézd csak, apa meg Kurt bátyád alig várják, hogy

az asztalhoz kíséressenek. Vagy előbb fölmennél a szobádba? – Karon fogta Ilsét, és fölkísérte az emeletre.

A két férfi utánuk. Ilse nevetett rajta, hogy ennyire a sarkában vannak, nem is sejtette, mi az oka.

Odafent azonban újabb meglepetés várt rá. Kinyitotta az ajtót, és megtorpant. Nem ismert a hajdani gyerekszobájára. A nappali is, a hálófülke is újonnan berendezve, mindenütt biedermeier bútor, mint valami álom. Semmiről sem feledkeztek meg: az íróasztaltól az ékszerszekerénykéig minden a helyén, asztal, tükör, még egy festőállvány is volt a szobában, az ablak előtt.

Ilse kimondhatatlanul boldog volt, szülei mintha kitalálták volna a legmerészebb álmát. Kicsit zavartan nézegette a rajzasztalt és a festőállványt.

– Apuska, ez túl szép nekem, hisz nem is tudok festeni!

– A nagybátyád ajándéka, neki köszönd meg – mondta Macket úr. – És megígérte, hogy a tanítómestered lesz. Persze csak amíg kibírja nálunk egy helyben ez a javíthatatlan vándormadár.

Vacsora után Ilse kiszökött a kertbe. Szöknie kellett, mert apja egész este nem akarta elengedni maga mellől. Pedig Johann már nagyon várta. Először a lovakhoz kísérte el a kisasszonykáját, aztán a többi istállóba, végignézték a teheneket, a borjakat, a kutyákat. Johann az új sertésólat is szívesen megmutatta volna, de Ilse szabadkozott.

– Most nem lehet, majd holnap! A mai estét szeretném a szüleimmel tölteni.

A kocsis a fejét csóválta. „Bezzeg régen nem mondott volna ilyet. Akkor mindig volt ideje.”

Késő este, amikor Ilse egyedül maradt a szobájában, sokáig üldögélt még, nem akaródzott lefeküdni. Olyan élménydús, változatos érzelmekkel teli, viharos volt ez a nap. Mi minden történt felkeléstől lefekvésig! Elválás és viszontlátás. Tényleg ma reggel volt az, amikor elbúcsúzott a lindenhofiaktól? És csak tegnap hagyta el az intemátust? Mintha már régen, nagyon régen lett volna!

Ilse pillantása a nyitott bőröndjére esett. Kedve támadt kicsomagolni. Minden holmiját berakni a vadonatúj sublód fiókjaiba. Közben Nellie jutott az eszébe. Az első este, az internátusban, amikor olyan vidáman segített neki a kirámolásban. Bárcsak most is itt lehetne!

Kezébe került a bőrkötésű napló, Anne asszony ajándéka. Érintetlen fehér lapok. Sosem érezte szükségét, hogy írjon bele. Mit is írt volna? Nem volt mit megvallani, nem voltak titkai.

Most valahogy úgy érezte, jó lenne megörökíteni a mai napot. Az elválást. A találkozást. Fogta a tollat, bemártotta a tintába, s mintha valami belső erő kényszerítette volna, leírta az első szavakat:

Amikor először láttalak meg...

Aztán nem ment tovább. Nem, ezt egyszerűen nem lehet szavakba önteni! Letette a tollat, a bőrkötésű napló pedig megint oda került, ahová akkor, az első intézeti estén: a fiók mélyére.

Három hét telt már el a szülői házban, s Ilse olyan boldognak érezte magát otthon, mint soha azelőtt. Az első napoktól kezdve igyekezett hasznosan beosztani az idejét. Néhány tárgyból órákat vett Wollert nagytiszteletű úrtól, aki nem győzte csodálni, mennyit fejlődött egykori tanítványa a tudományokban, s milyen komolyan veszi a tanulást.

Anne asszony is áldotta az internátust, maga se hitte volna, hogy bő egy év alatt ilyen sokat érnek el Ilse nevelésében. Azt, hogy a kislány jólelkű, és jó adottságai vannak, ő mindig is tudta, de hogy illetudó, türelmes, gyengéd is tud lenni, ez bizony az intézet érdeme. Nem győzött csodálkozni például, hogy milyen gyengéd szeretettel veszi körül Ilse a kistestvérét, és milyen jó érzéssel bánik vele. Egyedül a körjegyző úr nem tudott megbékélni az ő kis vadócának megváltozásával. Néha kutató pillantással mérte végig Ilsét: „Vajon tényleg ő az, vagy valaki más?”

– Nem tudom – mondta egy alkalommal Anne asszonynak csendesen –, de nekem valahogy túl szelídnek tűnik. Nem tehetek róla, de az a hajdani Ilse, a szakadt, pecsétes gönceiben jobban tetszett, mint a mostani makulátlan ifjú hölgy.

– De hát mit tegyünk, Ilse valóban nem kislány már, hozzá kell szoknod a gondolathoz, Richard, kedvesem – mondta a felesége mosolyogva. – Egyébként pedig most is éppen olyan vidám és eleven, mint volt, csak jobban fékezi magát. Én a magam részéről nagyon elégedett vagyok vele, és büszke vagyok rá.

– Alighanem neked van igazad – mondta Macket úr. – Idővel majd én is megszokom, hogy nagylány lett az én kicsikém, de az még nem egy nap és nem kettő.

– Ki tudja! Lehet, hogy a mi Ilsénk hamarabb, mint gondolnád, bizonyítékát adja, hogy már nem gyerek. Néhány jelből arra következtetek, és nem hinném, hogy tévedek: a Gontrau fiú nem közömbös a számára.

Macket úr megütközve bámult a nejeére. Ez már túl sok volt neki.

– Az nem lehet, Anne! Biztos, hogy tévedsz. Vagy talán mondott neked valamit?

– Vallomást persze nem tett, ha úgy érted. Tudod, hogy milyen – mint egy érzékeny növény, ha hozzáérsz, becsukódik –, de bizonyos jelekből következtetni lehet. Például abból, hogy nagyon gyakran emlegeti Gontrauékat, különösen a fiukról mond el minden jelentéktelennek tűnő apróságot. Hallanod kellene, amikor a pályaudvari jelenetet meséli, a megismerkedésüket, csak látnád, hogy ragyog a szeme.

– Na persze! – sóhajtott megkönnyebbülten Macket úr. – Romantika! Csodálkozom, hogy egy ilyen okos asszony, mint te, nem tudja, mennyire vonzódnak a fiatal lányok mindenhez, ami romantikus.

– Hallgasd csak tovább! Legutóbb azt kérdezte tőlem egy beszélgetés kellős közepén, mi a véleményem, szép név-e a Leonard, s hogy szerintem a jogászok okos emberek-e. A rózsacsokrot, amit búcsúzóul kapott tőle, ereklyeként őrzik, amikor elhervadt, és a szobalány ki akarta dobni, hevesen

tiltakozott, áttette a virágot egy másik, üres vázába, és megszárította. Azóta is ott áll az íróasztalán.

– Ennyi az egész? Hát, kedvesem, meg kell mondanom, hogy a következtetéseid gyenge lábakon állnak. Jobban ismerem én az én kis makrancos Katámat, hol van ő még a szerelemtől? Egész más jár még a fejében!

Anne asszony ráhagyta. Nem akarta kiábrándítani. Aminek jönnie kell, az úgyis eljön, még ha nem tudjuk is előre a pontos idejét.

Alig néhány nappal az említett beszélgetés után volt esedékes a tervezett szüreti multság. Anne asszony és Ilse már korán reggel a nagy kerti szobában szorgoskodtak, az utolsó igazításokat végezték az ünnepien terített, gazdagon díszített asztalokon, készültek a vendégek fogadására. Ilse a virágot rendezte vázába, jókedvűen dúdolgatva.

– Tudod, anya – szólalt meg, váratlanul félbeszakítva a munkát –, ma valahogy olyan szomorú vagyok!

– No, ezt nem vettem észre – jegyezte meg Anne asszony mosolyogva. – És miért volnál szomorú?

– Mert Nellie nem írt. Annyira hívtam, hogy jöjjön el a mai multságra. Már egy hete föladtam a levelet, és semmi válasz.

– Biztosan nem kapott engedélyt. Te magad sem hitted komolyan, hogy Raimar kisasszony elengedi. Biztos nehezére esik szegénynek megírni az elutasító választ. Vagy ki tudja, lehet, hogy egyszer csak váratlanul beállít!

– Hű, az csodálatos lenne! Gontrauék és Nellie is, ezzel minden kívánságom teljesülne. De hát kizárt dolog. Raimar kisasszony úgysem engedi el. Mert tanulnia kell szegénykének,

folyton-folyvást csak tanulni. Hát nem szörnyű? És mindezt azért, hogy nevelőnő legyen belőle!

Hiába próbálta meggyőzni Anne asszony, hogy nincsen abban semmi szörnyű. Ilset nem lehetett eltántorítani abbeli véleményétől, miszerint nevelőnőnek lenni csak vénkisasszonyoknak való, ráadásul rettentően unalmas dolog.

Így, beszélgetés közben Ilse el is készült a virágdíszek elrendezésével, s gyönyörködve csodálta művét, mikor Anne asszony figyelmeztette: ideje átöltözni, alig egy óra múlva visszaér a vasútállomásra édesapja a Gontrau családdal.

Ilse röpiült a szobájába öltözködni. Éppen hozzákezdett volna, mikor bekopogott hozzá a szobalány egy levéllel. Akkor érkezett, az aznapi postával. Végre, végre megjött Nellie válasza! Gyorsan föltépte a borítékot, és olvasni kezdte. De már az első mondatoktól olyan izgalom fogta el, hogy alig bírta folytatni. Reszkető kézzel, akadozó lélegzettel futotta végig a sűrűn teleírt oldalakat, s amikor a végére ért, rohant át a mamája szobájába. Nem bírta magában tartani az újságot.

– Képzeld, anya! Megjött Nellie levele! – rontott be az ajtón. – Muszáj felolvasni! Hallgasd csak, hogy mit ír!

És már kezdte is:

Édes, drága Ilsem!

Képzeld, menyasszony vagyok, egy nagyon-nagyon boldog menyasszony! Ki tudod találni, hogy ki a vőlegény? Na ki? Bizony, Althoff doktor! De szeretném látni a Te kedves arcoskád, ahogy olvasod ezek a sorok, és rázogatsz a barna loknik a fejedre, és azt mondod: „Nelli, ez nem igaz, csípj meg!”

Pedig nem álmodol, és minden, amit írok, az teljesen igaz! Mindent leírom neked, édes barátnóm, tudjad meg az egész úgy, ahogy volt. Ez nekem nem nagyon könnyű, mert olyan összevissza vagyok kavarodva a nagy boldogságtól, hogy még a kicsi német, amit tudok, az sem jön ki a tollam alóla. Legyél türelmes a Te buta barátnóddal!

Szóval.

Azzal a levéllel együtt, amelyik Te küldtél nekem, akiben hívsz engem hozzátok a szüreti ünnepségre, jött még egy másik levél Raimar kisasszonynak. Éppen akartam menni a szobájába, kérni engedély az utazáshoz, amikor hirtelen ő jött énhozzám, a szobámba, bejelentés nélkül. Tudod, ez milyen csoda, mert ő sose nem jön senkihez, hanem minket hívat, ha akar valamit tőlünk. Gondolod, hogy megrémültem! „Nellie – azt mondja nekem, levéllel a kezében –, ebben az írásban itt az áll, tudnék-e ajánlani egy fiatal angol leányt nevelőnőnek azonnali belépésre. Nem kell tökéletesen tudnia németül, mert három gyermeket kellene angolra tanítania. Én téged ajánlanálak, ha egyetértel. A hölgy magas fizetést ígér.”

Azt hiszem, elég gyászos arcot csináltam, és nem tudtam semmit se mondani. Az én kezemben is volt egy levél – a tied –, de nem is mertem szólni róla, úgysis utasítja vissza az enyémmel a kérését.

„Talán nincs hozzá kedved?” – kérdezte ő.

„Ó, egy picike kedvem se nincsen!” – gondoltam én magamban, de hangos nem mertem kimondani, milyen szörnyű nekem a gondolat, negyed tucat gyerekecske tanítani, mindig

példát mutatni, okos és illendő lenni, semmi vicc soha nem csinálni.

„Döntsön helyettem, Raimar kisasszony – mondtam. – Azt fogom tenni, amit a kisasszony javasol. De nem hiszi, hogy ez túl nagy feladat lesz az enyém számra?”

„Ez legyen az én gondom! – mondta ő nagy határozottsággal. Nem javasolok, ha nem meggyőződve lennék róla, hogy a feladatnak tökéletesen eleget tudsz tenni.”

Ezzel kiment, én meg maradtam ott, nagyon letörött hangulatban.

És kezdődött meg az úti készülétek. Annyi mindent kellett nekem csinálni, és annyi mindent hallgatni!

Miss Lead hosszú, unalmas prédikációkkal trak-tálta engem, milyen egy igazi gouvernante. Raimar kisasszony mindennap figyelmeztette komolyságra és alkalmazkodásra. Csak Güssow kisasszony nézte rám néha hosszú, szomorú pillantással, és nem mondta semmit.

Eljött a búcsúzásnak ideje. Szeptember 28-dika, reggel 11 óra, égy órával az elutazás előtt. Ott ültem a szobámban, az útikofferemen, és bögttem. Annyira nehéz volt a szívem, mint a malomnak köve. El tudsz képzelni?

Ahogy ott ülök, hagyatva mindenkitől el, hangosan bögvé, egyszer csak Althoff doktor áll előttem. Nem is hallottam, amint bekopogta, és kinyitotta az ajtó. Képzeled, hogy megijedtem. Ugrok fel a koffer róla, törölöm meg a szemem a sírástól, rémesen szégyenlek magamat.

Akkor halkán odalép hozzám, és a szép mély hangján rajta megszólal:

„Miért sír, Miss Nellie? Fáj, hogy el kell hagyni az intézetet? Szívesebben maradna?”

Nem mondtam semmit, mert nem bírtam szólni a sírástól.

„Nézzen rám, Miss Nellie – azt mondja –, szeretném látni a szemét, amikor válaszol a kérdésekre!”

Megpróbáltam ránézni, de le kellett süllyeszteni a szememet, olyan különös volt a pillantása, sohase nézett rám még olyan furcsán. Tiszta forró lett az arcom tőle. Megfogta a kezemet, és aztán – nem tudom, hogy történt – egyszer csak magához ölelte engem, és azt kérdezte: „Nellie, szeret maga engem?”

Képzelheted, Ilse, mit éreztem erre! Mintha kinyílna előttem az egész mennyország. De hallgasd csak tovább, hiszen Te vagy a legjobb barátnőm, előtted nincsen semmi titkosságom.

„Szeretsz engem? – kérdezte még egyszer. – Akarsz a feleségem lenni?”

„Ó, persze, nagyon szívesen” – feleltem én, ami lehet, nem volt tőlem nagyon illedelmes, ilyen gyorsan és meggondolás nélkül igent mondani, de hát olyan nagyon régen szerettem már őt tiszta szívemből, Te tudod a legjobban.

Ja, hogy el ne felejtsem, meg is csókoltuk egyik a másikat.

Ahogy eljegyeződünk, mindjárt mentünk Raimar kisasszonyhoz, és Alfred bemutatta engem, mint menyasszonyát. Ó, Ilse, azt a megdöbönt kép látni kellett volna neked! Raimar kisasszony még nem annyira, ő mindig olyan ráncokat csinál az orcáin, hogy az ember nem tudja, örül-e vagy haragudik, de azt hiszem, most örült, mert megölelt és megcsókolt engem, Alfrédától pedig megkérdezte, hogyhogy ilyen gyorsan, mert ő nem vett észre semmi vonzódást.

„Én magam is csak akkor jöttem rá, amikor féltő volt, hogy elveszítem Nellie-t” – ezt mondta Alfred, és kérte Raimar kisasszonyt, hogy ajánljon másik gouvemante, engem tartson meg anyai védelmében addig is, míg összeházasodunk. Ezt ő megígérte, én meg pakolhattam ki megint az egész hóbelevanc.

Miss Lead is gratulált, de hiába, hogy ő angol, olyan hidegen, mint egy varangybéka. Biztos az irigységtől. De én füttyültem rá, és nagyon boldog vagyok. Güssow kisasszony szörnyen örül az én boldogságomon. Olyan ő nekem, mint egy nővér, annyira szeretem, és úgy kívánom, hogy neki is legyen valaki, akit szeret!

A többi lányok mind rém aranyosak voltak, azaz nem mind, mert Melanie és Grete elutaztak, beteg a mamájuk. Úgyhogy ők nem is tudnak semmit. Orla ajándékozta nekem egy gyönyörű karkötő emlékebe, meg az eljegyzés örömeire. Annemarie akkorát kacagta, mint még soha, Rosie mondott illendő jó kívánság, Flóra először elég undok képét vágta, de azért kezet nyújtott nekem meg Alfrednak is, és másik nap kaptam tőle egy szép vers: „Elégia egy menyasszonyhoz”.

Ma reggel Alfred elutazta mamájához, de nem soká visszajön, csak nyolc napig marad, nekem addig nem szabad lógatni a fejemet.

Hát, Isten veled, dear Ilse! Hosszú-hosszú levelet írtam neked, válaszolj gyorsan! Nagyon-nagyon várom! Ugye, eljössz az esküvőre? Újévkor fogunk tartani. Ezer puszi neked, üdvözet a szüleidnek és a kicsi babynek külön.

Szerető barátnőd, aki nagyon-nagyon boldog:

Nellie

– Na, mit szólsz hozzá, mama? Nellie doktor Althoff menyasszonya! Hát mégsem lesz belőle nevelőnő! – lelkesedett Ilse.

– Úgy látszik, tényleg nem. Sokkal kedvezőbb megoldást kínált neki a sors. Meg is érdemli szegény, magányos árva, tiszta szívemből kívánom, hogy sikerüljön otthonra találnia. De nagyon kedves, jó humorú teremtés lehet ez a te barátnőd – mondta Anne asszony, aki a levél hallatán hol mosolygott, hol a könnyeit törülgette.

Nos, ez a téma Ilse számára kimeríthetetlennek bizonyult, ha egyszer belekezdett, abba se tudta hagyni. Anne asszonynak újra figyelmeztetnie kellett, hogy nagyon eljárt az idő, a vendégek bármelyik percben megérkezhetnek.

– Mindjárt, mama, azonnal! Szörnyen fogok sietni!

De azért az ajtóból még visszafordult megkérdezni, hogy vajon doktor Althoff miért éppen Nellie-t szerette meg anyyi lány közül. A választ erre a fogas kérdésre már nem tudta kivárni, hanem nekiiramodott, és kettesével szedve a lépcsőfokokat, rohant öltözni.

A gondolatai azonban öltözködés közben is Nellie-nél időztek. Szinte újra végigélte barátnőjével a sorsdöntő eseményt. Újra át kellett futni a levelet, különösen azt a részt, amikor Althoff doktor megkéri Nellie kezét. „Szeretsz engem? Akarsz a feleségem lenni?” Hát nem szép?

Anne asszony kopogtatása zökkentette vissza a jelenbe.

– Hát még mindig nem vagy kész? Miért nem kérted meg Sophie-t, hogy segítsen, ha nem boldogulsz egyedül! Na, gyere gyorsan, majd én! Minden perc számít!

Az ő segítségével Ilse pár perc alatt tényleg elkészült. Anne asszony elégedett pillantással nézett végig rajta; ilyen elragadónak még sosem látta. A fehér batisztruha tette-e vagy a szemének különös csillogása, ki tudja.

Hamarosan megérkezett a kocsis az állomásról a vendégekkel. Elsőként Gontrau tanácsos úr szállt le, és minden teketória nélkül magához ölelte Ilsét, s kétoldról cuppanós puszit nyomott az arcára. León kézcsokkal üdvözölte a hölgyeket. Ilsének most már nem okozott gondot, hogyan illik viselkedni ilyen kritikus helyzetben – ha a mamája nem húzta el a kezét, akkor nyilván ő is engedheti.

A szülők bekísérték Gontrauékat a számukra előkészített vendégszobákba. Leon azonban ott álldogált még a verandán, zavarával küszködve. Közelebb lépett Ilséhez, aki a korlátra támaszkodva elmélyülten tépdeste a szőlőleveleket. Úgy találta, hogy a lány még szebb, amióta utoljára látta.

– Olyan komoly és csöndes ma, Ilse. Hová lett a múltkori jókedve? Csak nem bánkódik valamiért?

– Ó, dehogyis! – ragyogott fel Ilse szeme. – Ellenkezőleg, nagy-nagy öröm ért! – És elbeszélte az ifjú jogásznak Nellie eljegyzésének történetét.

A fiatalember tekintete a lány arcára tapadt, de a gondolatai láthatólag valahol másutt jártak.

– Na és boldog a barátnője? – kérdezte szórakozottan.

– Mi az, hogy boldog! Szinte elröpül! Olvassa csak el a levelét!

– Inkább maga olvassa fel nekem! – kérte Leon. – Használjuk ki, hogy kettesben vagyunk, nem zavar senki.

– Jaj, nem, azt nem lehet! – suttogta Ilse ijedten. Attól riadt-e meg, hogy barátnője legtitkosabb érzéseit kiszolgáltassa, vagy hogy kettesben maradjon a fiúval, nem tudta volna megmondani.

– Akkor sem, ha nagyon szépen kérem?

Ezt már csak futtában hallotta, úgy is válaszolt:

– Sajnos, most nekem dolgom van odabent. – És szaladt be a házba, keresztül az ebédlőn, át a nyitott ajtón, meg sem állt a mamája szobájáig.

Az ifjú Gontrau gyönyörködve nézett utána, amíg csak el nem tűnt előle a fehér batisztruha felvillanó fodra.

Amikor Ilse felhevült arccal, elfúló lélegzettel berobbant Anne asszony szobájába, a nagybátyjába ütközött.

– Hohó, honnan ilyen sebesen? Csak nincs valami baj?

– Ó nem, semmi, csak annyira dobog a szívem! Rémes melegem van.

Mielőtt még Kurt bácsi megtudakolhatta volna, ugyan mitől, gyorsan magyarázatát is adta:

– Rettentő nagy újság van! Képzeld, Nellie férjhez megy!

Kurt bácsi azt már régóta tudta, hogy Nellie kicsoda, hiszen Ilse eleget mesélt róla a rajzórák alatt. De látni még nem látta. Kitűnő alkalom, hogy megszemlélje a fényképalbumban, amit Raimar kisasszony már régen ígért, de csak nemrég küldött el.

– Aha. Szóval Nellie eljegyzésétől dobog a szíved olyan nagyon. És mondd csak, kedvesem, Gontrauék megjöttek már?

Ilse úgy tett, mint aki nem hallja a kérdést, kikereste az albumban Nellie képét.

– Na nézd, hát nem elbűvölő?

– Elbűvölő? Azt azért nem mondanám. – Kurt bácsi szakértő szemmel nézegette a fotográfiát. – Bájosnak bájos, a szája szép, a szeme meg az orra is elmegy, de azért...

– Jaj, bácsikám! Ne nézd már olyan kritikusan! Elhiheted, ha mondom, hogy Nellie valóságos tünemény. Nem jó a felvétel. A valóságban sokkal szebb.

Kurt bácsi tovább lapozgatta az albumot.

Egyszer csak megállt.

– Ez a hölgy itt kicsoda?

– A legkedvesebb tanárnőm, Güssow kisasszony. Mind nagyon szeretjük, tűzbe mennék érte. Talán ismered?

– Nem, nem ismerem. Csak volt az életemben egy lány, aki nagyon hasonlít rá. De hát az régi história. Hány éves lehet a te tanárnőd?

– Már elég idős. Huszonhét éves múlt.

– Hát igen, ez már tisztes kor! – tréfálkozott a férfi, de csak a szája nevetett, a szeme komoly maradt, s továbbra is a tanárnő arcképét fürkészte.

Ha Ilse nem lett volna olyan naiv, és ha nem éppen a saját problémái foglalkoztatják, észre kellett volna vennie, milyen hosszan időzik a nagybátyja Güssow kisasszony portréjánál.

– Csinos, ugye? – kérdezte elfogulatlanul.

– Hogy is hívják? Güssow kisasszony? És mi a keresztnéve?

– Charlotte.

– Lotte – bólintott rá Kurt bácsi. – Szép név. – Visszaadta az albumot, és láthatólag meg is feledkezett Ilse jelenlétéről.

Ilse megszokta már, hogy nagybátyja külön, mint afféle művészember, nem vette hát zokon a viselkedését. Hívta a bátyját, jöjjön le a verandára, üdvözlje Gontrauékat.

– Persze, persze, mindjárt – dünnyögte Kurt bácsi szórakozottan, s nemigen zavartatta magát. – Eredj csak, majd utánad megyek.

Lábujjhegyen settenkedett át Ilse az ebédlőn. Többször megállt hallgatózni. Minden csöndes volt. A nyitott verandaajtón először csak a fejét dugta ki. Körülkémlt. Sehol senki. Az asztal szépen megterítve uzsonnára, de a tanácsosék sehol. Nagy sokára lépteket hallott. Talán Kurt bácsi? Nem, nem az ő lépései. Meg aztán ő nem is az udvar felől jönne. Óvatosan kikukucskált a szőlőlevelek között. Ó volt az, León. Most mit tegyen? Az arca ég, a szíve kalapál, ha szólna hozzá, úgysem tudna válaszolni. Álljon előtte kukán? Nincs más menekvés – gyorsan vissza a házba!

De már késő volt, a fiú meglátta, s mire Ilse elérte volna a fogadószoba biztonságot kínáló ajtaját, utol is érte.

– Most aztán itt marad a nagyságos kisasszony! – mondta tréfásan, s megfogta a kezét. – Úgysem engedem el! Ha már elolvasni nem engedi, legalább mesélje el, mitől olyan boldog a maga barátnője!

Mit tehetett Ilse? Hagyta, hogy az ifjú Gontrau a veranda szögletébe vezesse, ahol egy kovácsoltvas asztalka állt két székkal.

Az októberi nap átragyogott a vérvörös szőlőleveleken, s olyan élesen tűzött Ilse szemébe, hogy be kellett hunynia.

– Nagyon vakít a nap! – jegyezte meg, örülve, hogy sikerült valami semleges témát találnia. – Meg meleg is van. – És fölállt.

– Hát akkor húzódjunk az árnyékba. De aztán nincs több kifogás!

Ilse elnevette magát.

– De félek, hogy gúnyolódni fog rajta!

– Én? Csúf gyanúsítgatás! Maga olyan élénken, olyan szeretettel beszélt a barátnőjéről, hogy egyszerűen kíváncsivá tett.

Ilse gyanakodva nézett rá, de csúfolódásnak semmi jelét nem látta a szemében.

Egymás mellett ültek, a lány mesélt; a fiú hallgatta. Az asztalra könyökölve gyönyörködött Ilse bájos, kipirult arcában, aranyosan csillogó, barna fűrtjeiben.

A leány egy pillanatra megállt. Gondolkodott. Szabad tovább mesélnie? De hát miért hallgassa el éppen azt, ami a legszebb az egészben? És folytatta. Elmondta a levél tartalmát egész a végéig.

Aztán elhallgatott.

Hallgatott Leon is. De hát miért nem szól? Ilse azt várta, hogy vele lelkesedik, hogy el lesz ragadtatva, akárcsak ő. Csaknem szemrehányón nézett a fiúra.

– A barátnője valóban melegszívű, mély érzésű lány – bökte ki végre Leon, de olyan kényszeredetten, hogy maga is észrevette. Kis szünet után egész más hangon folytatta. –

Mondja, Ilse, ha magától kérdezné valaki, hogy szereti-e, mit felelne rá?

Ilset olyan váratlanul érte, úgy meghökkentette a kérdés, hogy hevesen felpattant.

– Nem! Azt felelném, hogy nem! Merthogy én nem vagyok szerelmes senkibe! – mondta szenvedélyesen. Egy pillanatra újra előbújt belőle a hajdani makrancos fruska. Kár, hogy közben nem nézett a fiú szemébe.

– És ha én kérdezném? – szólalt meg nagyon halkán, nagyon gyengéden a fiú. – Ha én kérdezném, hogy szeret-e? Hogy akar-e a feleségem lenni? Akkor mit felelne?

A lány indulatosan elrántotta a kezét. A kérdés a szívéig hatolt, de ezt a világért sem ismerte volna el.

– Akkor is azt mondanám, hogy nem! Soha!

– Kérem, Ilse, vonja vissza! Én vagyok a hibás, tudom, ajtóstul rontottam a házba. Nem is azt várom, hogy most feleljen, gondolja meg, s csak azután adjon választ.

Ilse még mindig hátat fordítva állt. Ellentétes érzelmek viharzottak a lelkében. Ellenállhatatlanul vonzódott a fiúhoz, attól a pillanattól fogva, hogy először szólította meg őt az állomás peronján. De hát hogyan mondja ki? Hogyan győzze le a büszkeségét?

Ekkor eszébe jutott Güssow kisasszony és a szomorú história, amit mesélt. Mintha Luzie szólta volna hozzá: „El akarod veszíteni örökre? Gondolj arra, ami velem történt!”

Némán a fiú felé fordult, és odanyújtotta a kezét.

Leon felugrott, és magához vonta, átölelte őt.

– Ilse, kedvesem! – suttogta.

Ám amikor föléhajolt, hogy megcsókolja, Ilse elfordította a fejét.

– Ezt nem szabad! – mondta határozottan. – Hogyan is engedhetném, hogy egy idegen férfi megcsókolja a számat?

– És a kezét, azt szabad? – kérte León mosolyogva.

Azt nagy kegyesen engedélyezte.

Még mindig kéz a kézben álltak ott, mikor a szülők megjelentek a verandaajtóban. Első pillantásra megértették, mi történt, csupán Macket úr bámult, szinte kővé dermedve. Elsőként a tanácsos úr és a felesége gratulált az ifjú párnak. Édes kislányuknak nevezték Ilsét, és ölelték-csókolták. Aztán Anne asszony lépett hozzájuk, meleg szavakkal kívánt sok boldogságot. A körjegyző úr még mindig nem mozdult.

Ekkor a felesége gyengéden átölelte a vállát.

– Látod, Richard, nagylány lett a kislány. Most már hiszel nekem?

– Ilse, édes kicsikém! – nyögte ki Macket úr nagy nehezen. – Csak nem akarsz itt hagyni engem?

Ilse sírva-nevetve borult a nyakába.

– Egyetlen pici apuskám!

Míg a többiek az asztalnál ültek, Kurt bácsi csendben és feltűnés nélkül kivitette magát a vasútállomásra. Anne asszonynak nem is tűnt fel különösebben a távozása, jól ismerte a bátyját, tudta, milyen nyughatatlan, hol jön, hol ismét eltűnik.

Három hét telt el anélkül, hogy a legkisebb életjelt adta volna magáról. Végül levél jött tőle Münchenből. A tartalma az egész Macket családot megdöbbenetett, csak Ilsét töltötte el féktelen jókedvvel.

A levél így hangzott:

„A nászutunkról írunk Nektek. Lotte és én a telet Itáliában szeretnénk tölteni. Csodálkoztok? Pedig nincs benne semmi csodálkoznivaló. Lotte Güssow meg én már réges-régóta jegyesek vagyunk, csak nem beszéltünk róla. Tavasszal visszajövünk, akkor bemutatom Nektek a feleségemet. Ilsének külön köszönet, ő tudni fogja, miért. Folytassa a festést-rajzolást, már amennyire a menyasszonykor idejéből futja.

S alatta néhány sor női kézírás:

Ki hitte volna, Ilse, kedvesem, a nagynénéd lettem! Már rég meg akartam írni Neked, hogy történt a dolog, de Kurt nem engedte, míg össze nem házasodunk. Most is csak néhány sort szabad írnom, itt áll a hátam mögött, és várja, mikor fejezem már be. Emlékszel még Luzie történetére? Nos, azt a Luzie-t valójában Lotténak hívták. Azt pedig, hogy ki volt a festő, Magad is biztosan rég kitaláltad már. Mire viszontlátlak, talán boldog fiatalasszony leszel. Őszinte szívvel kívánom neked a legjobbakat, Isten óvjon, Ilse, édesem!”